Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы: «№1Алға мектеп-бақшасы» КММ
Топ: «Нұрбөбек» ересек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 01.06 – 02.06.2023ж

Күн тәртібі	*Бейсенбі*	*Жұма*
Балаларды қабылдау *Ата-аналармен әңгімелесу*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Денсаулығы, көңіл- күйі туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.* *Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***«Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!* ***Дид ойын: «Сиқырлы микорфон»*** *Шарты: Өз отбасы туралы , мейрімділік туралы айта білу.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!* ***Дид ойын:«Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *жазғы табиғат құ-былыстарын атай алады*
Таңертеңгі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау.* ***Маусым айының 1-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***	

Таңғы ас	*Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылы сумен шаю. Ас мәзіріне отыру.Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*	
Ұйымдастырылғаныс-әрекетке дайындық	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырыл ған іс-әрекет	***«Тілеріміз бейбіт күн»*** *Біз балдырған тең басқан,* *Дос құшағын елге ашқан.* *Тілеріміз бейбіт күн,* *Ашық болсын кең аспан!* ***Сұрақ-жауап*** *Өлең қалай аталады?* *Бейбіт күн дегенді қалай түсінесің?* *Достық дегенді қалай түсінесің?* ***Саусақтар шыншыр болады,*** ***Үзілмейді тартсаңда.*** ***Ал,піл келіп шынжырды,*** ***Үзіп кетті басқанда*** ***Тұмсығымен доп іздеп,*** ***Ойнағысы келіп тұр.*** ***Достық үшін пілге мен,***	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?* *Ол не ?**АУА*** *- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады* ***Дид ойын: «Зерттеушілер»*** ***1-тәжірбие:** Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді* ***2-тәжірбие:** Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.* *- ауасызтыныс алуға бола ма?* ***Қортынды*** *От та, суда, ауа да* *Жан-жануарбарлығы*

	Гүл сыйлағым келіп тұр. *Бекіту кезеңі:* ***Дид ойын: «Достық көпір».*** ***Шарты:*** *Еденге ұзынша лента «көпір» ретінде төселеді.* *Лентаның екі шетінен екі топтың балалары бір-біріне қарама-қарсы шығады. Балалар көпірден бір-біріне көмектесіп жол беріп, орындарын ауыстырып өтуі керек.* ***Балаларды мадақтау*** ***Музыка:*** ***Тақырыбы: Достар*** ***Ф. Оңғарсынова*** ***Педагог:*** *Дос деген кім? – Балалар, сендер бір-біріңмен доссыңдар ма?* *«Достық» пен «дос» туралы білгендерің дұрыс. Достық – араларыңдағы татулық, дос – жаныңдағы бірге ойнап жүрген бала. Жаныңда жақын достарың мен айналаңда ата-аналарың болған кезде нағыз бақытты баласыңдар.* ***Музыка тыңдау:*** *«Достар»* ***Сөзі: Фариза Оңғарсынова*** ***Әні : Айжігіт Асанов*** *Әнді тыңдай отырып мазмұны не туралы екенін сұрау. «Бақыт» деген сөздің айналасында балалармен пікірталас жүргізу. Сендер өздеріңді қай кезде бақытты санайсыңдар? Ән көңілді ме әлде көңілсіз бе? Қандай екпінде айтылып отыр?* ***Ән айту:*** *«Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек) Педагог әнді таныстырып болған соң, әнде не туралы айтылғанын әңгімелейді.* *Сұрақ –жауап.* *Достық туралы, достары туралы балалар ойларын ортаға салады.* *Достарыңмен қалай ойнайсың?* *Достарың туралы әңгімеле.*	*Ормантеңізтауларда* *Табиғаттыңбайлығы.* *Бала үні.* ***Балаларды мадақтау*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен шеңбер бойымен жүгіру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойы ауыстырмалы қадаммен жүру.Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***1.*** *Аяқты алшақ қоямыз, Буратинаға әдемі мұрын жасаймыз. Буратино мұрнымен «күн» салады. /5 рет қайталау/* ***2.*** *Аяқты алшақ қоямыз, жұдырықты түйіп, қолды жанға қою. Оң және сол иықты кезек жоғары көтеру. / 5 рет қайталау/* ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу. (6- рет)* ***4.*** *Орнында тұрып, қол белде, аяқты алдыға кезек серпіп секіру.* ***5.*** *Аяқтарын біріктіру. Қолдарын қоянның аяғына ұқсатып, орнында секіру. /10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Ботқа пісты» мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. «пы-ых, пы-ых ,пы-ых» деп айту.* ***4.Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** ***1.*** *Бір орында тұрып, алға қарай секіру* ***2.*** *Кеглилер арасынан «жыланша» еңбектеу.* ***Қимылды ойын****: Кегілиді соқ.*

<table>
<tr><td></td><td>Бұл суреттен не көріп тұрсың?
Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер.
Қортынды:
Бүгінгі ұоқ туралы балалардың пікірлерін тыңдау. Ұоқ балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау.
Смайлктер беру</td><td>Бастапқы қалыпқа келу.
Қортынды
Балаларды мадақтау.</td></tr>
<tr><td>Серуенге дайындық</td><td colspan="2">Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.
Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Серуен:</td><td>Серуен № 7
Құстарды бақылау.
«Жұмбақ айтам өзіңе»
Таза ауада ой дамыту.
Беседкада ғы жұмбақтар
Еркін ойын. Балаларды бақылау.</td><td>Серуен № 12
Аула сыпырушы еңбегін бақылау.
Қимылды ойын: Тышқан мысық»
Еркін ойын. Балаларды бақылау.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Жаз серуен картотекасынан</td></tr>
<tr><td colspan="3">Эстафеталық ойындар
«Көкөніс отырғызу және жинау» эстафетасы.
«Екі команда бір-бірінің артына сапқа тұрады. Әр команда қарсы 5 «шұңқырұя» орналасқан. Алғашқыекіқатысушышелегіндегі «көкөністерін» сол «шұңқырұяларға» салыпкетіп 15 м қашықтықтатұрғанманеждіайналыпкеліп, қайтарында «шұңқырұядағы» көкөністерінжинап ала келеді. Қайтыпкелісіменшелегінкелесіқатысушығатапсырады.
Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз. Команда құрамы 10 адам. (5 ұл+5 қыз).
Жас батыр.
Команда құрамында 5 ұл. Әрқатысушыағашатпеншауыпбарыпманеждегідоптырезеңкетаяқпенұрыпкеріқайтады.</td></tr>
<tr><td>Серуеннен оралу</td><td colspan="2">Тазалық процедурасы.
Қолдарын сабынмен
жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу</td></tr>
</table>

	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.	
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*	
Ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	
Біртіндеп ұйқыдан ояту, *шынықтыру шаралары.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан	
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті, *кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)*	***Сурет*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Таңертең көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады. (Күн)* ***Ой дамыту*** ***-Күн туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *-Тірі табиғат өсіп – өну үшін не керек? -* *Жарық, жылу , су,ауа.* *–Олар жылуды қайдан алады.* *–Күннің шуағы деген не?*	***Ой қозғау*** *-Мен дегенде нені түсінесіңдер?* *-Жағымды қатынас дегеніміз не?* *Әйгерім, сенің қасында тұрған кім?* *Қалай ойлайсың, Ұлан ұл бала ма, әлде қыз бала ма?* *Дастан, сен кімніңқасындаотырсың?* *Балжанұл бала ма, әлдеқыз бала ма?* *- Ал өздеріңніңденемүшелеріңтуралыбілесіңдер ме?* *балаларғаадамныңденемүшелері: бас, мойын,* *аяқ ,қолдарытуралысұрақтар.* ***Дид ойын: «Айна»*** ***Шарты:*** *балалар айнаға қарап өздерін не үшін сүйетінін айтады* ***Ой қозғау.*** ***«Жақсы болу өзіңнен»*** *Өлең жолдарын түсіндіру.* *Жақсы болу өзіңнен.* *Жаман болу өзіңнен.* *Өзіңді өзің ая да,* *Өзің үйрен өзіңнен.* *Жақсылық көрсең біреуден,* *Мен қандаймын деп ойла.*

	Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету *Алақанмен сурет салуда күннің шуақтарын түсіне сәйкестендіре жылдам басып салуды түсіндіру.* ***Дид ойын: «Қандай түс»*** *Ұжымдық жұмыс жасау.* *Қадағалау, көмектесу* ***Саусақ жаттығуы:*** ***«Дос болайық»*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса,* *Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз.* ***Сергіту сәті:*** ***«Біз кішкентай баламыз»*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өсіп-өніп толамыз.* *Көкке қолды созамыз,* *Құстай қанат қағамыз.* *Қарлығаш боп ұшамыз,* *1-2-3 өсеміз де, толамыз.* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: балалардың жасаған жұмыстарынан көрме ұйымдастыру.* ***Балалардың жұмысын мадақтау.***	*Өзіңді өзің қолыңа ал.* *Өзіңсің – ақыл айнасы,* *Тиеді саған мәні бар.* *«Өзіңді тану пайдасы»* *Жақынды, досты аяла.* ***Қорытынды:*** *Өзін – өзі жақсы көру дегеніміз, жақсы қасиеттерге ие болу. Таза, ұқыпты жүру. Достарын, туған – туысқандарын сыйлау, жақсылық жасау. Сонда ғана біз бақытты боламыз.*
Балалармен жеке жұмыс	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім*

	Кел санайық екеуміз. *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз*	*Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Шығысыңнан арайлы,* *Күліп атқан құба таң.* *Сененбақыттарайды* *БаршамызғаҰлы Отан.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету.* *Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	
Серуен	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.* ***«Жұмбақ айтам өзіңе»*** *Таза ауада ой дамыту.* *Беседкада ғы жұмбақтар* ***Еркін ойын. Балаларды бақылау.***	***Серуен № 12*** *Аула сыпырушы еңбегін бақылау.* ***Қимылды ойын: Тышқан мысық»*** ***Еркін ойын. Балаларды бақылау.***
Эстафеталық ойындар: ***1. «Кім жылдам?»*** ***Шарты:*** *Доппен секіріп, жылдам келу.* ***2 .«Жалауды тез жеткізу»*** ***Шарты:*** *Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 – балаға жеткізу*		
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым – қатынасы туралы әңгімелесу.* *Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.* *Ата –аналарға:* *Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы ***2- апта***

Білім беру ұйымы: «№1Алға мектеп-бақшасы» КММ
«Нұрбөбек» ересек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 05.06 – 09.06.2023ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***

Балаларды қабылдау *Ата-аналармен әңгімелесу*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.* *Денсаулығына , тазалығына назар аудару, ата-анамен әңгімелесу. Ата-анаға төлем ақыны ескерту.* *Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, *Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер*	*Шынықсаң шымыр боласың,* *Сауығып айдай толасың.* *Спорттысерікетебіл,* *Жақсыазаматболасың.* ***Қимылды ойын: «Күн мен түн»*** *Ойын мақсаты: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу*	*Салауатты өмір салтын сақтаймыз,* *Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз* ***Қимылды ойын: «Қарлығаш»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалардың бойындағы зейінділік сезімталдық, ұйымшылдық, ептілік сияқты қабілеттерін дамыту.*	*Спорт – көркі өмірдің,* *Спорт - досың, серігің.* *Жаттықсаң шымыр боларсың,* *Шынығып, өсіп, толарсың,* ***Дид ойын: «Кім түсіреді?»*** ***Ойын мақсаты :****балаларды ептілікке, дәлдікке, доппен ойнай білуге үйрету.*	*Ойнайық, ойнайық та ойлайық!* *Қатардан артта қалып қоймайық,* *Белсенді болайық ортада,* *Уақытты тектен - тек жоймайық!* ***Қим ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме»*** ***Ойынның мақсаты:****Өкпені тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамыту.*	*Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.* ***Дид ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:****тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*
Таңертенгі жаттығу	***Таңғы жаттығу кешені*** *Жаттығу түрі - сылдырмақ , әуенмен. Мақсаты**:** Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау.* ***Маусым айының 2-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* *Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырыл ған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білімберу ұйымының кестесі бойынша	***Саяхатшы Дарадан хат***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар мына жерде жатқан қызыл, сары, жасыл,*	***Қызығушылықты ояту.*** *«Саяхатшы Дара» мультфилімінің музыкасы*	***Таза ауада өткізу.*** ***Дид ойын: «Табиғат әлемі»*** *Шарты: Әрбір кестеде суретті жасауға қажеттінің*	***Таза ауада өткізу.*** *Тәрбиеші ортаға шығып Дара оның досы Ботиды*

ұйымдастырыл *ған* *іс-әрекет*	 *Құрметті балалар мен саяхаттағанды жақсы көремін.* *Менің ендігі саяхатым Құм патшалығына бару.* *Ал, мен құм туралы өте аз білемін. Мен құм патшалығына барғанда құммен қандай ойындар ойнау керек екенін және құмның көптеген қасиеттерін білу үшін маған көмек берулеріңді сұраймын. Мен сіздерден хат күтем.* ***Сәлемнен Дара.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар Дараға көмектесеміз бе?* *Біз қазір кішкентай ғалымдарға айналамыз да құмның қасиеттері туралы зерттеу жасаймыз. Біз тез арада Дараға көмектесуіміз керек.* *Ол үшін көп еңбек ету* *кerekпіз. Бойымызға күш жинауымыз керек.* *Ендеше бәріміз денемізді шын ықтырып, жаттығулар жас айық. Әуен қосылады.*	*көк түсті іздер кімнің іздері сендер білесіңдерме?* *Балалар: Жоқ білмейміз.* *Педагог: Менде білмеймін* ***Тосын сәт.*** *Еденде тұрған хатты көріп. Міне қызық хатты мында кім қойды екен! Хатты бірге оқиық, балалар.* *Хатта: «Мен Саяхатшы Дарамын. Осы жолдан өту шартын дұрыс орындап шықсаңдар менімен кездесесіңдер» делінген.* ***Қим ойын: «Жолдан өту»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар қызыл түсті іздермен жүргенде секіреді, сары түсті іздермен билейді, көк түсті іздермен жүгіреді, жасыл түсті іздермен адымдап жүреді. Ал қанекей балалар жолдан өту шартын дұрыс орындап саяхатшы Дарамен кездесейік.* ***Ғажайып сәт.*** *Балалар түрлі - түсті іздермен жүріп, саяхатшы Дараны тауып алады Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы саяхатшы Дара бізге сонау Англиядан қонаққа келіпті. Сендердің дене жаттығуын қаншалықты меңгергендеріңді білгісі келеді.* ***Дарамен жаттығу.*** ***Дене шынықтыру***	*естіледі* *-Балалар, бізге біреу қонаққа келе жатқан сияқты ма? Сендер бізге қонаққа келе жатқан кім деп ойлайсыңдар?* ***-Сәлем, менің атым Дара! Балалар, мен сендерге қонаққа келдім.*** *Дараның телефоны шырылдайды:* *-Алло, Дара, мен Ботимын. Мен қиын жағдайға тап болдым. Сенің маған көмегің керек болып тұр. Маған көмектесесің бе?* *-Әрине көмектесемін. Қазір жетемін. Балалар, Боти қиын жағдайға тап болыпты. Менімен бірге оған көмектесесіңдер ме? Қай жолмен жүретінімізді білмегенде кімнен көмек сұрайтын едік?* *-Мен картамын, мен картамын! Алдымен құрамалы көпірден өтесің, Одан кейін қалың шыршалы орманнан өтесің, содан кейін барып батпақты көлшіктен өтесің.Қайталаймын:* *1.Құрамалы көпір.* *2.Қалың шыршалы орман.* *3.Батпақты көлшік.* *-Балалар,алдымен қайда барамыз?* ***Құрамалы көпірге.*** ***Құрамалы көпірді су басып кеткен. Бұл суды тоқтату үшін біз ғалымға айналуымыз***	*бәрі бар: ватман қағазы, қоңыр және көк жолақтар, күн, ағаш, гүлдер және адам. Мұның бәрін ватман қағазына әдемі етіп жапсыру керек осыдан* ***«Табиғат» суреті шығады.*** ***Ой қозғау.*** *Табиғат нешеге бөлінеді?* *Тірі табиғатқа нелер жатады?* *Өлі табиғатқа нелер жатады?* *Табиғатты қорғау деген не?* ***Психологиялық тренинг: «Жаңбыр жауғызу»*** *Саусақ жаттығуларын орындау* *-Балалар, мына батпақты қараңдар! Жаңағы жауған жаңбырдан кейін «батпақты көлшік» қалың батпаққа айналып кетіпті.* ***Сондықтан балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.*** *Ал ғалымдар деген кім?* *(балалардың жауабы)* ***Тәжрибе №1*** ***Дид ойын: «Құм су ішеді»*** ***Мақсаты:*** *Құммен жұмыс істеуге, тәжірибе жасауға қызығушылықтарын дамыту.* ***Ойын барысы:*** *Балаларға құрғақ құмнан үлкен төбе жасап көрсету. Төбенің жоғарғы бөлігінне жұдырықпен ойпат жасап, оған мұқият жұқа ағынмен су құямыз. Төбеде тағы бір ойпат*	*балаларға таныстырады. – сәлем – неллоу менің атым* ***Дара .*** *Диего менің жақын досым танысып қойыңдар.* ***Диего:*** *Балалар біз денсаулығымыз мықты болу үшін не істеуіміз керек ?* *-қане жаттығудың бірнеше түрін жасап көрейікші .* ***Дене шынықтыру*** ***/таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Жай жүгіру, жүруге ауысу. Шеңбер бойымен жай жүру* *таяқшаны кезекпен алып,* *1 саптан 4 звеноға тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** **1.** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 р/* ***Б.қ.: «Биші мысық »***

	Балалар әуенге сай жаттығу лар жасайды. жарайсыңдар! шеңбер бойымен тұра *қалайық. Бәрі бірге қосылып: Дараға көмек береміз* *Бәріміз оған сенеміз,* *Жүр десе ереміз.* *Біз оны жақсы көреміз,* *Біздің Дара, біздің Дара.* ***ТӘЖІРИБЕ №1 «Құм»*** ***Мақсаты:*** *Құм түйіршіктерінің пішінін қарастыру* ***Қолданылатын материалдар:*** *Таза құм, науа, үлкейткіш әйнек.* ***Процессі:*** *Таза құмды алып, науаға толтыру. Үлкейткіш әйнек арқылы балалармен бірге құм түйіршіктерінің пішінін қарастыру. Ол әр түрлі болуы мүмкін; балаларға шөлде оның ромб тәрізді екенін айту.* ***Қорытынды:*** *Құм түйіршіктері әртүрлі пішінде болады.* ***ТӘЖІРИБЕ №2*** ***«Құм конусы»*** ***Мақсаты:*** *Құмның қасиеттерін қарастыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Құрғақ құм.*	***/таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Жай жүгіру, жүруге ауысу. Шеңбер бойымен жай жүру* *таяқшаны кезекпен алып,* *1 саптан 4 звеноға тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім****:* ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 р/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен*	***керек.*** ***Су - эксперимент*** ***№1- Судың иісі.*** ***Мақсаты:*** *Судың иісі бар-жоғын білу.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Бір стақан қант және* *бір стақан тұз қосылған су, иісті ерітінді.* ***Процессі:*** *Балалардан судың иісі қандай екенін сұрау. Жауаптарды естігеннен кейін олардан ерітінділері бар стақандардағы суды (қант пен тұз) иіскеуін сұрау. Содан кейін суға балалар көрмейтіндей иісті ерітіндіні тамызу.(апельсин т.б) Енді судың иісі қандай екенін сұрау.* ***Қорытынды:*** *Судың иісі жоқ, бірақ оған қосылған заттың иісі шығып тұрады.* ***№ - 2.Судың түсі.*** ***Мақсаты:*** *Судың түсі бар-жоғын анықтау.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Бірнеше стақан су, түрлі түсті бояулар.* ***Процессі:*** *Балалардан түрлі түсті бояуларды стақан суға салып, оларды араластыруын сұрау. Су қандай түске өзгергенін сұрау* ***Қорытынды:*** *Су түссіз, бірақ оған қосылған заттың түсіне*	*қалыптасады, ондағы су біртебірте жағаларға сіңіп кеткен көлге ұқсайды.* ***Қортынды: Құм жаңбыр жауғанда, су құйғанда балшыққа айналады.*** ***Тәжрибе№2*** ***«Дымқыл құм»*** ***Мақсаты:*** *Дымқыл құмның қасиеттерімен таныстыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Дымқыл құм, құмға арналған қалып.* ***Процессі:*** *Ылғал құмды алақанға алып, оны себу, бірақ ол алақаннан бөліктеп түседі. Құмға арналған қалыптарды дымқыл құммен толтырып, оны төңкеру. Құм қалыптың пішінін сақтайды.* ***Түйін:*** *Ылғалды құмды алақаннан себу мүмкін емес, ол құрғағанға дейін кез келген пішінді сақтай алады. Құм суланған кезде құм түйіршіктерінің арасындағы ауалар жоғалады, дымқыл жиектері бір-біріне жабысады.* ***Қортынды.*** *Міне біз кішкентай ғалым болып жұмыс жасадық, зерттеу жүргіздік.* *Жарайсыңдар.*	***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет/* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шабыс»*** ***6.*** *Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***7.*** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/*

	Процессі: *Бір уыс құрғақ құмды алып, оны бір жерге түсетіндей етіп себу. Бірте-бірте себілген сайын орнында конус пайда болады, ол биік және түбінде барған сайын үлкен аумақты алады. Егер құмды ұзақ уақыт сепсек, онда ол ағын сияқты төгіліп, қозғалады.* ***Қорытынды:*** *Құм қозғала алады.* ***ТӘЖІРИБЕ №3*** ***«Қоймалар мен туннельдер»*** ***Мақсаты:*** *Неліктен құмға түскен жәндіктер езіліп кетпей, аман-есен шығатынын қарастыру* ***Қолданылатын материалдар:*** *Қағаздан жасалған диаметрі қарындаштан сәл үлкенірек түтік, қарындаш, құм.* ***Процессі:*** *Түтікке қарындашты салу. Содан кейін түтіктің ұштары сыртқа шығып тұратындай етіп түтікшені құммен толтыру. Қарындашты алып, түтіктің мыжылып қалмағанын көру.* ***Қорытынды:*** *Құм түйірлері қорғаныш қоймаларын құрайды, сондықтан құмға түскен жәндіктер аман-есен жүріп, шыға алады.* ***Қортынды.*** *-Жарайсыңдар балалар. олай болса бүгін не туралы айтқанымызды тағы бір рет еске түсірейік.*	*тұру.3- б.қ. /6 рет/* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шабыс»*** ***6.*** *Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***7.*** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* ***Қорытынды:*** *шеңбер бойы жүру. Таяқшаны үстел үстіне қою. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.***	*өзгере алады.* ***Су тоқтады.*** *-Балалар, енді қайда барамыз?* *Қалың шыршалы орманға.* *Ендеше қандай жолмен жүреміз?* *Алдымызда үйілген топырақтар кедергі жасауда, біз тағы да ғалымға айналайық.* *Топырақты зерттейміз.* ***ТӘЖІРИБЕ №4 «Шашыраңқы құм»*** ***Мақсаты:*** *Шашыраңқы құмның қасиетін қарастыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Елек, қарындаш, кілт, құм, науа.* ***Процессі:*** *Алаңды құрғақ құммен тегістеу. Құмды елек арқылы біркелкі себу. Қарындашты құмға асықпай батыру. Құмның бетіне ауыр затты (мысалы, кілт) қою. Құмдағы заттың ізінің тереңдігіне назар аудару. Науаны шайқау. Кілт және қарындашпен жанағы әрекетті қайталап жасау. Қарындаш кәдімгі құмға қарағанда, шашыраңқы құмда екі есе тереңірек түседі. Ауыр заттың ізі шашыраңқы құмға қарағанда, кәдімгі құмда айқынырақ көрінеді.* ***Қорытынды:*** *Шашыраңқы құм айтарлықтай тығызырақ. Бұл қасиет құрылысшыларға өте қолайлы және жақсы құм болып табылады.* *Міне құм жайылып бізге жол*	***Музыка*** ***Тақырыбы: «Шынықсаң шымыр боласың»*** ***Ой қозғау.*** *Деніміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз.* ***Музыка тыңдау:*** *«Спорт маршы» (муз. В. Соловьев-Седой). Әуенді тыңдап, бұл музыкаға қандай қимыл жасауға болатынын сұрау.* *Шығарманың күшті, әлсіз бөліктерін ажыратуға үйрету.* ***Ән айту:*** *«Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов). Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Өздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме?* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Лентамен жаттығулар» (муз. Д. Шостакович (вальс). Вальс ырғағында ленталармен созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлғап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге*	***Қорытынды:*** *шеңбер бойы жүру. Таяқшаны үстел үстіне қою. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** *1.Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отыра алады, «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.* ***Диего :*** *Балалар біз шынығып алдық, енді менде сұрақ бар.* ***Біз табиғатқа қалай көмектесе аламыз?*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу*

	балалардың жауаптары ***Жасаған жұмысымызды Дараға түсіріп жіберейік.***	*1.Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отыра алады, «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.*	*ашты.* ***Енді қайда барамыз.*** ***Батпақты көлшікке.*** *Бұл көлшіктен қалай өтеміз?* *Егер жүріп өтсек, балшыққа батамыз.* *Бізге тағы да ғалым болу керек.* ***Эксперимент № 1.*** ***Эксперимент-балшық деген не?*** *Педагогпен балалар өз бетінше ұнтақтан саз дайындайды.* *Оны зерттеу, сұрақтарға жауап беру:* *-Сіздің ойыңызша балшықтың* *түсі қандай? Қоңыр.* *-Балшық қатты ма, жұмсақ па? Жұмсақ.* *- Балшық неге ұқсайды?* *- Бір кесек сазда құмның жеке түйірлері анық көрінеді ме?* *Құрғақ және дымқыл балшық доптарды салыстыру: біреуін ұста бірнеше күн бұрын жасаған, екіншісін мен қазір жасадым. Доптар бірдей ме, әлде әртүрлі ме?* *Қандай айырмашылық бар? Қандай допты сығып ұстауға болады?* *Доптарды еденге лақтырсаң не болады?* ***Біреуі пішінін өзгертеді,***	*ілесіп қимылдау.* ***Дид ойын: «Мен бастаймын, сен жалға»*** *Шарты: Мен спротты ....* *Маған доппен ойнаған ....* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Суреттегі аяқ допшы-ларға өздеріне лайықты доптарын сызық арқылы қос.* *Бүгінгі ұіә туралы балалардың пікірлерін тыңдау. ҰІӘ балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау.*	*- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз?* *Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Дара :*** *енді кезекті зерттеуімізді жасап, демалысқа шығамыз.* ***«Құмның қасиеттері» тәжірибесін жасаңдар.*** ***Тәжірибе №1*** *Педагог балаларға құрғақ және дымқыл құм құйылған пластик бөтелкелерді береді және жерге жол салу және өрнек салу жолдарын көрсетеді. Ылғалды құм бөтелкеден түспейді, ал құрғақ құм бөтелкеден еркін ағады* ***Тәжірибе №2*** ***«Температураға байланысты топырақтың жағдайы».*** ***Мақсаты:*** *топырақ жағдайының ауа райы жағдайына тәуелділігін анықтау.* ***Тәжірибе барысы:*** ***Шуақты күнде жерді зерттеу.***

			екіншісі бөліктерге бөлінеді ***Қортынды:*** *«Саз дымқыл және құрғақ. Біз дымқыл саздан затты мүсіндей аламыз, ол жұмсақ ал, құрғақ саз қатты және ыдырап кетуі мүмкін.* *Дара рақмеет балалар сендердің көмектеріңмен мен Ботиға жеттім. Сау болыңдар.*		*Топырақты қолымызбен ұстайық.* ***Ол қандай?*** *Жылы, күн топырақты жылытады, топырақ құрғақ қытырлақ, түсі ашық қоңыр.* *Енд жерді жаңбыр жауғандай сулайық , топырақты қайта ұстап көреміз.* ***Не өзгерді?*** *Топырақ қарайды, дымқыл болды. Балалар саусақтарының ұшымен топырақтың үстін басып көру. Топырақ жабысқақ болды, түйіршіктер болып жабысады және суық су топырақты суық жаңбыр сияқты салқын етті.* ***Қандай керемет зерттеушісіңдер. Біз сендермен қоштасамыз. Сау болыңдар балалар.***
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">

Серуендегі эстафеталық ойындар:

1. ***«Жүйрік ат»***
Шарты: *Шарды екі аяғына қысып секіру*

2. «Шеңбер»
Шарты: *бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу.*

3.Мобильді ойын Кім туға жылдам

Мақсаты: *жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.*

Ойын барысы: *Балалар бірнеше командаға бөлінеді. Бастапқы сызықтан 2 м қашықтықта доғалар, 3 м қашықтықта жалаулар стендке қойылады.*

Тапсырма: *педагогтың белгісі бойынша доғаның астымен жорғалап өтіңіз, содан кейін екі аяқпен жалаушаға секіріңіз, оны айналып өтіп, бағанаңыздың соңына оралыңыз.*

</td></tr>
<tr><td>Серуеннен оралу</td><td colspan="5">Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.</td></tr>
<tr><td>Түскі ас</td><td colspan="5">Әңгіме жүргізу. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</td></tr>
<tr><td>Ұйқы</td><td colspan="5">Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.</td></tr>
<tr><td>Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.</td>
<td>№ 2
Балапандар тұрайық
Көзімізді ашайық
Жан-жаққа біз қарайық
Бір күлімдеп алайық.</td>
<td>№ 2
Балапандар тұрайық
Көзімізді ашайық
Жан-жаққа біз қарайық
Бір күлімдеп алайық.</td>
<td>№3
Көзіміздізді ашайық
Бойымызды жазайық
Қолмен көзді ұқалап
Созылып бір алайық.</td>
<td>№3
Көзіміздізді ашайық
Бойымызды жазайық
Қолмен көзді ұқалап
Созылып бір алайық.</td>
<td>№4
Көзіміз ашылды
Ұйқымыз басылды
Дем алдық ұйықтадық
Шаттанып ойнайық.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. (Картотека қосымша тігілген)</td></tr>
<tr><td>Бесін ас</td><td colspan="5">Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</td></tr>
</table>

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап таркарау және тағы басқа әрекеттер)	***Мүсіндеу*** ***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Тепсең-ақ секіріп,* *Ұстатпай қашады.* *Бір жерге бекініп,* *Тұра алмай сасады.* ***Ой дамыту*** ***-Доп туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *Доп қандай?* *-Оның пішіні қандай?* *-Доп неге ұқсайды?* *-Доп қандай қимыл жасайды?* *-Доптың түсі қандай?* *-Доп неден жасалған?* *Біз доппен қандай ойындар ойнаймыз?* ***Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау.* *Қадағалау, көмектесу* ***Топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Қандай доптар»*** *Шарты: Үлкен және кіші доп суреттері арқылы таңдау.* *1-топ ермексаздан үлкен доп*	***Таңғажайып сәт.*** *Жалқаубектің қонаққа келуі.* ***Сұрақ- жауап.*** ***Жалқаубектің не болған?*** *- Көңілсіз, үсті лас* *-Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр.* *Қандай көмек береміз?* ***Қызығушылықты ояту*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ерте мен күнде сен,* *Қолыңа сүйкесең* *Кетіп кір ласың* *Тап – таза боласын* *Бұл не?* *Шомылған баланы* *Аймалап алады.* *Сүртеді қолыңды* *Сүртеді бетіңді* *Бұл не?* *Балаларды топқа бөлу* ***1-топ «Тазалық»*** ***Дид ойын: «Бұл бала қай, қай бала?»*** *Карашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай* *Киімі мұнтаздай*	***Дид ойын: «Қоян өсімдіктері қырыққабат»*** *- Қоян өз бақшасында қырыққабат өсіреді. Қырыққабатты дұрыс орналастырыңыз: шағын шеңберлерде - кішкентай қырыққабатты салыңыз. Ал үлкен шеңберлерде - үлкен қырыққабат. Қандай қырыққабат үлкен, кіші немесе үлкен?* 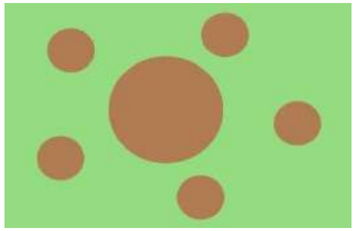 ***Түлкі*** ***«Бисер» түймелері бар ойын*** *- Түлкі жүгіріп келе жатқанда моншақтарынан айырылып қалды.* *Ол жылап: Мазасызданады* *Қане, балалар, түлкіге көмектесіңдер ме?* ***«Түлкі» саусақ суреті*** *Балалар түлкінің контурлық бейнесін бояйды.*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***жұмбақ жасыру.*** *Өзі бір қу,* *Жүрген жері айғай-шу.* ***(түлкі)*** ***Суретпен жұмыс.*** *- Мына суретке қараңдаршы, мұнда не бейнеленген?* *-Түлкінің баласын қалай атайды?* *-Түлкі қандай?* *-Біз түлкі туралы көп ертегі білеміз. Естеріңе түсіріңдерші, қандай ертегілерді білесіңдер?* *Балалардың жауаптары.* *-Өте жақсы. Олай болса мен сендерге бүгін түлкі туралы тағы бір ертегіні айтып беремін.* ***«Түлкі мен ешкі» ертегі.*** *Айтып беру.* ***Ой қозғау.*** *Мазмұны бойынша сұрақтар қою:* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Түлкі қайда түсіп кетеді?* *Ол құдықтан қалай шығып кетеді?* *-Ал, ешкі қандай?* *Ешкі ненің сөзіне алданып қалады?* *- Не себептен?* *-Құдық қандай екен?*	***Дид ойын: ойын: «Гүлдерді топта»*** *Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.* ***Дид ойын: «Су құйғышты әсемде»*** *Шарты: Әр су құйғыштың сыртындағы гүлді өз қалаған түспен бояу.* ***Дид ойын: «Толықтыр»*** ***Шарты:*** *Суреттегі босорынды ермексазбен толықтыру.*

	мүсіндейді. *2-топ ермексаздан кішкентай доп мүсіндейді.* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: Балалардың жұмыстарын бағалау.* *Сұрақтар ілмегі арқылы аяқтау.* *Балаларды мадақтау.* ***Ш.Смаханұлы. Доп*** *Добым менің, добым менің,* *Өзің неткен көңілді едің.* *Зымырайсың,құтыңдайсың,* *Бірақ менен құтылмайсың.*	*Жарайсың балақай* *Дейміз біз мадақтай* ***Салыстыру*** ***-Анау бала, Бетін қара,*** *Кір қожалақ, қап-қара* *Тырнағы өскен, Шашы көптен* *Алынбаспты –ау масқара* *Сұрақ –жауап* *Осындай бала болмас үшін не істеу керек?* ***Дид ойын: «Тазалықтың достары»*** ***Шарты:*** *Тазалық заттарын жинау.(сүлгі, сабын...)* ***2-топ. «Тағамдар»*** ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс*** *Пайдалы тағам түрлерімен таныстыру.* ***Дид ойын «Жемістер мен көкөністерді жинау»*** ***Шарты:*** *Екі себетке көкөністер мен жемістерді жинау.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	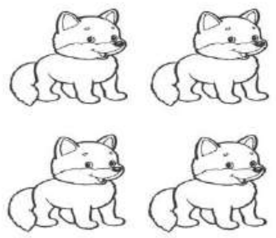 ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*Түлкінің жасағаны дұрыспа?Неге?* *Балалардың жауаптары* ***Дид ойын. «Ертегі құрастыр» (пазл)*** ***Сергіту сәті:*** *Бала, бала, балақай,* *Қол соғайық, алақай!* *Бір, екі, үш деп айтайық,* *Саусақтарды тартайық.* *Жалқау бала болмайық,* *Қолды қысып, ойнайық.* ***Сахналау*** *Балалрды рөлдере бөлу. Автордың сөзін тәрбиеші айтып тұрады.* *Балалар қызығушылықпен ойнайды.* ***Дид ойын: «Өз мекенін тап»*** ***Шарты:*** *Ешкіге үйін, түлкіге орман құрастыру..* ***Қорытынды.*** ***Балаларды мадақтау.***	
Балалармен жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын: «Моншақтар тізбегі»*** ***Мақсаты:****Балаларға моншақ жасауды үйрету.*	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік***	***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс*	***«Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін*

		мұнара», «Күшік үреді». *Балаларды ойын тақырыптары бойынша топқа бөлу. Құрастыру нәтижесін бекіту.*		*жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	*баяндату арқылы сөздік қорларынмолайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН. ТАҢЕРТЕҢГІ СЕРУЕН КЕЗЕҢІН БЕКІТУ ***Эстафеталық ойындар:*** ***1.«Кімжылдам?»*** ***Шарты:*** *Доппен секіріп, жылдам келу.* ***2 . «Жаңа орын»*** ***Шарты:*** *бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *3- апта*

Білім беру ұйымы: «№1Алға мектеп-бақшасы» КММ
«Нұрбөбек» ересек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 12.06 – 16.06.2023ж

Күн тәртібі	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Балаларды қабылдау *Ата-аналармен әңгімелесу*	*Таңғы қабылдау.* *Денсаулығына, тазалығына назар аудару. Ата-анамен баланың үйдегі денсаулығы жайында әңгіме жүргізу.* *Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.* *Балаларға жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан* *Ойнайық, ойнайық та ойлайық!* *Қатардан артта қалып қоймайық,* *Белсенді болайық ортада,* *Уақытты тектен - тек жоймайық!* ***Қим ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Өкпені тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамыту.*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.* ***Қимылды ойын:«Аралар»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы араның қандай жәндік екенін біледі.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды, отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Сененбақыттарайды* *БаршамызғаҰлы Отан.* ***Қим ойын: «Өрмекші мен шыбын»*** *Мақсаты: балалар қимыл-қозғалыс арқылы , жылдамдықты үйренеді.*	***Туған өлкем . <u>ӨтебайТұрманжанов</u>*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Қим ойын:«Күн мен түн»*** *Мақсаты: балалар ойын арқылы күн мен түннің қасиеттерін біледі.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен*** ***Маусым айының 3--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				

Ойындар, ҰОҚ дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Аспанда нелер тұрады?* *күн, ай, жұлдыздар, бұлттар – педагог мұның бәрін магниттік тақтаға ілу.* *Балалар осы аспан тұрғындары туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі: «Ақылды баланың Ай мен Күнді татуластырғаны»*** ***Ертегі желісі бойынша:*** *күн, бұлт, жаңбыр, өзгерген ай, жұлдыздар, бала суреттері.* ***Ертегі желісі:*** ***Ерте, ерте, ертеде*** *аспанда Күн мен Айдан басқа ешкім өмір сүрмеген. Сол кезде Күн мен Айдың арасында дау болады: олар аспандағы ең басты мен деп дауласады.* ***Күн:*** *Мен аспандағы ең маңыздысымын. Менен адамдарға жарық пен жылулық алады диді.* ***Ай бұған шыдамай:*** *Жооок ең маңыздысы мен диді. Менсіз адамдар жоғалар еді. Түнде мен оларға адасып кетпесін деп, үйге апаратын жолды көрсетемін диді.* *Екеуі ақылды баланың жерде жүргенін көргенше ұзақ таласады. Олар осы баладан*	***Тосын сәт*** *Бүгін түнде басқа планетадан біздің балабақшаның тобына кішкентай бөтен планеталық құлап түсті.* *Мен біздің балалар ма деп қатты қорықтым,* *Балалар біздің планетамыз қалай аталады – Жер.* *Кішкентай бөтен планета адамы біздің Жер планетасында ауа жоқ деп шешті. Бірақ бұл олай емес, енді біз оған дәлелдеуіміз керек. Бірақ ауа дегеніміз не?* ***Эксперимент*** *Барлығымыз терең дем алайық!* ***Немен дем алдың?*** *– Ауамен.* *Сен оны көрдіңіз бе? - Жоқ. - Неге? Өйткені ол көрінбейді.* *Дұрыс, ауа көрінбейді, бірақ оны ұстауға болады.*	***Қызығушылықты ояту*** ***Балалар, сендер ғажайыпты жақсы көресіңдер ме?*** *(балалардың жауаптары)* ***-Білесің бе, мен бүгін таңертең*** *балабақшаға келе жатып, жолда дәл осындай таяқша тауып алдым. Менің ойымша, ол сиқырлы. Тексерейік!* *Мысалы, сіз бүгін сумен ғажайыптарды айналдыратын жас ғалым болғыңыз келе ме? (балалардың жауаптары).* *- Енді мен мына таяқшаның көмегімен бізді ғалымға айналдыруға тырысамын. Көздеріңді жұмыңдар, бір ғана шарт, музыка ойнап тұрғанда көздерің ді ашпаңдар (әуен естіледі).* *Музыка ойнауды тоқтатады, балалар көздерін ашады.* *Көздеріңді ашыңдар, енді біз ғалымдармыз. Педагог балаларға қалпақ таратады , ал біз ғалым болғандықтан ғажайыптар жасауымыз керек.* ***Ал біз оларды Ғажайып зертханада жасаймыз.*** ***- Зертхананың не екенін білесің бе? (балалардың жауаптары).*** *Иә, зертхана –тәжірибелер*	***Миға шабуыл*** ***Сұрақ-жауап.*** *Балалар табиғат дегеніміз не? Табиғат екіге бөлінеді.* *Жанды жансыз* *Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады?* *-Дұрыс адамдар, құстар,жануарлар.* *өсімдіктер,ағаштар* *Яғни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Жер бетінде жатады* *Онымен ойнайсың* *Әр түрлі мүсін жасайсың.* ***(Құм)*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Балалар бүгін сендермен*** ***біз ғалымдар боламыз.*** *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Мен қандаймын?»*** *-Егер сен ерте тұрғанда жыламай тұрсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер сен жылап тұрсаң сол қолыңды көтер.* *-Егер сен өтірік айтпайтын болсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер саған балабақша ұнаса оң қолыңды көтер.* *-Егер сен топтағы достарыңды ұнатсаң қол соқ* ***Тосын сәт: Салауат атай телефон шалу.*** *Құрметті балалар! Сендер жаз мезгілінде денсаулықты қалай сақтауды білесіңдер ма? Ұмытып қалмаңдар балалар, әр дайым шынығып тұрыңдар.* *Ол үшін жаттығу залына барыңдар, жемістер мен көкөністер жеп тұрыңдар.* *Ой балалар біз жаттығу залына баруды ұмытып*

	дауларын шешуді сұрады. ***Ақылды бала оларға былай дейді:*** ***Күншуақ - біз сені қатты жақсы көреміз.*** *Жарық пен жылу үшін. Бірақ кей кездері күн өте ыстық болса, өрт шығуы мүмкін.* ***Ай, біз де сені жақсы көреміз.*** *Түнде жол көрсетіп, адастырмағаның үшін .* *Бірақ Ай Күн сияқты жарқырамайды.* ***Енді бір-біріңмен бөліссеңдер Күн, жарықтығың, ал сен Ай, салқындығыңмен.*** *Сонда адамдар сендерге алғысын білдіріп, сендерді одан сайын жақсы көретін болады диді.* *Күн мен Ай мұны қалай жасауды, не ойлап табуды ұзақ ойланады.* *Сонда Ай күлімсіреп, бәрін түсінеді, Күнге салқынын береді. Күннің жанында бұлттар пайда болады.* *Бұлт Күнді жауып, онша ыстық болмайды. Бірақ бұл Күнге ұнамайды. Күн бұлтты күн сәулелерімен итеріп, бұлтты қытықтай бастайды. Ол көзінен жас аққанша күледі. Бұл көз жасы жерге тамшылап, жаңбыр болып жауа бастайды. Содан соң Ай Күн және бұлтпен дос болғысы келмей олардан жасырынуды шешеді. Ай мүлде жоғалып кетеді, кейде айдың жартысы ғана көрінеді.*	 ***Эксперимент*** *Пластикалық пакетті алайық. Оны қолымызбен мыжып ұстсақ ол кішірейеді.* ***Неліктен?*** ***Ішінде ауа болмағандықтан.*** *Ал енді пакеттің аузын ашып үрлеп оның аузын бұрайық.* ***Не болды?*** *Пакет ауаға толды.* *Балалар пакеттегі ауаны көріп тұрсыңдар ма? Жоқ. Сонымен, ауа қандай? - көрінбейтін, мөлдір.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар ауаның салмағы бар ма? Ауыр ма, жеңіл ме? Ал енді біз оны тексереміз! Біз екі шарды үрлейміз, тек бір шарды көбірек үрлейміз, ал екіншісін кішірейтеміз және таразыға ілеміз.* ***Ал біз не көрдік?*** *Ауаның да салмағы бар екен! Балалар, біз ауаны көреміз бе? Жоқ, ол көрінбейді.*	*жасалатын ерекше орын.* *№1 тәжірибе «Бір стақан судағы жаңбыр»* *Тәрбиеші: Ал біз бірінші көретін табиғат құбылысы қандай, жұмбақты тапсаңдар білесіңдер.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Көз жасты – жылауық,* *Келе жатыр бір алып.* *Жабырқаса жылайды,* *Жадыраса тарайды.* ***Бұлт*** *Тырс - тырс тамады,* *Сайға қарай ағады.* ***Жаңбыр*** *Демек, жаңбыр жауу үшін бұлт керек, солай ма?.Оны қайдан аламыз? Ал мен оны ойлап таптым! Біз әдеттегі қырыну көбігін қолданамыз. (Мұғалім көбікті стақандағы суға сығады* *Қалай ойлайсыңдар, біздің көбік неге суға батпайды* *-Дұрыс, көбік судан жеңіл, сондықтан бетінде қалқып тұрады.* *Балалар, қараңдаршы, қазір бізде де банкіде бұлт бар. Табиғатта бұлттар қалай пайда болады?* *Дұрыс, бұлттар қызған ауамен аспанға көтеріліп, буға айналатын су тамшыларынан тұрады.* *Бұлттарға жиналған судың ұсақ тамшылары салқындап, ауырлап, жерге түседі. Жаңбыр жауып*	*барамыз.* *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейк.* *Ал құмды не үшін пайдалануға болады? Құрылыста, ыдыс жасағанда , шыны ,айна. Балалар сендер ғалымдар боласыңдар.* ***Дид ойын: «Зерттеушілер»*** ***ТәжрибеNo1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз. желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады* ***2-нұсқа.*** *Қасықтың көмегімен төбешік жасау.* *Құм қандай?* *Сусылдақ, жылжымалы.* ***Тәжірибе №2*** *Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін анықтайық.* *Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді. құмның түсі*	*кеткен сияқтымыз. Тезірек жаттығу залына барайық.* ***Денешынықтыру.*** ***Әуенмен*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру,аяқты айқастыра жүгіру,сыртымен жүру. Жыланның жүрісімен жүру. Саптан 4 колонна да тұру.* ***Жалпы даму жаттығулары:*** *1.Аяқты алшақ қою, обруч төменде,обручты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.5-6 рет.* *2.Обручты екі қолмен омырауға ұстау. Оңға, солға бұрылып, қолды созу.* *3.Отыру, обруч екі қолда төмен ұстау. Обручты жоғары көтеру, төмен екі өкшенің арасына түсіру, қайталау.5-6рет.* *4. Аяқпен отыру. Обручты тік ұстау, оңға, солға қисаю.*

	Күн Айды іздейді, бірақ оны таба алмайды. Күн қорқып: «Ай, ай!» деп шақыра бастайды. Ал Күн қатты айқайлағаны сонша, күн сәулелерінің бір бөлігі шығып, аспанға шашылып, әдемі жарқыраған жұлдыздарға айналады. Олардың жарқырағандығы сонша, Ай соншалықты әдемі жарқыраған не екенін көруге шешім қабылдайды? *Алдымен мүйіз секілді айдың жартысы, содан кейін бүкіл дөңгелек жүзді ай пайда болады. Жарқыраған жұлдыздар әдемі Айды айналып өтіп, ол жаңа жұлдызды көйлекпен бұрынғыдан да әдемі болады.* ***Ақылды бала күлімсіреп:** «Енді, Күншуақ, сен бізге бұдан да жақсырақ боласың, бізді жылытып, бізге нұр сыйла. Ал қатты ыстық болған кезде бізге салқын жаңбыр жіберіп тұр. Тек сенің уақытың бізді таңнан кешке дейін жарқыратып, қуантсын.* *Ал сен, сұлу Ай, кешкі және түнде салқындығыңмен және әдемі жұлдызды аспанмен бізді қуант деді.* *- Біраз уақыт Күн мен Ай өте тату өмір сүрді. Бұлт жүгіріп шығып, күнді адамдардан жауып тастаған кезде ренжіген жоқ. Егер бұлт көтерілсе, күн сәулесімен күн бұлтты қытықтай бастады. Бұлт күлді де, жерге салқын жаңбыр жауып, қыста ақ қар жауды.*	 *Стакан су және түтікше. Біз түтікшемен стакандағы суды үрлейміз.* ***Үрлегенде не болады?*** *Көпіршіктер шықты. Иә, балалар, көпіршіктер! Ауа көпіршіктері! Міне, біз оны көрдік!* *Міне, маңызды және қажетті ауа* *Мына суретке мұқият қарайық.*	*жатыр!* ***Сондықтан жаңбырды бұлттан жерге түсетін су деп айта аламыз.*** *- Енді қалай болатынын көреміз.* *- Тамшуырларды алымыз. Оларды түрлі-түсті сумен толтырып, оны бұлтты құмыраға тамызамыз. (тәжірибе жаңбыр дыбысымен бірге жүреді).* *- Не болып жатыр?* ***Қорытынды: Тамшы бұлттардың арасынан өтті, себебі ол көбіктен ауыр және әдемі ағындармен құмыраның түбіне түседі. Жаңбыр осылай жауады.*** *Тәрбиеші: Менің жас ғалымдарым, енді сиқырлы таяқшамызды қолданып көрейік. Су тамшыларына айналғыларың келе ме.* ***Қим ойын: «Бұлт пен тамшылар»*** *Педагог балаларға тамшылар қалпақтарын береді, ал ол өзі бұлттар қалпақ киеді.* ***Музыкалық дыбыстар.*** *Тәрбиеші: Тамшылар жерге ұшты. Олар секірді, ойнайды, бірінен соң бірі секіріп олар шағын көңілді ағындарға жиналып, ағып жатты (тамшылар ағындарды құрайды). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. Өзен ағады, өзен ағып,*	*қандай? Сары,ақшыл , ал ылғалды құм қара түсті.* ***Сергету сәті:*** *Күн болып жанайық* *Мөлдір судай ағайық* *Гүл болып жайнайық* *Терең-терең домалап* *Жүгіріп-жүгіріп алайық.* ***Тәжірибе№3*** *Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық, не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Яғни құм сусымалы және ол суға батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық* ***Дид ойын: «Тілші»*** ***Шарты:** Балаларға микрофонды беріп сұрақтар қою.* *Сендерге зерттеу жұмысы ұнадыма?* *Нені зерттедіңдер?* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Су – өмірдің өзегі»*** ***Музыка тыңдау: «Ақжайнақ» халық әні.***	*5. Шалқадан жату.Обруч бастан жоғары. Аяқты тік ұстап, обручты тізеге тигізу.* *6. Обруч еденде, айнала секіру, адымдап орнында жүру, секіру.* *Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары. 2- бөлім*** *Түрлері:* *- Жіп астынан жүріп өту.* *-Тақтайша үстімен жүріп өту.* ***Қимылды ойын:*** ***Айдаһардың құйрығы»*** ***Мақсаты:** Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға,үйрету.* *Балаларды мадақтау*

	Кеш батып, түнде сұлу Ай өзінің жұлдызды көйлегін киіп, күллі аспанды шарлап, көңілді де қуанышты жүрді. Бірақ ол Күннің оянып келе жатқанын көрген бойда оның киімін Күн көрмеу үшін бірден жұлдызды көйлекті ай жамылғысымен жауып тастайды. Күн өз ойын өзгертіп, күн сәулесін алып кетсе ше деп қорықты. ***Күн Айды көріп: «Ай, неге мұңайдың?» – депті.*** *Сен, түнде жұлдыздарың-ның қандай әдемі екенін көріп, оларды қайтарып аласың ба деп қорқамын-деді ай.* *Күн жымиып: «Қорықпа, мен оларды алмаймын! Мен ұйықтап жатқанда, менің күн сәулелерім жарқырап, сен қуанта берсін! Жұлдыздардан шыққан көйлектерің өзіңіз сияқты ерекше болсын!* ***Содан бері таңнан кешке дейін Күн мен бұлт аспанға жауапты. Ал кешке және түнде аспанға – Ай және жұлдыздар жауапты болыпты.*** *Сөйтіп, ақылды бала Күн мен Айды татуластырады.* ***Эксперимент алаңы.*** *Енді біз осы ақылды бала секілді кішкентай ғалымдарға айналып, айға зерттеу жасайық.* ***Эксперимент: «Ай іздері» (құм терапиясы)***	*Ауаның қалай жұмыс істейтінін өзің айт.* ***Қортынды:*** *есіңізде болсын: ауа барлық тіршілік иелеріне, жердегі барлық табиғатқа қажет! Адам көп күн тамақсыз өмір сүре алады. Ал ауасыз шыдау мүмкін емес.* *Біздің қымбатты бөтен планеталық, сіз біздің Жер планетасында ауа бар екеніне сенімдісіз бе?* *Балалар, біз қымбатты қонағымызға өз планетасына оралуға көмектесуіміз керек. Бірақ ол немен ұшуы керек? Мұндай қонақтар әдетте қалай келеді? ұшатын тәрелкемен.* *Балалар біз қонағымызға осындай тарелка жасап берейік.* *Оны жасау өте оңай . бізге екі пикник табақшасы қажет; кабинаға арналған шыны қалпақ; безендіру үшін пластикалық бөтелкенің кесілген түбін, желім мен фольғаны пайдалануға болады!* *Балалар, мен қонағымызға тәрелке жасап, ұшырып жібердім!* *Сау бол басқа планеталық адам!* ***Қортынды балаларды мадақтау.*** *Біз біраз шаршап қалған сияқтымыз, шынығып алайық.* ***Денешынықтыру.*** ***Әуенмен*** ***Кіріспе бөлімі:***	*үлкен, үлкен мұхитқа құлады балалар дөңгелек құрады, шеңбер бойымен қозғалады. Содан кейін бұлт ананың үйге оралуын бұйырғанын есіне алады. Дәл осы кезде күн шығады. Тамшылар жеңіл болды, жоғары қарай созылды (отырып, балалар көтеріледі, содан кейін жоғары қарай созылады). Олар күн сәулесінің астында буланып, ана-бұлтқа оралады (балалар педагогқа жүгіреді).* *Педагог сиқырлы таяқшаны алады, ал балалар қайтадан қалпақшаларын киіп, ғалымдарға айналдырады.* ***Қортынды:*** *балалар шеңберге тұру, сиқырлы таяқшаны алып (музыка естіледі), балалар көздерін жұмады, педагог ғалымдардың костюмін шешеді.* *Сендер шаршаған шығарсыңдар, енді көңілденіп ән айтамыз.*	*(балалар ән жинағынан)* *Әнді тыңдап, сипатын анықтайды, ән көңілді ма, әлде көңілсіз бе? Ән туралы әңгімелейді, қарапайым пікірлерін ортаға салады.* ***Ән айту:*** *«Су – өмірдің өзегі» (муз. Ә. Қонысбеков, сөзі Ұ. Қонысбекова).* *Әнді педагог орындап болған соң, әннің мазмұнын сұрау, су туралы балалармен әңгіме өткізу.* *Әннің көңіл күйін ажырату, қарқынына, ырғағына сәйкес әнді таза орындауларын қадағалау.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Көбелек биі» (биді қойған Д.Әбіров).* *Жеңіл музыка әуеніне ілесіп мәнерлі қимылдар жасау.* *Қортынды.*	

	Мақсаты: Балаларда Ай Жердің табиғи серігі ретіндегі алғашқы түсініктерді қалыптастыру; *Құрал-жабдықтар: Ай бетінің макеті, жарма, кинетикалық құм* ***Эксперимент барысы:*** ***-** Балалар, ай бетінің артына қараңдаршы, біреудің ізі бар. Оларды кім қалдырды деп ойлайсың? (балалардың жауаптары)* *Біз кішкене тәжірибе жасап көрейік.* ***1-нұсқа.*** *Айдың бетіне жұқа жарма қабатын себеміз. Саусақпен шағын шегіністерді жасаймыз. Айдың бетіне қонған ғарышкерлер іздерін осылай қалдырады. Енді жарманы аздап үрлейік. Жолдарға не болды? Олар жоғалып кетті. Бірақ Айда әлі де іздер бар, көп жылдар бұрын ғарышкерлер барғанымен, олар жойылмаған. Неліктен деп ойлайсыз?* *Қортынды: Айда жел жоқ, сондықтан ғарышкерлердің ізі сонда қалады. Ал жел дегеніміз не? Бұл ауаның қозғалысы, яғни Айда ауа жоқ.* ***2-нұсқа:** Ал енді ай үстіне қалың етіп топырақты құямыз, із қалдырамыз.* *Сосын топыраққа үрлейміз.* *Не болды? ол өзгеріссіз қалды.*	*Сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру,аяқты айқастыра жүгіру,сыртымен жүру. Жыланның жүрісімен жүру. Саптан 4 колоннатұру.* ***Жалпы даму жаттығулары:*** *1.Аяқты алшақ қою, обруч төменде,обручты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.5-6 рет.* *2.Обручты екі қолмен омырауға ұстау. Оңға, солға бұрылып, қолды созу.* *3.Отыру, обруч екі қолда төмен ұстау. Обручты жоғары көтеру, төмен екі өкшенің арасына түсіру, қайталау.5-6рет.* *4. Аяқпен отыру. Обручты тік ұстау, оңға, солға қисаю.* *5. Шалқадан жату.Обруч бастан жоғары. Аяқты тік ұстап, обручты тізеге тигізу.* *6. Обруч еденде, айнала секіру, адымдап орнында жүру, секіру.* *Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары. 2- бөлім** Түрлері:* *- Жіп астынан жүріп өту.* *-Тақтайша үстімен жүріп өту.* ***Қимылды ойын:*** ***Айдаһардың құйрығы»***			

	Ал сіз бен біз айда ізімізді қалдырдық ***Балаларды мадақтау.***	***Мақсаты:*** *Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға,үйрету.* *Балаларды мадақтау*			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан ***Серуенде Эстафеталық ойындар.*** ***1. Допты себетке салу*** *Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады.* *Қай команда доптысебеткекөптүсірсе, сол команда жеңіске жетеді.* ***2. «Кім мерген?» Шарты:*** *Допты көтеріп алып жүріп ,қабырғадағы шарды* *жарып қайтып допты келесі ойыншыға беру.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*

	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*.**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сауықтыру шаралары:*** ***Құмда жалаң аяқ жүру.*** ***Дид ойын: «Сөйлемді аяқта»*** ***Шарты:*** *мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар.* *- Құстар ұша алады, өйткені ....* *- Құстар қоректенеді ...* *- Көктемде қайтқан құстар ..* *- Аяздан қорықпайды ...* *- Үй құстары ...* *- Құстар қорғайды ...* *- Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен?* ***Фонетикалық жаттығу:*** *Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен)* *Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен)* *Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)*	***Таза ауада демаламыз, ойнаймыз,*** ***Білімді біз шыңдаймыз.*** ***«Кубизм» әдісі*** *Кубиктер арқылы тапсырма орындау.* *1-тапсырма* *Жаңылтпашты қайталау, жаттау* *Көк тырна* *Көп тырна* *Тыраулап тек* *Көп тұрма* ***Сергіту жаттығуы*** ***Дид ойын: «Болады - болмайды»*** ***Шарты:*** *Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады. Дұрыс әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады.* *Құстарды таспен атуға болады.* *Құстарды тамақтандыруға болады*	***Қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *Балаларүлкендерді сыйлауды біледі. Отбасы мүшелерін дұрыс атай алады.* ***Ойын барысы:*** *Бөлме ішінде әсем әуен ырғағымен жеңіл билеп жүреді. Тәрбиеші әуенді тоқтатып, хабарлама жасайды: «Тату-тәтті жанұяда»* *3 адам тұрады. Балалар үштен, екіден, төрттен бірігеді. Ойын осылайша жалғаса береді.*	***Шынықтыру шаралары*** ***Тыныс алу жаттығулары «Кімнің шары алысқа ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Дөңгелек жақ бұлшық етін дамыту, тыныш тұрған еріндер кезінде мұрынмен дұрыс тыныс алуын жаттықтыру.* ***Көрнекіліктер:*** *үстел, екі дөңгелек шар(әртүрлі түстен), екі текше (немесе түйме) шардың түстерімен сәйкес лента* ***Барысы:*** *Балалар жұпқа бөлінеді. Әр балаға шар беріледі. Үстел үстіне лента қойылады және оның үстіне шарларды қояды.Балалар жүргізушінің бұйрығы бойынша мұрын арқылы тыныс алып, шарды үрлеуі тиіс. Шарды үрген кезде жеткен жеріне лента түсіне сәйкес текше немесе түйме қойылады. Кімнің шары үш мүмкіндікте ең ұзақ жылжыса сол жеңімпаз болады.*	***Таза ауада ойын жаттығулары*** ***Қимылды ойын: «Жіп айналады»*** ***Мақсаты:*** *балалар бірлесіп жұмыс істеуді біледі.* ***Ойын барысы:*** *Балаларға тәрбиеші жіпті көрсетіп, оның қалай оралатынын көрсетеді. Балаларға осыны бейнелеуді ұсынады. Барлығы қолдарынан ұстап, бірінші тұрған бала жіптің рөлін атқарады.Ол бөлменің ортасында тұрып екінші баланың қолынан ұстайды, ал ол үшіншісін ұстайды. Содан жіп пайда болады.* *Тәрбиеші соңғы баланың қолынан ұстап , бірінші балаға қарай жіпке ұқсап айналады. Балалар «Жіп-жіп-жіп айналады!»- дейді.Сонан кейін жіп тарқатылғандай болып, балалар қолдарын жібермей кейін жүреді. Ойын 3-4 рет қайталанады.* ***Керекті құралдар:*** *жіп.*

		Құстың ұясынан жұмыртқа алып, жаруға болады. *Құстардың ұясын бұзуға болады.* *Құстарға қамқорлық жасауға болады.*			
Балалрмен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Суретте тұрған артық затты таба біледі.*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.*	***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.* .	***Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*	***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәреге кім бұрын жетеді?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпемensекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек. Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсыныпсаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

			Балалардың сұранып үйге қайтуы		

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *4-апта*

Білім беру ұйымы: «№1Алға мектеп-бақшасы» КММ
Топ: «Нұрбөбек» ересек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 19.06 – 23.06.2023ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып,*				

қабылдау *Ата-аналармен әңгімелесу*	*жағымды жағдай орнату қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс.* *Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті кітаптар қарау және тағы басқа әрекет)	***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Міндеті:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.*	***«Бұл қай мезгіл?»*** ***Міндеті: Жаз*** *мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.*	***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.*	***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем,* *Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Анам –* *Төртеуі де «Отан!» маған.* *Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді .*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен*** ***Маусым айының 4--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	*Бала, бала , балақай,* *Қол соғайық алақай,* *Бір, екі, үш деп атайық,* *Саусақтарды тартайық* *Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер,* *Қолдарыңды беріңдер.* *Шаттық толы шеңберге,* *Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз,* *Бар әлемде сүйеміз.* *Қол ұстасып, қуанып,* *Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз* *Жалқаулықтысүймейміз* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан*
Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған	***Қызығушылықты ояту.*** ***Хат келу*** *Құрметті балалар біз сіздерді өзіміздің Циркке*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Телефон шырылдау.*** ***Хабарлама келу.***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді. Сендерге ғалым болып,*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Қоңырау даусы естіледі.*** *Балалар бізді серуенге шығуға шақырып жатыр. Бүгінгі серуен*	***Таңғажайып сәт.*** *Жалқаубек шығады, үсті басы кір-кір.*

іс-әрекет	*қонаққа шақырамыз* *Балалар саяхатқа барған ұнай ма?* *Ендеше мына сиқырлы таяқшамен цикркке барамыз.* ***Дид ойын: «Цирк шатырының құрылысы»*** *Балалар геометриялық пішіндерден цирк шатырын салады. Пішіндердің (шеңбер, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) және олардың түсін атау.* 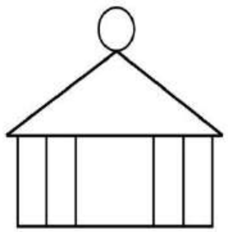 ***Дид ойын:*** ***«Цирк аренасында»*** *-Пілді үлкен тұғырға отырғызайық. Ал енді арыстанды шағын шкафқа орналастырайық.* *Жылқыны айналуға жіберейік. Маймылды әткеншекке отырғызу. Санау таяқшаларынан баспалдақ құрастыру.*	*-Ия балалар дәрігерден келген екен* *Тәрбиеші хабарламаны оқиды.* *Саламатсыздарма балалар!* *Біз сіздерді тексеруден өткізуге барамыз. Шынығу шараларын жасауды үйретеміз.* ***Сұрақ –жауап*** *Шынығу шараларына нелер жатады?* *Біз не үшін шынығамыз?* *Деніміз сау болу үшін не істеген дұрыс?* ***Дид ойын:*** ***«Дене мүшелерді ата»*** *Шарты: дене мүшелерін көрсетіп атау.* *(Бас, мойын, қол, кеуде, аяқ)* ***Қ .Мырза Әли*** *-Екі көзің не үшін керек?* *- Жақсыларды көру үшін!* *- Екі қолың не үшін керек?* *- Елге көмек беру үшін!* *- Құлақ деген не үшін керек?* *- Ақыл-кеңес тыңдау үшін!* *-Тіл мен жағың не үшін керек?* *- Ақиқатты айту үшін!* *- Ал аяғың?..* *- Шетте жүрсем,* *Туған жерге қайту үшін!* *Өлең жолдарының*	*жұмыс жасаған ұнай ма?* *Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалымға айналамыз.* ***Мынау біздің зертханамыз.*** ***Тәжірибе №1*** ***«Қайсысы тез өседі»*** ***Мақсаты:*** *Өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Екі бірдей қазтамақ кесінді, суы бар ыдыс, топырақ салынған құмыра, өсімдік күтіміне арналған заттар.* ***Процессі:*** *Өсімдіктердің топырақсыз ұзақ өмір сүре алатынын (олай мүмкін емес) және олар суда немесе топырақта жақсы өсетінін анықтауды ұсыну. Балаларға қазтамақ кесіндісін әртүрлі су, топырағы бар ыдыстарға салуды ұсыну. Жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау. Педагог Тәжірибе нәтижелерін өсімдіктердің топыраққа тәуелділігінің моделі түрінде бақылау күнделігіне жазып алу.* ***Қорытынды:*** *Топырақтағы өсімдікте жапырақ*	*ерекше болатын сияқты.* ***Тосын сәт.*** ***Шығар есікте каровка тұрады.*** *Ішінен бес беттен тұратын үн қағазды көрсету. Бұл үн қағаз арқылы сендер көңілсіз балаға көмектесе аласыңдар делінген.* *Егер бала көңілді болса онда серуенде қызықты ойын ойнауға көмектеседі.* *Балаға көмектесеміз бе?* ***Серуен алаңы.*** ***-1 бет тапсырмасы.*** *-бала көңілсіз, ол неге көңілсіз.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Ауа туралы жұмбақ.*** *Бір нәрсе жер мен көктің арасында,* *Көрінбейді өзі түгіл, қарасы да.* ***(ауа)*** *Ауа жөнінде кімнің тақпағы, кім қандай ауа туралы пікір айтады?* *Ауа туралы такпақ.* ***Ой қозғау.*** *-Ауа арқылы не болады?* *-Грипп* *-Ауаны не ластайды?* *-Машина түтіні т.б* *Ауа таза болса баланың көңілі шат көңілге бөленеді.*	***Сұрақ- жауап.*** ***Жалқаубекке не болған?*** *- Көңілсіз -Үсті лас* *-Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр.* *Қандай көмек береміз?* ***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ерте мен күнде сен,* *Қолыңа сүйкесең* *Кетіп кір ласың* *Тап – таза боласын* ***Бұл не? сабын*** *Шомылған баланы* *Аймалап алады.* *Сүртеді қолыңды* *Сүртеді бетіңді* ***Бұл не? сүлгі*** *Бұлар нелер екен?* *Тазалықтың досы* ***Жалқаубекке керек заттарды атау.*** ***Дид ойын: «Жаңылма»*** ***Бұл бала қай бала?*** *Қарашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай* *Киімі мұнтаздай* *Жарайсың балақай*

	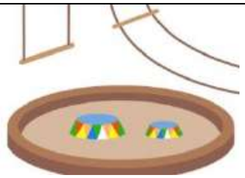 - *Циркте сайқымазақ бар. Ол күлкілі және бәрін күлдіруге тырысады.* ***Дид ойын: «Сайқымазақ»*** *-Қарашы, бұл сайқымазақ. Оны оны әдемі етейік. Сайқымазақтың шашын, қалпақ* ***жапсыру.*** ***Дид ойын:«Көңілді сайқымазақ» қысқышпен ойын*** *-Ал енді тағы бір сайқымазақ безендіруге көмектесеміз. Оған әдемі киім қыстырғыш жағасын жасайық.* *– Біздің циркте мықты жігіт өнер көрсетеді. Ол өте күшті және үлкен салмақты көтере алады.*	*мағынасын түсіндіру.* *Деніміз сау болу үшін жаттығу жасап шынығып тұруымыз керек.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен, қолын керіп ұстап, иығына жазып жүру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен бір доп алу/* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***/доппен, әуенмен/*** ***Б.қ.: «Буратино» ойыны*** *1. Аяқты алшақ қоямыз, доп жанымызда. Буратинаға әдемі мұрын жасаймыз.* ***Б.қ: «Аттап созылу»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бүгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды./6 рет /* ***Б.қ.: «Бауырсақ»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра*	*тезірек пайда болды, ол топырақтан жақсы күш алады;* *ал судағы өсімдік әлсіз болып келеді.* ***Тәжірибе №2*** ***Сумен және сусыз*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік қурап қалады, жапырақтары қурайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)?* *Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз.* ***Қорытындылаймыз*** *Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.* ***Ой қозғау.*** *- Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруы*	*Балалар бізге ауаның не үшін қажет екенін білгілерің келеме?* *Олай болса тәжірибе жасап көрейік.* ***Тәжірибе: Ауаның қасиеті.*** *Терең дем алып, аузымыз бен мұрнымызды қолымызбен жауып, демді іште сақтайық. Қиналып кеткенде демдеріңді шығарыңдар, дем ала бастаңдар.* *Ауасыз қандай қиын екенін сездіңдер ме?* *Біз ауасыз өмір сүре аламызба?* ***2-ші бет микробтар*** *Оларды тазарту үшін микроптар туралы тақпақ айту.* ***Дид ойын: «Атап айт»*** ***Шарты:*** *Микроптарға не жатады? Кір қол, жуылмаған нәрселер.* ***Тақпақ: «Микроптар»*** *Микробты көрдің бе,* *Көрсең,айтшы,қай кезде?* *Микраскопсыз ол мүлде,* *Көрінбейді жай көзге.* ***3-ші бетте*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Су туралы жұмбақ жасыру.*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді-ол не?* ***(су)*** *-Су қалай ластанады?*	*Дейміз біз мадақтай* ***Салыстыру*** ***-Анау бала, Бетін қара,*** *Кір қожалақ, қап-қара* *Тырнағы өскен,* *Шашы көптен* *Алынбаспты –ау масқара* *Сұрақ –жауап* *Осындай бала болмас үшін не істеу керек?* ***Ой қозғау.*** ***Дені сау болу үшін адамға не керек?*** *Тазалық, дәрумендер, шынығу, мейрімділік керек.* *Жалқаубек біздің балалардың денсаулықты сақтау туралы ойлары ұнады ма?* *Жалқаубек мен үйге тез барам да тап-таза болып жуынам, спортпен айналысам кеттім.* ***Түйін:*** *Денсаулық ол күлуің,* *Денсаулық ол жүруің, Ешбір жерің ауырмай. Бақытты өмір сүруің.* ***Ендеше деніміз сау болу үшін денемізді шынықтырамыз.*** ***Денешынықтыру***

	«Ауыр жеңіл» эксперименті ***Шарты:*** *Қапшықтарды қолдарыңызға ұстап, қайсысы жеңіл, қайсысы ауыр екенін айтыңыз.* *Балаларға мақта мен малтатас салынған сөмкелер ұсынылады.* ***Дид ойын: «Күшті цирк» Түймелермен ойын*** *- Мына суретте цирктегі күшті адам ауыр гірлер мен штанганы көтеріп тұр. Түймелерді түсі мен өлшемі бойынша ермексазбен әсемде* ***Сергіту сәті музыкамен.*** ***Циркте*** *жаттықтырушылар әрқашан өздерінің үйретілген жануарларымен бірге өнер көрсетеді.* ***Дидактикалық ойын «Тордағы жануарлар»*** *Қойылымнан кейін жануарлар өз торларына оралады. Жануарларды торға салуға көмектесіңіз. Ұзын жирафты биік торға салыңыз, содан кейін зебра мен маймылға қолайлы*	*домалатады. 2- б.қ. /6 /* ***Б. қ.: «Аққу қанатын қақты»*** *4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** *5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /6 рет /* ***Б.қ.: «Кетті, кетті домалап»*** *6. Аяқтары алшақ, допты аяқпен оңнан – солға , солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/* ***Б. қ.: «Көңілді доп»*** *7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15сек/* ***4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.*** *Маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1. Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап*	*үшін не істеу керек?* *- Күтіп - баптау керек. Гүлдерді жұлмау керек. Гүлдерді баспау керек. Гүлдер өсіп тұрған бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады. Олардың көптеген түрлері болады. Түстері де әр түрлі болады. Гүлдер біздің досымыз.* ***Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер»*** ***Шарты:*** *Балаларға жасанды гүлдерді таратып, гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер қондыру.* ***Тақпақ: Гүлдер*** ***Гүльнази Назарова*** *Гүлдер, гүлдер көп гүлдер,* *Қандай сұлу көпсіңдер.* *Тербелесің жай ғана* *Желмен бірге шайқала.* *Өсіңдерші жайқала.* *Гүлім, гүлім, гүлімсің,* *Қандай әсем,сұлусың.* ***Сұрақ –жауап.*** *Сендерге ғалым болған ұнады ма?* *Нені зерттедік?* *Балаларды мадақтау.*	*Суды таза ұстау үшін не істеу керек? Суды біз барлық тірі жанға пайдаланамыз. Су бар жерде тіршілік өмір бар.* ***Су туралы тәжірибе жасап суды микробтан тазалаймыз.*** ***Тәжірибе: «Тірі су»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды судың өмірлік қасиеттерімен таныстыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Тез гүлдейтін ағаштардың жаңа кесілген бұтақтары, суы бар ыдыс, «Тірі су» белгісі.* ***Процессі:*** *Ыдысты алып, оған «Тірі су» белгісін жабыстыру. Балалармен бірге бұтақтарды бақылау. Осыдан кейін, бұтақтарды суға салып, ыдысты көрінетін жерге қою. Уақыт өткеннен кейін, олар тіріледі. Егер бұл теректің бұтақтары болса, олар тамырларын жаяды.* ***Қорытынды:*** *Судың маңызды қасиеттерінің бірі - барлық тіршілік иелеріне өмір сыйлау.* ***4-ші беттің тапсырмасы.*** *Табиғат туралы қандай тақпақ, тыйым сөздер, пікір айтамыз.* ***Балалар:*** *Табиғат мейірімді ана сияқты, өзіндегі барды адамдарға жан-жануарға береді.* ***Ал, мінекей, балалар біздің 5-ші шеңберіміз де микроптан***	***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен, қолын керіп ұстап, иығына жазып жүру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен бір доп алу/* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***/доппен, әуенмен/*** ***Б.қ.: «Буратино» ойыны*** *1. Аяқты алшақ қоямыз, доп жанымызда. Буратинаға әдемі мұрын жасаймыз.* ***Б.қ: «Аттап созылу»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бүгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды./6 рет /* ***Б.қ.: «Бауырсақ»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады. 2- б.қ. /6 /* ***Б. қ.: «Аққу қанатын қақты»***

	торларды таңдаңыз. ***Дид ойын:«Пілдерді биіктікте орналастыр»*** ***Шарты:*** *Балалар картоннан пілдердің үлкенінен кішісіне қарай суреттерін орналастырады.* 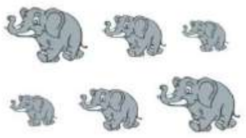 ***Қим ойын:«Үйретілген жануарлар» жаттығуы*** *Балалар, егер қаласа, жануарларға арналған қалпақтарды киіп, тәрбиеші-бағдарламашының бұйрығын орындайды: тұру, отыру, жату, жорғалау, отты құрсау сақинасына жорғалау, орындық бойымен жүру, кедергіден өту.* ***Құрылыс материалынан құрылыс «Ат қоршаулары»*** *Санағыштан балалар қоршаулар жасайды: аласа – бір сырықтан, орташа – екі сырықтан, биік – бірінің үстіне бірін төселген үш сырықтан.* ***Цирктегі жылан «Жылан»*** *- Қорапты ашып, одан жыланды алыңыз. Жыланның ұзындығы қанша? Жылан ұзын. Жіпті тарт, жыланның қалай жорғалағанын көрсет.*	*жүруді* *2. Доғалар астынан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын:*** ***«Допты қуып жет»*** *Шарты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.* *Қорытынды:* ***Эксперимент алаңы:*** ***«Менің добым»*** ***Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар: су*** *толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ ойынын ойнау.* *- Доп суға батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды?* *(Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* *- Допқа не болды? (Ол*		***тазаланды.*** ***Дид ойын: «Табиғат сәні»*** *Табиғатқа көбелек, құстар, аңдар, жәндіктерді жапсырамыз.* ***5-ші беттің тапсырмасы.*** ***Ән тыңдау.*** *- Кімнің ән тыңдағысы келеді, кімдер билегісі келеді? Балалар өз өнерлерін ортаға салады.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Біз өмірдің гүліміз» Ә. Дүйсенбиев*** ***ҰІӘ барысы.*** *Балаларды «Күн шуағы» атты шаттық шеңберге тұрғызу.* *Күлімде күн күлімде* *Бүлдіршіндер қуансын* *Жарқырап күнде ашылды* *Айналаға нұр шашылды* ***Дауыс жаттығулары:*** *Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне, регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсетуді қадағалау.* *Ән саламыз күнде біз,* *Шаттық толы іргеміз,* *Біз тату достармыз,* *Бізүнемібіргеміз.* ***Әнүйрену: «Біз өмірдің гүліміз» Ә. Дүйсенбиев*** *Дауыс диапазондарын ескеріп,*	*4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** *5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау./6 рет /* ***Б.қ.: «Кетті, кетті домалап»*** *6. Аяқтары алшақ, допты аяқпен оңнан – солға , солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/* ***Б. қ.: «Көңілді доп»*** *7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15сек/* ***4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.*** *Маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1. Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүруді* *2. Доғалар астынан еңбектеп өту.*

	Еденге жайылған «жыланға» балалар кеуделерімен жатып, қолдары мен аяқтарын тербетеді, содан кейін аударылады, шалқасынан жатады, қолдары мен аяқтарын жоғары көтереді. Жыланның жүруі, жорғалауы, секіруі. ***Сендерге цирк ұнады ма?*** *Біздің қайтатын уақытымыз болды.* *Сиқырлы таяқшаның көмегімен бақшаға қайту.*	*судың бетінен секіреді).* ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді*		*дикциясына көңіл бөледі. Сөздің анық айтылуын қадағалайды.* *Көңілді, ойнақы сипатына көңіл бөліп, мазмұнын қысқаша түсіндіреді. Әннің әуенін үйреніп, бірге қосыла айтуға икемдейді.* *түсінеді.* *Әннің ойнақы, көңілді сипатын сезініп, қосылып айтады.* ***Дид ойын: «Достарыңмен қалай ойнайсың?»*** ***Шарты:*** *Достарың туралы әңгімеле. Суреттен не көріп тұрсың? Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер.* ***Қортынды.*** *Әннің көңіл күйі, ырғағы қандай? Ән не туралы?* *Смайлктер беру* ***Енді мына баланы қарайық.*** *Ол енді күле ме екен. Олай болса күліп тұрған баланы қарайық**.*** ***Алақай бала күлді. Біз қызықты ойын ойнаймыз*** ***Бәрі хормен:*** *Күн, сәуле шашқаның үшін рахмет!* *Аспан Таза ауаң үшін рахмет!* *Бұлт, жаңбыр сепкенің үшін рахмет!* *Ағаш, көлеңкең үшіе рахмет!*	***Қимылды ойын:*** ***«Допты қуып жет»*** *Шарты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.* ***Қорытынды:***

				Табиғат сұлулығың үшін рахмет! ***«Жол табу» ұжымдық ойыны.*** *Шарты: Балалар шеңберге отырады. Олардың әрқайсысында жануар бейнеленген маска. Орман, дала, ағаштың діңі бейнеленген суретерін қою. Педагог балаларға бұрылып, тұрғылықты жері мен баратын жерін атайды.* *- Сәлеметсіз бе! Ал мен қайдамын? Мүмкін маған біреу көмектесер, адасып қалдым, далаға барар жолды қайдан табарымды білмеймін? Ой, ой әттең, айналада ешкім жоқ, мұнда ешкім тұрмайтын шығар! Кенет бұтаның артынан қоян секірді* *Сәлем, мен қоянмын! Мен осында тұрамын және мен саған далаға апаратын жолды көрсете аламын. Кел менімен бірге жүр.Тышқан өмір сүреді!.... т.б.* ***Қортынды. Балаларды мадақтау***	
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	*Картотека №1* *Ауа райын бақылау*	*Картотека № 3* *Желді бақылау*	*Картотека № 4* *Аспанды бақылау*	*Картотека № 5* *Бұлтты бақылау*	*Картотека №11* *Ағаштарға бақылау жасау*

Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. .*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру***.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сурет*** ***Ертегідегі бауырсақ*** *Тосын сәт* *Есік қағылып, почташы хат әкеледі.* ***Хатты ашу.*** *Ата мен әжеден* ***2. Ой ашар.*** *Сұрақ – жауап.* *- Қоян, қасқыр, аю, түлкі*	***«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.*** *Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою* *Балалар ойнап жүріп нені көрді?* *Ұяда не бар екен?* *Балалар не істеді?* *Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?*	***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер* *кестелеуші – инелер мен жіптер* *саусағын шаншып алмас*	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тыным ал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,* *Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,*	***Қызығушылықтаын ояту.*** ***Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады.* *Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.)* *-Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға*

	кездесетін қандай ертегі? *-Бауырсақ ертегісі ұнайма сендерге?* *-Бауырсақтың түсі қандай?* *-Пішіні қандай?* ***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Пішін мен түсін ата»*** ***Сөздік жұмыс.*** ***Домалақ, домалап, пісірді.*** ***2.Үлгіні талдау.*** *Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.* *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін көрсету, түсіндіру.* ***3. Сергіту сәті.*** ***Бауырсақ әнін айту.*** *Менің атым бауырсақ,* *Мені қаймаққа иледі,* *Майға пісірд,* *Суытып қойды.* *Мен атадан қаштым,*	*Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті?* *Балалардың жасағаны дұрыс па?* *Балалар не істеу керек еді?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар , тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай иіліп,* *Солға қарай иіліп* *Бір отырып, бір тұрып,* ***Топқа бөлу.*** *1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады.* *2-ші топ қиылған бөлшектерден белгілі бір құстың суретін құрастырады.* *2 топқа жұлдызша беру.* ***Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр»*** *Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.*	*үшін – оймақ* *тігу, жазу - тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік* *өрнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?*** *»Дөңгелек өзі,* *Төртеу көзі.* *Ұстайды мықтап,* *Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс,* *Ұсақ-түйекке ыдыс.* ***Қалта*** *Қолы бар,* *Саусағы жоқ.* *Мойны бар,* *Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған,* *Кең жазықтан аумайды.* *Оған әркім ұмтылған,* *Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)***	*Жетіншісі – Жексенбі.* ***<u>Абдрахман Асылбек</u>*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».* *Мен – өнерпаз Арманмын,* *Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай* *Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашы енді,* *Нешеуміз?* *Әрине,* *Біз – бесеуміз.*	*көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* 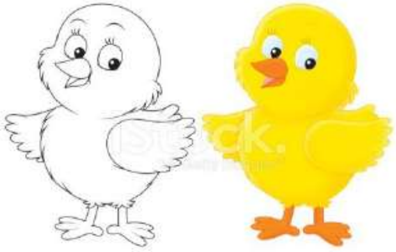 ***1-топ*** *тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.* ***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.* *Балалардң жұмысын бақылау.* *Тауыққа балапандарды сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.*

	Әжеден қаштым, *Қоянды көрдім, қасқырды көрдім, аюды көрдім бәрінен қаштым, түлкіден де қаштым.* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *Қадағалау, көмек көрсету* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: Балалар жасаған жұмыстарынан көрме ұйымдастыру.* *Ата мен әжеге бауырсақты табыстау.* *Балалардың жұмысын бағалау.* *«Ата мен әжеге бауырсақ сыйлаймыз» дид ойыны арқылы аяқтау.* ***Балаларды бағалау***		*Адамдардың киімін,* *Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***		
Балалармен жеке жұмыс	***Әдемі кілемшелер*** ***Мақсаты:*** *бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	***«Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын байыту.*	***Сиқырлы суреттер*** ***Мақсаты:*** *балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.*	***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету, саусақ моторикасын дамыту*	***«Сиқырлы қапшық»*** ***Ойынның мақсаты:*** *заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша* *салыстыруға, топтастыруға үйрету.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	*Картотека №1* *Ауа райын бақылау*	*Картотека № 3* *Желді бақылау*	*Картотека № 4* *Аспанды бақылау*	*Картотека № 5* *Бұлтты бақылау*	*Картотека №11* *Ағаштарға бақылау жасау*

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">Таңғы жаттығу картотекасын бекіту.
Серуенде эстафеталық ойындар.
1.Кегли
Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.
2. Мәрегекімбұрын?
Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек. Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсыныпсаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.</td></tr>
<tr><td>Балалардың үйге қайтуы</td><td>Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.</td><td>Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.</td><td>Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.
Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.
Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..
Балалардың сұранып үйге қайтуы</td><td>Ана – аналармен әңгімелесу.
Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.</td><td>Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.</td></tr>
</table>

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы ***5-апта***

Білім беру ұйымы: «№1Алға мектеп-бақшасы» КММ
Топ: «Нұрбөбек» ересек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 26.06 – 30.06.2023ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау *Ата-аналармен*	*Балаларды қабылдау. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру, балалардың үсті-басына көңіл.* *Денсаулығына ,тазалығына назар аудару. Балаға жағымды жағдай туғызу.* *Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу*				

әңгімелесу	*Ата-аналармен қарым-қатынас мәдениетін орнату.* *Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргңзу*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Дид ойын: «Түсін ата»*** ***Шарты:*** *Киімдердің түсін ажырату*	***Дид ойын: «Сиқырлы дорба»*** ***Ойын шарты.*** *Балалар әр затты мұқият қарапшығып, олардың атын* *атап береді.*	***Дид ойын:*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балалар үй жануарлары мен төлдерді* *Ажыратып,олардың қимылын ,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атай алады.*	***Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *Суреттен табиғат құбылыстарын, ажыратып өз ойын айта алады.*	***Дид ойын. «Дыбысынан ажырат»*** ***Шарты:*** *Жануарлардың дыбысын естігенде балалар қай жануар екенін айтып бере алады.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен*** ***Маусым айының 5--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	*Бала, бала , балақай,* *Қол соғайық алақай,* *Бір, екі, үш деп атайық,* *Саусақтарды тартайық* *Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер,* *Қолдарыңды беріңдер.* *Шаттық толы шеңберге,* *Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз,* *Бар әлемде сүйеміз.* *Қол ұстасып, қуанып,* *Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз* *Жалқаулықтысүймейміз* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан*
Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Таза ауада*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар гүл туралы ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме?* ***Ертегілер еліне саяхат.***	***Тосын сәт.*** ***Есік қағылады.*** *Бұл кім екен? Балалар бізге қонаққа дәрігер Айболит келді.* ***Дәрігер Айболит:*** *Сәлеметсіздер ма балалар. Мен сендерге қонаққа келдім, мен аңдарды емдеп, енді*	***Қызығушылықты ояту.*** **-** *Бүгін біз орман алқабының кішкентай тұрғындары – жәндіктерге қонаққа барамыз. Саяхатқа дайындалу:* ***Кинезиологиялық***	***Ой қозғау.*** *Балалар алма қайда өседі?* *Ағашта* *Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба?*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, біреудің есік қаққанын естіп тұрсыңдар ма? (қонжықты алып келеді). Балалар, қараңдаршы, Аю бізге қонаққа келді, онымен сәлемдесейік. Қараңдаршы,*

	Аудио дыбыс, ертегілер әні. Сұрақ- жауап. *Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар?* *Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме?* *Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз.* *Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған.* ***С. Оспановтың «Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық*** *Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош исі ауылды алып кетеді.* *Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Хан қандай әмір берді?* *-Тек не өссін деді?* *-Неліктен бидайды таңдады?* *Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді.*	*сендердің денсаулық-тарыңды тексеруге келдім.* *Қазір мен сендердің күлімдеген көздеріңді, қызғылт түсті беттеріңді және әдемі күлкілеріңді, тістеріңді қарағым келіп тұр. Балалар қуана қарсы алады. Дәрігер Айболит балаларға жақындап, олардың бастарын сипалап, денсаулықтарын сұрайды.* *Айболит енді сендерден көмек сұрағым келіп тұр. орманда бір маймыл бүкіл заттарды араластырып жіберіпті, соны өз орнына қоюға көмектесіңдер.* ***Дид ойын: «Өз орнына сал»*** ***Шарты:*** *Заттарды өз жұбына қою.* *Мыс: Балға –балта, ручка-дәптер, шприц-дәрі т.б* *Айболит: Балалар: Аңдарға күнде нүктелі жаттығу жасаймыз, ал сіздер жасайсыздар ма? Әрине дәрігер біз күнде дене жаттығуларын жасаймыз.* ***Денешынықтыру. /таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру*	***жаттығу «Айқасқан қадамдар»*** *Біз аяқтарымызды жоғары көтеріп, орман алқабына шықтық,* *Шөптер мен бұталар арқылы, діңгек бұтақтары арқылы.* *Епті сүрінбей жүреміз* ***Тосын сәт*** *Балалар жасыл дастарханмен жабылған үстелге келеді, оның үстінде тек гүлдер мен хат бар. Педагог балалардың назарын алаңқайда ешкімнің жоқтығына аударады.* *– Қараңдаршы, ашық жерде ешкім жоқ, мен бірде-бір жәндік көрмеймін. Тек хат тұр, қызық кімнен екен?* ***Ол хатты оқиды: «Қымбатты балалар, біз қиыншылыққа тап болдық, бізді зұлым өрмекші сиқырлады, көмек керек»*** *-Ал жәндіктерге көмектесу үшін сіз бен біз де жәндікке айналамыз. Менде бізге көмектесетін сиқырлы гүл бар. Сиқырлы гүлді алып, сөздерді айту.* *Көзімізді жұмамыз, гүл* *гүл, бізді жәндіктерге айналдыр! Міне, біз жәндіктерге айналып,*	***Ертегі желісі:*** *Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді.* ***Қоян нені көрді?*** *Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды?* *Алма жоғары ілулі тұр.* ***Алма қайда тұрды?*** *Ол алманы алғысы келіп секірді?* *Қоян не істеді? Секірді* ***Қане қоян сияқты секірейік*** *Бір уақытта Қарқ, қарқ деген дауыс шықты.* *Қоян қарайды* *Бұл не екен? Қарға* *Қане қарға сияқты қарқылдайықшы. Қарқ, қарқ* *- Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі.* ***Қарға не істеді? күледі.*** *- Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады.* *Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді.* ***Қоян не деді қарғаға?*** *Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды.* ***Қарға не істеді?***	*балалар, ол өте көңілсіз.* ***Аю сен неге сонша мұңайдың?*** *Аю: Балалар, мен сендерге көмек сұрап келдім. Денсаулығым болмай ауырып қалдым, маған көмектесесіңдер ма? Балалар, қалай ойлайсыңдар, денсаулық туралы бәрін білетін Аюға көмектесе алатын кім? (Дәрігер). Ал ертегі кейіпкерлерін кім емдейді? (Доктор Айболит)* *– Ал дәрігерді қайдан таба аламыз, доктор Айболит?* *- Қалай дәрігер шақырамын? (Телефон арқылы)* *– Дұрыс, дәрігерді шақыру үшін ұялы телефоннан нөмірін теру керек. Телефон нөмірін көрсетіп, қоңырау соғады.* ***Сәлеметсіз бе, бұл аурухана ма?*** *Біз балабақшамызға дәрігер Айболитті шақырғымыз келеді. Аю ауырып жатқан сияқты. Сіз келе аласыз ба? Рахмет, күтеміз.* *Ал, аю Айболит келіп, саған қалай көмектесетінін айтады.* ***Тосын сәт.*** *Есікті қағып. Педагог доктор Айболит ойыншық әкеледі.* *Доктор Айболит.- Сәлеметсіздер ме балалар. Мен қоңырау шалған соң келдім. Біреу ауырып қалды ма?* *Тәрбиеші Балаларымыздың дені сау, бірақ Аю бізге*

	Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ. **Сұрақ-жауап** Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді. **Сергіту сәті**: Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді) Су құямын гүлге(қолмен су құяды) Гүл күткенді біледі(тербеледі) Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды) Күнде гүлін ашады Жұпарын маған шашады(қолын желпейді) **Ой қозғау.** -Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан жинайды?	1 саптан 4 звеноға тұру. (таяқшаны үстел үстінен кезекпен алу) Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. **Негізгі бөлім**: **Б.қ.: «Балапан су ішті»** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 рет қайталау/ **Б.қ.: «Биші мысық »** **2.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет / **Б. қ.: «Тартылу»** **3.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет / **Б.қ.: ««Әткеншек»** **4.** Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қай/ **Б.қ.: «Мергендер»** **5.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай	орман алқабына ұшамыз. **Өрмекшінің бірінші тапсырмасы:** «Жұмбақтарды шешіп, суреттерді құрастыр» **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан жәндікті құрастыру.** Жұмбақты айту, балалар шешіп, суреттін тауып, тақтаға іледі. Қалған балалар алдарындағы суретті құрастырады. **Инелік** 1. Жұмбақтың жауабын табуға қандай сөздер көмектесті? Жауап. 2.Хош иісті гүлдердің шырынын ішеді, Бізге балауыз бен бал береді. **(ара).** Оның ара екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті? 3. Екі басы жұдырықтай Ортасы қылдырықтай **/құмырсқа/** - Оның құмырсқа екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті? - Суретте бейнеленгендерді бір сөзбен қалай атауға	Қане қарға құсап ұшайықшы. Қарға алманы жұлды. Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті. **Алма қайда түсіп кетті?** - Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді. Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді: Алма ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен. Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды. **Қане кірпі құсап жүгірейікші.** - Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян. **Қоян не деді кірпіге?** **Қане қоян сияқты айтайық.** Менің алмамды қайда апардың? Кірпі тоқтады да: - Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым. Қоян кірпіге қарай секіріп келді: Менің алмамды бер! Мен тапқан оны деді! **Қарға оларға қарай ұшып келді де:** «Босқа дауласып	қонаққа келді, ол өзін нашар сезініп, денсаулығы жоқ екенін айтып тұр. **Доктор Айболит:** Мен кішкене құпияны айтайын. Біздің денсаулығымызды көптеген сәулелері бар күнмен салыстыруға болады. (күнді сәулесіз ілу). Бұл сәулелер біздің денеміздің әрбір жасушасында өмір сүреді. **1-ші сәуле: гигиена** **Дид ойын: «Гигиена заттары»** **Шарты:** Гигиена заттарын атау **2-ші сәуле: таза ауа.** **Дид йын: «Таза ауа беретін заттар»** **Шарты:** Таза ауа шығатын заттарды құрастыру. **3-ші сәуле: Дәруменді тағам.** Дәрумен тағамдарды атау. **4-ші сәуле: дене жаттығулары** **Денешынықтыру. /таяқшамен, әуенмен/** **Кіріспе бөлімі:** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру. Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру. Шеңбер бойымен жай жүру 1 саптан 4 звеноға тұру. (таяқшаны үстел үстінен

	 Балды не үшін іздеді? *Бұр күні гүлін таптат-паған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.* *Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.* *Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.* ***Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,*** ***Гүл десе ел күлімдейді.*** ***Сансыз гүлден шырын жинап,*** ***Бал аралар гуілдейді.*** ***Гүлді әркашан ел іздейді – деп жырға қосыпты.*** ***Сұрақ:*** *Хан ауруынан қалай жазылды?* *Ол балды қайдан тапты?* *Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау*	*қайталау. /6 рет /* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** **6.** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20/* ***Қорытынды:*** *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** *1. Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:«Үш орындық»*** ***Шарты****: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу* ***Дәрігер Айболит:*** *жарайсыңдар балалар, сендер жаттығуды жақсы біледі екенсіңдер, мен сендерге ризамын сол үшін сендерге тазалық сақтайтын құралдарды беремін, мен енді кетейін аңдар мені күтіп жатыр, ал сендерге айтарым, өздеріңді таза ұстаңдар, ауырмайық, әрдайым көтеріңкі көңіл күйде болыңдар, жақсы сау болыңыздар.* ***Қортынды*** *Сұрақ- жауап* *Балаларды мадақтау.*	*болады?* *Барлық жәндіктердің басты ерекшелігі неде? (Барлық жәндіктердің 6 аяғы бар.)* ***2- Тапсырма*** ***Ой қозғау.*** ***- Жыртқыш жәндіктерді атаңдар (инелік, шегіртке, ледибука)*** *Неліктен оларды жыртқыштар деп атайды? (Өйткені олар басқа жәндіктерді аулайды.)* ***- Пайдалы жәндіктерді ата.(көбелек, ара, құмырсқа).*** *- Ара, көбелек, құмырсқа қандай пайда әкеледі?* *Ара гүлдерді тозаңдандырады, бізге бал мен балауыз береді. Құмырсқалар орман арқылы көптеген өсімдіктердің тұқымын тасымалдайды. Көбелектер гүлдерді тозаңдандырады* ***- Зиянды жәндіктерді*** *ата. Шыбын микробтарды тасымалдайды, құрт өсімдік жапырақтарын жейді, маса адамның қанын сорады.* *- Жарайсыңдар, олар барлық жұмбақтарды шешті, ал біз инелік пен араны және шегіртке мен қоңызды*	*жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.* *Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды:* *- Менің алмам!менің алмам деп, орманда айқай шу болады.* ***Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті.*** ***Кенет аю келді қорбаңдап.*** ***Не келді ?*** ***Аю қандай?*** ***Үлкен бе кішкентай ма?*** ***Аю қалай жүреді? Жүру.*** ***- Не болды? Бұл не шу деді аю.*** *Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді.* *Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді.* *Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады:* *Алманы кім тапты?* *- Мен! - деді Қоян.* *-Алманы кім жұлды?* *Мен -деді – Қарға* *- Жақсы. Оны кім ұстады?* *-Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі.* *- Міне, - деп ойлады Аю, -*	*кезекпен алу)* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** **1.** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** **2.** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /* ***Б. қ.: «Тартылу»*** **3.** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет /* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** **4.** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қай/* ***Б.қ.: «Мергендер»*** **5.** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау.*

			құтқарып алдық, ***3- ші тапсырмасы.*** ***Дид ойын: «Төртіншісі артық»*** **-** *Суреттерге мұқият қарап, мұнда қай сурет артық екенін айт және неліктен олай ойлайсың?* ***1.сурет*** *паук, өйткені ол жәндіктерге жатпайды.* ***2-сурет.*** *құмырсқа, өйткені ол ұшпайды, ал қалған жәндіктер ұшады.* ***3-сурет****. көбелек, өйткені ол ұшады, ал қалған жәндіктер ұшпайды.* ***4-сурет.*** *көбелек, өйткені қалған жәндіктер жыртқыш.* ***- Міне, біз құмырсқаны құтқардық (құмырсқа пайда болады).*** *Тәрбиеші: Сонымен біздің саяхатымыз аяқталды, сендер жәндіктерге көмектестіңдер Жәндіктер барлығыңызға рахмет айтты. Жәндіктерді алып, оларды біздің орман алқабына орналастырып, жабыстырайық.* *Қараңдаршы, шалғынның қандай әдемі болып кеткенін.* ***Құмырсқалар мен қоңыздар жер басып, шегірткелер шөпке секіріп, көбелектер мен инеліктер***	*сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді.* *Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға.* ***Аю не деді оларға?*** ***Олар не деді аюға?*** ***Алма нешеу еді?*** *Аю айтты:* **-** *осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді.* *Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді:* **-** *Бұл саған, Қоян,* **-** *сен бірінші алманы көрдің деді.* *Ол екінші бөлікті қарғаға берді:* *– Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді* *Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды:* *Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді.* *Төртінші бөлікті аюға берді.* **-** *Маған неге керек деді Аю таң қалып.* *– Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін!* *Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты.* ***Керемет. Ертегі ұнады ма?***	*Сол жақпен дәл солай қайталау. /6 рет /* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** **6.** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20/* ***Қорытынды:*** *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** *1. Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:«Ұш орындық»*** ***Шарты****: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу* ***5-ші сәуле: жақсы көңіл-күй.*** *– Осының бәрін орындасаң, сау боларың сөзсіз!* *Аю: Мен бәрін түсіндім, денсаулығыңды тауып, оны жоғалтпау үшін дұрыс тамақтанып, таза ауада серуендеп, күнде жаттығу жасап, қолды жууды ұмытпа.* *Аю мен Айболитпен қоштасу.* *Балаларды мадақтау*

			ұшсын, біз өмір сүретін әлем әрқашан көгілдір жасыл болып қала берсін! *Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Бірақ алдымен біз қайтадан балаға айналуымыз керек. сиқырлы гүлді алып, біз гүлміз, көмектес, бізді балаға айналдыр!* ***Қортынды*** **-** *Сендерге саяхат ұнады ма?*	***Музыка*** ***Тақырыбы****«Мен алманы жақсы көрем»* ***Музыка тыңдау:*** *«Алматы» (муз. Е. Хасанғалиев, сөзі А. Асылбеков). Балалардан тыңдаған музыка не туралы екенін сұрау, әннің қандай көңіл күйде жазылғанын әңгімелеу.* ***Дауыс жаттығулары:*** *Терең тыныс алып, демді сыртқа еркін шығаруға үйрету. Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі, тіл артқа қарай жылжиды.* ***Ән айту:*** *«Мен алманы жақсы көрем» (муз. мен сөзі Д. Қиқымов). Әлемге әйгілі Алматының алмасы – апорт туралы балалардың пікірін тыңдау, әңгіме өткізу. Әннің сипатын ажырату. Әнді бірқалыпты, бір-бірін тыңдап, бірге қосылып айтуға үйрету.* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** *Шарты: Қағаздан қиылған алмаларды себетке жинау, ірі алманы үлкен себетке, кіші алмаларды кіші себетке жигау.* ***Рефлекция*** *Бүгінгі ұоқ туралы балалардың пікірлерін тыңдау.*	
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				

<table>
<tr><td rowspan="2">Серуен:</td><td>Картотека №11
Жапырақты бақылау.</td><td>Картотека №12
Жәдіктерді бақылау.</td><td>Картотека №14
Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.</td><td>Картотека №15
Ауа - райын бақылау.</td><td>Картотека №16
Көбелекті бақылау</td></tr>
<tr><td colspan="5">Эстафеталық ойындар
«Көкөніс отырғызу және жинау» эстафетасы.
«Екі команда бір-бірінің артына сапқа тұрады. Әр команда қарсы 5 «шұңқырұя» орналасқан. Алғашқы екі қатысушы шелегіндегі «көкөністерін» сол «шұңқыр ұяларға» салыпкетіп 15 м қашықтықта тұрған манежді айналып келіп, қайтарында «шұңқыр ұядағы» көкөністерін жинап ала келеді. Қайтып келісімен шелегін келесі қатысушыға тапсырады. Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз.
Жас батыр.
Әр қатысушы ағаш атпен шауып барып манеждегі допты резеңке таяқпен ұрып кері қайтады.
Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз анықталады.</td></tr>
<tr><td>Серуеннен оралу</td><td colspan="5">Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</td></tr>
<tr><td>Түскі ас</td><td colspan="5">ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</td></tr>
<tr><td>Ұйқы</td><td colspan="5">Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.</td><td>Жаттығу кешені № 16
Балалар тұрайық
Көзімізді ашайық
Қолымызды созып
Шынығып бір алайық.</td><td>Жаттығу кешені № 17
Балапандар тұрайық
Көзімізді ашайық
Жан-жаққа біз қарайық
Бір күлімдеп алайық.</td><td>Жаттығу кешені № 18
Ұйқыдан біз тұрамыз
Көзімізді ашамыз
Жан-жағымызға қарайық
Төсектен біз тарайық</td><td>Жаттығу кешені № 19
Ұйқыдан біз тұрайық
Көзімізді ашайық
Анда- мында созылып
Тарқасайық, тұрайық</td><td>Жаттығу кешені №20
Көзімізді ашайық
Аунап, қунап алайық ,
Самал жел бізге желпісін,
Ұйқымызды ашайық</td></tr>
<tr><td colspan="5">Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</td></tr>
<tr><td>Бесін ас</td><td colspan="5">Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</td></tr>
</table>

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады.* *Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?.* *Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді.* *Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік. Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық. Келісесіңдер ме?* *Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады.* ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.* *Балалардың жұмысын*	***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* ***Дид ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді,* *Өзім де сездім, таң атты.* *Сенсіз- ақ білем мезгілді,* *Танимын енді сағатты*	***Дәстүрден тыс сурет салу.*** ***Жазғы ағаштар*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс-тәсілімен таныстыру. Қырыққабат жапырағынан жазғы ағаш келбетін қағаз бетіне түсіру* ***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не?* *Жаз болса жайнап,* *Саясында ән салып.* *Құстар жүрген сайрап,* *Салқын түссе-шешіліп,* *Қалады өзі жайрап. (ағаш)* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* ***«Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.*	***Қим ойын: Кішкене қоян, шыға гой...*** *Бір топ бала тәрбиешімен бірге дөңгелене тұра қалады. Тәрбиеші кім кішкене қоян болады деп сұрайды. Бәрі айналып жүріп мынадай өлең айтады.* ***Жүр, көжегім, шыға гой,*** ***Сұр көжегім, шыға гой!*** ***Айтқанымды ұға гой.*** ***Міне, былай шыға гой!*** *Кішкене деп атаған бала ортаға шығады. Өлеңнің ендігі шумағын айтып болғаннан кейін, барлық ойнаушылар, қоянға не істеу қажеттігін көрсеткендей, тиісті қимылдар жасайды. Ол да балалардың істеген қимылдарын қайталайды.*	***«Алғашқы көмек» (әңгіме) Ж.Бұғыбаев*** *– Үйде ата-аналарыңа көмектесетін болыңдар, – деді апай балаларға.* *Апайдың бұл сөзін кішкентай Ұлтай есіне мықтап сақтап қалды.* *Ол үйге келсе, әкесі жұмыстан келген екен.* *– Әке, шай қайнатып берейін бе? – деді Ұлтай.* *– Жоқ, шырағым! Әлі кішкентайсың ғой, – деді әкесі.* *Әкесі шайқоюға шығып кетті.* *Ұлтай үндемей үйде қала берді.* *Бір кезде ол суланған шүберекті алды.* *Шай ішетін үстелдің үстін сүртті. Кеселерді тазалай* *бастады. Әкесі үйге кіріп келіп, қызының жұмысын көрді.* *– Көп жаса, қызым! Үлкен қыз болыпсың ғой өзің,* *– деп күлімсіреді.*

	бақылау. *Жеке көмек көрсету.* ***Галерея шаралау.*** *Бір бірінің жұмыстарын бағалау.* *Жасаған жұмыстарын қозыға беру.* *Қозы қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.*				
Балалармен жеке жұмыс	***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***«Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	***Қайсысы қайда тіршілік етеді.Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	***«Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Жапырақты бақылау.*	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау*
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәрегекімбұрын?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек. Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсыныпсаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*				
Балалардың	*Ата аналармен балалардың*	*Ата – аналарға балалармен үйде*	*Балалардың ауа-райына сәйкес*	*Ана – аналармен*	*Ана – аналармен әңгімелесу.*

үйге қайтуы	*төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Ересек «Нұрбөбек» топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 03.07 – 07.07.2023ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.* ***Ата-аналармен жұмыс:*** *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Көжектер мен түлкі»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандықты, ұйымшылдықты біледі*	***Балалармен дәрумендер туралы әңгіме жүргізу*** ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *Балалар ойын арқылы отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.*	*Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Қарлығаш»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалар зейінділік сезімталдық, ұйымшылдық, ептілік қабілеттерді ойын арқылы біледі.*	*Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?»*** ***Мақсаты:****Балалардың зейін және есту анализаторларын, қол мен аяқ-қимылдарын дамиды.*	*Балалармен демалыс күнгі тазалық шаралары туралы әңгіме жүргізу.* ***Қимылды ойын: «Мекиен және балапандар»*** ***Мақсаты****:балалар ептілікке, жылдамдыққа үйренеді.*
Таңертеңгі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 1 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* ***Ас ішерде күнде біз*** ***Сөйлемейміз күлмейміз*** ***Астан басқа өзгені*** ***Елемейміз, білмейміз*** *Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** ***Сиқырлы қорапша топқа келеді.*** *(ұзын жіпті байлап қорапты есіктен тарту)* *Балалармен бірге қорапты ашу.* ***Хат алу, оқу.*** *Құрметті кішкентай бүлдіршіндер, мен Маша достарың боламын. Маған мына тапсырмаларды аю аға орында деп берді. Ал мен білмеймін. Көмектесіңдерші.* *Балалар Маша қандай ертегіде жүреді?* *Маша мен Аюда* *Ендеше көмектесеміз бе?* *Барлық балалар үстелге келеді,қорапта киімдер мен*	***Дид ойын: «Мен ептімін»*** ***Шарты:*** *Жаттығуды жасалуын көрсетеді.* *Деніміз сау болу үшін не істеуіміз керек?* *Ал ауырып қалған жағдайда не істейміз?* *Мадақтау.* ***Қим ойын: «Күн және түн»*** ***Шарты:*** *«Күн» белгісін бергенде, балалар күледі, жүгіреді, секіреді. Ал «Түн» белгісін бергенде, қозғалыстарын тыйып, бәрі «ұйықтайды».* ***Шынықсаң шымыр боласың,*** ***Сауығып айдай толасың.*** ***Спортты серік етебіл,*** ***Жақсы азамат боласың.***	***Дид ойын: «Әрекетті атаңыз»*** *- Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек)* *- Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә).* *Егер киім лас болса? (киім жуылады).* *Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі).* *Егер жыртылған болса? (киім тігіледі).* *Киімімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз)* *Дұрыс. Жарайсыңдар* *Киім ұқыпты және жаңа болуы керек.*	***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* ***киімді біріктіру -*** *түйреуіштер* ***кестелеуші*** *– инелер мен жіптер* ***саусағын шаншып алмас үшін*** *– оймақ тігу,* ***жазу*** *– тігін машинасы* ***киімді кигізіп қою -*** *манекен,*	***Суретпен жұмыс*** *-Екі баланы салыстыру.* *-Өзін-өзі күту деген не?* *-Тазалық таза баланың досы дегенді қалай түсінеміз?* *-Сен қандайсың, өзіңе сипаттама бергенде неден бастаймыз?* ***Дид ойын: «Жақсы, жаман»*** *1.Өтірік айту жаман қасиет дегендерің, қол соғайық.* *2.Жақсы адам болғыларың келсе, орнымыздан тұрайық.* *3.Жалқаулық жаман қасиет дегендерің, отырайық.* *4.Жүректері мейірім ділікке толы балалар «Мен» деп айқайласын.* *5.Адамгершілігі мол балалар екі*

	оларға күтім жасау үшін заттар салынған суреттер бар. ***Ой қозғау.*** *-Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы?(Балалар жауаптары).* *Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.)* *-Киім адамдарға не үшін керек?(Балалардың жауаптары.)* ***Балаларды топқа бөлу.-*** *Үстелде қандай заттар тұр? Киім мен киімге күтім жасау заттары.* *-Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз.* ***Дид ойын: «Киімдерді ажырату»*** ***1-Топ:*** *«Қысқы киімдерді атаңдар»* ***2-топ:*** *Жаздық киімдерді атаңдар.* ***3-топ:*** *Күздік киімдерді атаңдар.* ***4-Топ:*** *Киімге күтім жасайтын заттарды атау.* *Балалар, Машаның арқасында біз бүгін киім туралы көп нәрсе білдік, енді мен сендерді кішкентай ғалым болуға шақырамын.* ***Эксперимент алаңы.*** ***Тәжірибе №1*** ***Мата мен қағаздың айырмашылығы.*** *- Иә, мата мен қағаз әртүрлі материалдар, бірақ олар біршама ұқсас. Мысалы, біз қағазды қолымызбен мыжысақ*	***Денешынықтыру (әуенмен)*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары: Таяқшамен*** *1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ..5-6 рет.* *2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет* *3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-6рет* *4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу* *5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** ***Түрлері: 2-бөлім.*** *- Скамейка үстінен жүру.* *- Құм салынған қапшық-тың арасымен секіру.*	*Тазалаймыз, үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз* ***Дид ойын: «Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады.* *1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу.* *2.Жаздық киімдерді құрастыру* ***Тәжірибе №1*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы?* ***Тәжірибе №2.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.***	***кесу*** *- қайшы* ***Киімді әдемілеу*** *- үтік* ***өрнек салу*** *- бор мен сызғыш* ***адам мен матаны өлшеңіз –*** *сантиметр* ***Дид ойын:«Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе бұрышы.*** *Зертханамызда қағазбен және матамен тәжірибелер жасап, оның қасиеттерін анықтайық.* ***Тәжірибе №1*** *Қағазды әртүрлі жаққа тартып, жыртсақ оған не болды? (жыртылады) Иә, кәдімгі қағаз өте оңай жыртылады ал . енді матаны екі қолыңызбен шетінен оңға және солға тартсақ . Ол оңай жыртыла ма? Жоқ, матаны жырту оңай емес, оны қолмен жырту қиын, өйткені мата жеткілікті берік материал. Ал онымен не істейді? (мата созылады, кеңейеді) Иә, маталар әдетте созылады, дегенмен матаның кейбір түрлері бар, оларды созу мүлде оңай немесе тіпті мүмкін емес.* ***Тәжірибе №2*** *Қағаздан жасалған киімді киіп көрейік.* *Дұрыс киіле ме? Жоқ. Неге? Ол тез жыртылады, беріктіге нашар. Қағаз кеңеймейді, созылмайды және оңай жыртылады.* *- Дұрыс.* *Ал матадан жасалған киімдерді кию оңай - мойын арқылы жемпір киіңіз, мойынға, қолдарға, аяқтарға кие беруге болады, ол созылады,*	*қолдарын көтерсін.* *6.Көңіл-күйлері жоғары балалар,аяқты еденге соғайық.* *7.Осы балабақша туралы жақсы ой-пікірдегі балалар бір-бірінің қолын алсын.* *8. Денешынықтыру жасаймын деген бала, екі қолын көтерсін.* ***Спорт – көркі өмірдің,*** ***Спорт - досың, серігің.*** ***Жаттықсаң шымыр боларсың,*** ***Шынығып, өсіп, толарсың,*** ***Денешынықтыру (әуенмен)*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары: Таяқшамен*** *1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ..5-6 рет.* *2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет* *3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-6рет* *4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу* *5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.*

	, оған не болады? -Матаны мыжып көрейік, қолымызбен қысайық. Енді қарашы, ол не болып қалды? (умаж) Ал дене шынықтыру сабағынан кейін шорт пен футболканы мыжып алсаң, оларға не болады? (умаж). Олар ұсқынсыз болып қалады. Сондықтан оларды мұқият бүктеп, түзету керек. **Тәжірибе №2** **Матадан не істеуге болады? тігу, жуу, кептіру, үтіктеу** Қағазды қайшымен кесуге болады. Ал мата ше? Оны да қайшымен де кесуге болады. Бүгін мата туралы не білдік, есімізге түсірейікші? Мата қандай болуы мүмкін? Жұқа және қалың Қалың матадан әдетте қандай киим тігіледі? (қыс мезгіліне, суық мезгілге арналған киім) Мата оңай жыртыла ма? (жоқ, ол жеткілікті күшті) Сондықтан киімге абай болу керек. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	Тікелей бақылау. Мазмұн арқылы саралау. **3. Қимылды ойын:** **« Аюлар мен аралар »** Балаларды мадақтау.	Тәрбиеші: Балалар, қарандаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. Қортынды балаларды мадақтау.	жыртылмайды. **Музыка** **Тақырыбы: Тату доспыз бәріміз** **Музыкатыңдау: «Жайдарман»** -Ән көңілдіме, әлде көңілсізбе? Бұл әнге қосылып ән айтуға, би билеуге болады. Ән сендерге ұнадама? Ән айту алдында дауыс жаттығуларын жасап, дауыстарын қалыпқа келтіру. **Ән үйрену: «Ағайынбыз бәріміз»** -Ортақ болсын асқар тау, Болсын жер де су да ортақ, Болсын бізге ту да ортақ,- деп неліктен айтылған? Біріміз тату, дос болсақ, су да, жер де бірімізге жетеді, бақытты өмір сүреміз,-деп отыр. **«Қоңыраумен ойын»** балалар үлкен және кішкене қоңыраумен танысады. Педагог қоңыраулардың дыбысталуың көрсетеді. Айырмашылығына тоқталады. Балалардан музыка ойнағанда қай қоңырау сылдырлауы керектігін сұрайды. Ортаға балаларды кезек-кезек шақырып, ойнаған музыка қай қоңырауға тән екенін сұрап, сол қоңырауды алып сылдырлатуын өтінеді. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	**Тыныс алу жаттығулары:** Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. **2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.** **Түрлері: 2-бөлім.** - Скамейка үстінен жүру. - Құм салынған қапшық-тың арасымен секіру. Тікелей бақылау. Мазмұн арқылы саралау. **3. Қимылды ойын:** **« Аюлар мен аралар »** Балаларды мадақтау.
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 13** Ауа- райын бақылау.	**Серуен № 15** Аспанды бақылау	**Серуен № 16** Транспортты бақылау	**Серуен № 16** Транспортты бақылау
Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. ***Дені саудың - жаны сау спорттық - эстафеталық жарыс*** ***№1. «Құмнан жасалған тәттілер»*** ***Шарты:*** Команда мүшелері бірлесе отырып, құм салынған балалар алаңқайындағы құмды пішінді ойыншықтарға салу арқылы түрлі бейнелер мен					

мүсіндерді әсемдеп, безендіріп жасайды. ***№2. «Секіру жарысы»*** ***Шарты:*** *Педагог шахмат тақтасы бойынша жалпақ құрсаулар салады (екі жолдан 6-8 дана).* *Ойыншылар екі бағанға бөлінеді.Тәрбиешінің белгісі бойынша алғашқы ойыншылар құрсаудан құрсауға екі аяқпен секіре бастайды.* *Бірінші ойыншы соңғы шеңберден секіре салысымен, бағанның екінші ойыншысы секіре бастайды, т.с.с. команда тез және дұрыс жеңеді (бір рет те сүрінбей) екінші жағына.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*					
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын «Кім тапқыр?»*** ***Миға шабуыл.*** ***Жұмбақ*** *Құлпырса, қадірлейді аялайды,* *Қураса сыпырғышқа жарамайды. Бұл не?* *Мағынасын түсіндіру.* ***(гүл)*** *-Балалар ,бүгін біз гүлдер туралы әңгімелейміз.* *Сендер қандай дала гүлдерін білесіңдер?* *Балаларды үш топқа бөлу.* ***Дид ойын «Гүлдер әлемі»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен гүлдер салу.* ***1-ші топ .*** *Мақталы таяқшаны пайдаланып, нүктелеу әдіс-тәсілімен түймедақ гүлінің суретін салу.* ***ІІ-ші топ*** *картоптан*	***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: жасырған жұмбақты шешу.* ***1****.Таңмен көзін ашады* *Әлем нұрын шашады* ***(Күн)*** *-Балалар адамдар күннің жарығы және жылуынсыз өмір сүре алама?* *-Ал жануарлар мен өсімдіктер ше?* *-Әрине жоқ жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне сәуле, жарық,жылу өте қажет балалар.* ***2. Дәміде жоқ, түсіде жоқ*** *Пайдаланбас кісіде жоқ.* ***Су*** ***3. Бір нәрсе жермен көктің арасында*** *Көрмейді өзі түгіл қарасыда* *Білінбей жер бетінде жүрсе дағы* *Пайдалы адамзаттың баласына* ***(ауа)*** ***Ой қозғау.*** *Балалардан адамдардың табиғатты бақылауы не үшін қажет екендігі туралы түсіндіру.* ***Табиғат туралы түсінік***	***Дид ойын: «Таңғажайып алақан»*** ***Мақсаты: Балалар түрлі*** *бейнелеу шеберлігін, көркемдік талғамды көрсете біледі.* *Ресурстар: стандарт негізінде жасалған сызбалардың үлгілері (ашық алақан бейнесі); қағаз парағы, қарындаш, өшіргіш, түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы, балауыз қарындаштары, бояулар мен щеткалар (әр балаға).* ***Ойын барысы:*** *Педагог балаларды саусақтарын ашық алақанмен айналдыруға шақырады. Дайындық жұмыстарын аяқтағаннан кейін ол: «Балалар, сендердің суреттерің ұқсас; оларды әр түрлі етуге тырысайық.*	***Ақұштап Бақтыгерееваның «Гүл ектік» өлеңі*** *Гүл ектік аулаға,* *Көктемде көңілді.* *Бақта да, бауда да* *Ақ гүлдер өрілді.* *Тақпақтың мағынасын балаларға түсіндіріп ашу.* ***Дид ойын "Гүлдерді құрастыр"*** ***Шарты****: Балалардың алдарында гүлдердің бөлшектері араласып шашылып жатады, соларды бір түске келтіріп гүлдерді құрастырып қоюлары керек* ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.*	***Дид ойын: «Бөлігін сал»*** ***Мақсаты:*** *Балалар заттың жетіспейтін бөлігін тауып орына сала біледі.* ***Ойын шарты:*** *Ойынды балалармен ойнаудан бұрын бір маңызды бөлшексіз зат салу (атап айтқанда, ауызсыз бет, шатырсыз үй, дөңгелексіз көлік және т.б.) суретте ұсақ бөлшектер көп болмауы керек.* *Балалардан атауын сұрау, содан кейін жетіспейтін элементтің суретін салу.* *Балаларға тапсырманы орындауды жеңілдету үшін үнемі жетекші сұрақтар қойып отыру.* *Ойын аяқталғанда :* *• суреттерді бояу;* *• дайын жұмыстарға сараптама жүргізу.*

	қызғалдақ гүлінің басын бастырма әдіс –тәсілі арқылы бастыру, сабағын,жапырағын ***ІІІ-ші топ** гүлдерді құрастыру* *Балалардың жұмыстарын бағалау.* ***Қорытынды.***	***беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер,құстар,жануарлар т.б.)*** *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* *Табиғат нешеге бөлінеді?* *Күн неге жарқырайды?* *Кемпірқосақ қай мезгілде пайда болады?* *Өсімдіктің тіршілігі үшін не қажет?* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен болып өседі.* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:** Тірі және өлі табиғат заттарын сурет арқылы топтастырып жинау.*	*Кейбір мәліметтерді қосып, алақанның әдеттегі бейнесін ерекше суретке айналдыру». Баланың қиялы сізге бұл сұлбаларды күлкілі суреттерге айналдыруға мүмкіндік береді: сегізаяқ, кірпі, тұмсығы үлкен құс, клоун, балық, күн және т.б.* *Ескерту: Қиындық кезінде ересек адам тапсырманың үлгілерін көрсетеді, бірақ балаларға оларды көшіруге болмайтынын ескертеді.* .		
Баламен жеке жұмыс	***Дид ойын. «Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау қоршаған орта жайлы түсінеді.*	***Дид ойын. «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:** көшеде жүру ережесін, жүргізушілерге арналған жол белгілерін айта алады.*	***Дид ойын. «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:** Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Дид ойын. «Қайда не өседі?»*** ***Мақсаты:** Заттардың арасында кеңістік байланыстарын қоя біледі*	***Дид ойын. «Аңдарды қоректендір»*** ***Мақсаты:** 1саны, және цифры туралы түсініп, айта алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*
	Таңғы серуенді бекіту.				
	Серуенде эстафеталық ойындар ***№1.«Кім тез»*** ***Шарты:** Ойыншылар екі бағанда екі-екіден тұрады. тапсырма беріледі: қолды ұстап тұрып (жұппен) секіру арқылы 4 м қашықтықты еңсеру. Педагогтың белгісі бойынша бағанда бірінші болған ойыншылар жаттығуды бастайды. Тапсырманы тезірек орындаған жұп атап өтіледі. Содан кейін сигнал бағандардағы екінші жұптарға беріледі және т.б.* ***№2. «Көңілді доптар»*** ***Шарты:** Команданың үлкен мүшелері түрлі түсті кішкентай екі допты алмастыра лақтырып, қағып алу бойынша кедергілер арасынан өтіп, мәреге дейін барып доптарды мәреге тастап кетіп, қайтып келеді, ал балалары кедергілер арасынан жүгіре өтіп, мәредегі доптарды алып қайтуы керек.*				

Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».* ***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.* *Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».* *Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 2- ***апта***

Ересек «Нұрбөбек» топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 10.07 – 14.07.2023ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***

Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау . Ата-анамен баланың ден саулығы, тазалығы туралы әңгіме. Медбикемен бірлескен жұмыс. Баланың көңіл-күйіне, денсаулығына назар аудару. Ата-анамен демалыс күндері баланың тазалығы , денсаулығы туралы әңгіме жүргізу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Пед жет ойын: «Доп кімде?»*** ***Ойын шарты:*** *балалар шеңбер жасап тұрады. Қолдарын арттарына ұстап тұрады. Бірінші ойыншы қолына допты алып , шеңберді айналып жүріп,байқатпай бір баланың қолына салады да,доп кімде?- деп сұрайды. Балалар доп кімде екендігін тауып айтуы керек.Доп кімде екендігін тапқан бала жеңімпаз болады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Секіргіш»*** ***Ойын шарты:*** *Ойыншылар белгіленген орыннан секіргішпен. Секіріп айналып келіп, екінші ойыншыға секіргішті береді. Ойын арғарай жалғасады, қай топ бірінші аяқтаса сол топ жеңіске жетеді*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Кедергіден өту»*** ***Ойын шарты:*** *Ойыншылар алдарына қатарластырып қойылған гимнастикалық скамейкадан тепе-теңдік сақтап өтіп, доғалдың астымен еңбектеп өтіп белгіленген орыннан айналып қайта кедергіден өтіп келіп , екінші ойыншыға қол сғады . ол ойыншы ойынды жалғастырады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Кегл іді доппен құлату»*** ***Ойын шарты:*** *2-3 метр қашықтыққа тігілген кегліді доппен ұрып құлату. Қай топ барлық кегліді құлатса сол топ жеңіске жетеді.*	***Таза ауада ұйымдастыр-ылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Допты жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *барлық ойыншы бір қатарға тұрып допты жоғарыдан жалғастырып, соңғы ойыншы аяқтың арасымен алға қарай береді, қай топ допты жоғарыға бірінші көтерсе сол топ жеңіске жетеді.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 2 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастыр ылған іс-әрекетке дайындық	***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.*	*Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі, Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!*	***Н. Айтов. «Тату – тәтті тұрамыз»*** *Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз.*	*Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастыр ылған іс-әрекет	***Ой дамыту*** *Орман - бұл біздің досымыз, онда әр түрлі ағаштар өседі. Алдымен ағаш кесіледі, содан кейін оны бұтақтардан тазартады, бөренелерді зауытқа апарады, сонда оларды*	***Таза ауада балабақша ауласындағы ағаштарды бақылау.*** ***Ой қозғау.*** *Айтыңдаршы, адамдарға ағаштың қасиетін білу не үшін қажет? Адамдар ағашты өмірде қалай*	***Таза ауада. Тосын сәт.*** ***Орманшы атайдың телеграммасы.*** *Ол бізді өзінің орманына қонаққа шақырады. Барамыз ба балалар.* ***Ой қозғау.*** *Орман бізге не үшін керек? Орман – құстар мен жануарлардың мекені.*	***Дид ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.* ***Дид ойын: «Орман не үшін***	***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым*

	тақтай етіп кеседі, содан кейін ағаштан заттар жасайды. Балалар, ағаштан қандай заттар жасалады? Балалар: жиһаз, орындықтар, ойыншықтар. Дұрыс.Ағаштарды қорғау керек, олардан адам өміріне өте қажет көптеген пайдалы заттар жасауға болады. **Ағаш бұйымдар иллюстрациялық суреттер қарау.** **Ой қозғау.** Айтыңдаршы, адамдарға ағаштың қасиетін білу не үшін қажет? Адамдар ағашты өмірде қалай пайдалану керектігін, оны өңдеуді және онымен не істеу керектігін білу үшін оның қасиеттерін үйрену керек. **Қызығушылықты ояту. Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.** **№1 тәжірибе «Ылғалға төзімділік»** Тәрбиеші : Ендеше судан ағаш кесегін шығарайық. Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті. Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді. **Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды.** Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады. - Тәрбиеші: Ағаш	пайдалану керектігін, оны өңдеуді және онымен не істеу керектігін білу үшін оның қасиеттерін үйрену керек. Орман - бұл біздің досымыз, онда әр түрлі ағаштар өседі. Алдымен ағаш кесіледі, содан кейін оны бұтақтардан тазартады, бөренелерді зауытқа апарады, сонда оларды тақтай етіп кеседі, содан кейін ағаштан заттар жасайды. Балалар, ағаштан қандай заттар жасалады? Балалар: жиһаз, орындықтар, ойыншықтар. Дұрыс.Ағаштарды қорғау керек, олардан адам өміріне өте қажет көптеген пайдалы заттар жасауға болады. **Қызығушылықты ояту.** **Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.** **№1 тәжірибе «Ылғалға төзімділік»** Тәрбиеші : Ендеше судан ағаш кесегін шығарайық. Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті. Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді. **Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды.** Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады. - Тәрбиеші: Ағаш заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады? Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды.. Тәрбиеші: Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған **Тәжірибе № 2**	Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. **Жарайсыңдар!** Қазір орманға барайық, бірақ немен барамыз. Балалар: Автобуспен барайық. Автобус макетін құрастыру. **Жолда көңілді болу үшін «Жаз » туралы ән айтамыз.** Орманға келдік. Орманшы атай балаларға қарай келеді. Орманшы атай: Достар! Менен қорықпаңдар, мен сендерді ренжітпеймін, сендерді көргеніме өте қуаныштымын. Міне, мен сендерге жұмбақтар дайындап қойдым. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Аспандағы алып доп, Жарқырайды жарық боп **Күн.** Ағайынды бәрі: Шықса – көк, Түссе – сары. **Жапырақ** Көкте туып, Жерде өледі. **Жаңбыр** Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. **Бұлт** Гуілдейді құлаққа Оны ешкім көрмейді. **Жел** Жарайсыңдар балалар, барлық жұмбақтарды шештіңдер, айналаға қараңдаршы, орман бізді қалай қарсы алады, құстар ән салады. **Табиғат дыбыстарын тыңдайық (табиғат дыбыстары жазылған аудио тыңдау)** Ал, балалар, Ойнайық, демалайық. **Сергіту.** Біз орманға бардық, Аяқтарды жоғары көтеріп жүру.	**керек?»** Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. Қазір қай мезгіл? Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады? **Дид ойын: «Белгілерді ата»** Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту. **Музыка** **Тақырыбы: «Ормандағы құстар даусы»** **Музыка тыңдау:**Балаларды музыка тыңдауға шақырады. Табиғат бояуларын сезінетіндей құстардың даусын, сайрауын тыңдатады. Ересек құстардың дыбысы жуан болатынын, ал балапанның дыбысы жіңішке болатынын түсіндіреді. Құс пен оның балапанының суреті бейнеленген карточкаларды таратып береді. Құстар әуенін келтіріп, кезек - кезек ауыстырып ойнайды, балалардың карточканы дұрыс көрсетуін сұрайды. **Ән үйрену: «Кім қалай дыбыстайды?».**(Ж. Тұрсынаев) **«Бұлбұл»**(Қ.Шілдебаев). **«Бөдене әні»**(Р.Байқоңыров, А.Асылбеков). Орындалып, ойын ұйымдастырылады. **«Босторғай»(**Е.Құсайынов,	басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Буратиноға көмектесу үшін біз күш жинап шынығып алайық. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. **1.Жалпы даму жаттығу-лары:Таяқшамен 5 бөлім** 1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ 5р 2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет 3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-6рет 4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу 5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында

	заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады? Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды.. Тәрбиеші: Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған **Тәжірибе № 2** **Ағашты өңдеу оңай.** Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрауға тырысайық. (Олар қарындашты қайрап жатыр.) Сіз қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады? Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады. Біз ағаштың қандай қасиетін білдік? **Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады.**	**Ағашты өңдеу оңай.** Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрауға тырысайық. (Олар қарындашты қайрап жатыр.) Сіз қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады? Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады. Біз ағаштың қандай қасиетін білдік? **Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады.** **Тосын сәт** **Орманшы атайдан хат келу.** Құрметті балалар мен мына таяқшаны сендерге арнап жасаттым. Бұл таяқшамен жаттығу жасап, денелеріңді шынықтыруларыңа болады. О балалар қандай керемет. Қане таяқшамен жаттығу жасайық. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. **1.Жалпы даму жаттығу-лары:Таяқшамен 5 бөлім** 1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ 5р 2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет 3.Таяқшаны екі қолмен	Бұталардан секірдік, Ағаштарға созылдық, Жапырақтар тердік Ұзақ жүріп шаршадық Қайта серуенді жалғастырайық! **Аудио дыбыс.** **Орманшы: Ай-ай-ай, мен бірдеңені басып кеттім, аяғым ауырып тұр, қараңызшы. Әй, бұл шыны кесегі. Балалар бұл шыны қайдан шықты.** Тәрбиеші: Балалар, Орманшыға көмектесейік, оның аяғын таңсын, дәрігер Айболитті шақырайық. Доктор Айболит: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар, маған хабарласқан сендер ме, менің көмегім қажет болды ма?. Орманшы: Балалар, көмектерің үшін рахмет. Доктор Айболит: Балаларда осылай болады: Олар орман ережесін білмейді. Орманға от жағады, әйнектерді сындырып кетеді, қоқыстарды лақтырады, сол дұрыс па? Біздің балалар орман патшалығы туралы бәрін біледі. Айболит қоштасады және қоштасарда мен жабайы жидектердің бір себетін беремін, олар өте дәмді және пайдалы. Денсаулық үшін тамақтану керек, ауырмау керек, жазда дәрумендер жеп күш жинау керек. Сау болыңдар. **Орманшы атай:** Балалар, мен ойнағанды жақсы көремін, енді сендермен **«Ағаштар дұрыс киінсін» деген ойын ойнаймыз.** Шарты: Ағаштар неден бастап өседі ретімен құрастыру. (тамыр, дің, бұтақ, жапырақ) **Ой дамыту.** Енді біздің орманда үлкен зертхана бар. Сендердің ғалым болғыларың	А.Асылбеков). **«Көкек»** (Б.Аманжолов). -әр құстың әнінен бір шумағын орындатып үйретеді. Әндердің бар мәтінімен танысып болған сон, топ балаларын үшке бөліп, берілген үлгіге қарап әнді айтуға үйретеді. Жетекші қыздарға **«шөжелерім»** биін қайталатады. Ұлдардың қолдарына қамшы беріп, «тұлпарым» биін үйретеді. **Дидактикалық ойын: «қандай дауыс?»** ойын арқылы балалардың музыкалық қабілетін дидиктикалық ойынмен жалғастырып үyретеді, есте сақтау қабілетін, есту қабылетін дамытады. Текшеде мысық пен мысықайдын суреті болады, мысық пен мысықайды тыңдап, жіңішке-жуан дыбыстарын тауып, ажырата білулері керек. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	жүру, қайта секіру. **Тыныс алу жаттығулары:** Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. **2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары. Түрлері: 2-бөлім.** - Скамейка үстінен жүру. -. Арқанның астынан оған басын тигізбей төрт тағандап еңбектеу **Қортынды.** **Балаларды мадақтау** **Буратиноға көмек** Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын. **(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық)** Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім. Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз . **Тәжірибе №1.** **Батып кетеді, жүзеді .** Эксперименттерге арналған сиқырлы қорап **Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .** Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға

		ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-брет 4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу 5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру. **Тыныс алу жаттығулары:** Тік тұрып, аяқты бір **-** бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. **2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.** **Түрлері: 2-бөлім.** **-** Скамейка үстінен жүру. -. Арқанның астынан оған басын тигізбей төрт тағандап еңбектеу **Қортынды.** **Балаларды мадақтау**	келе ме? **Тәжірибе алаңы.** **№1 тәжірибе** Мен ағаш пен темір заттарға шеге қағып не болатынын көреміз. Мен Кубикке шеге қағамын. Шеге ағаш кубикке оңай кірді ме? (иә) Ал енді мен темір кубикке шеге қағамын. Не болды. (Жоқ). **Қортынды: Сондықтан ағаш металлға қарағанда жұмсақ, оған шеге тез кірді.** **Металл ауыр, қатты.** **Тәжірибе № 2.** **Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.** Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз Балалар: Ия, мүмкін. **От бізге қалай көмектеседі?** Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады. **От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе?** Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда		түсіріп жібереміз. Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау **Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?** **Тәжірибе қортындысы:** Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады. Буратиноға қайсы затты ұсынамыз? Ол өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық. Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз. **Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.** **Ой дамыту** Ал балалар орман ережелерін білеміз бе?. **Дид ойын: «Болады, болмайды»** -Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз.(болмайды) Көбірек ағаш отырғызу (болады) Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды) Тек жолдармен жүру (болады) Орманға қоқыс қалдыру(болмайды) Орманда от жағу (болмайды) Орманға қалай

			қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады. *Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?* *Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі.* *Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік?* *Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.* ***Балалар біздің қайтатын уақытымыз болды.*** ***Орманшы атаймен қоштасайық*** ***Автобусқа мініп балабақшаға келу.*** ***Қортынды сұрақ-жауап.***		*көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Қортынды*** *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №1*** *Жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Желді бақылау.*	***Картотека №3*** *Табиғат әсемдігін бақылау.*	***Картотека №4*** *Ағашты бақылау.*	***Картотека №5*** *Желді бақылау.*
Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. ***Эстафеталық ойындар*** ***1-бөлім: «Кім жылдам»*** ***Шарты:*** *Мәре сызығында тұрған ыдысқа суды тасу шелекпен тасу керек. Қай топтың ыдысы суға бірінші толады сол топ жеңіске жетеді.* ***2-бөлім: «Қырықаяқ»*** ***Шарты:*** *Әр топ өз ойыншыларының белдерінен ұстап белгіленген жалаушадан айналады, қай команда ағытылмай мәре сызығынан бірінші өтсе сол команда жеңіске жетеді.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***№71. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*

Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Құрастыру*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Суықта солмайды,* *Аязда тоңбайды.* ***(жасанды гүл)*** *Көркіне көрік,* *Жазға серік. Не? **(гүл)*** ***2.1Ой дамыту*** ***-Гүл туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *– Гүл нешеге бөлінеді?* *-Гүл өсіп – өну үшін не керек?* *- Жарық, жылу , су,ауа* ***Сергіту сәті:*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса, Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз.* ***2. Ой қозғау*** *Гүлдердің түсіне байланысты балаларды топқа бөлу.* ***1-топ қызғалдақ*** *Қызғалдақ гүлін құрастыру* ***2-топ сарғалдақ*** *Сарғалдақ гүлін құрастыру* ***3-топ Сирен*** *Сирень гүлін құрастыру.* *Өз бетінше жұмыс жасау.* *Қадағалау, көмектесу* ***Қим ойын: «Гүл жинау»*** ***Шарты:** Жердегі гүлдерді түсі бойынша үш жерге жинау.* ***Қортынды***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Дегенімді жасайтын* *Қалған тамағымды асайтын,* *Ертіп алып жетектеп* *«Немерем» – деп атайтын?* *Кім ол?* ***Балалар: – Апай, бұл «Ата» – ғой*** *Ертегі айтып беретін* *Айтқаңына сенетін.* *Дегеніңді екі етпей Жаңында сенің жүретін. Кім бұл?* ***Балалар: – Бұл «Әже» – ғой апай!*** *Кіріңді сенің жуатын Үйді шаштың и деп қуатын* *Тамағыңды дайындап Жақсы көріп тұратын.* *Бұл кім екен?* ***Балалар: – Апай бұл біздің«анамыз» – ғой.*** ***Ой дамыту*** ***Жанұя туралы түсінік беру.*** *-Отбасы мүшелерін атау. ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, іні, қарындас, сіңлі.* ***Сұрақ-жауап.*** *Сенің отбасың қандай?* *Отбасында неше адам бар?* *Олар кімдер?* *-Атаң мен әжең кім?* *-Әкең қайда жұмыс істейді?* *-Анаң қайда жұмыс істейді?* *-Сен неше жастасың*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру* ***«Бұл қай кезде болады»*** *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын. **(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *Үйге келіп кино көріп* *Ойыншықтарды жинастырып* *Беті-қолды жуып,тісімді тазартып* *Ұйықтауға жатамын* *Бұл қай кез? **(Түн)***	***Мүсіндеу*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт.*** *Қонаққа екі қуыршақ келеді.* *Біреуінің қолында гүлі бар.* *Ал екінші қуыршақта гүлдің жоғын айтады* *Қуыршақтар бізден көмек сұрап келіп тұр.* *Балалардың көңілін бірінші қуыршақтың қолындағы гүлге аударару.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Педагог гүлдердің атауларын атауларын атау, балалар қуыр* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс*** *Түймедек гүлімен таныстыру.* *Балалар сендер екінші қуыршаққа түймедақ гүлін мүсіндеп бересіңдер ме?* ***Топқа бөлу.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.* *Балаларды екі топқа бөлу.* ***Балалардың өз бетінше жұмысы*** *1-топ ермексазды жағу арқылы түймедақ гүлін мүсіндейді,* *2-топ ермексазды дөңгелету арқылы түймедақты мүсіндейді.* ***Сергіту сәті.*** *Шаршағанда ырғалып* *Гүлге ұқсап дем алам* *Қанатымды бір қағып* *Гүлдей болып жайқалам* ***Дид ойын: ойын: «Біздің көрме»*** *Балалар жұмыстарынан көрме ұйымдастыру, бағалау.* *Балалардың жұмыстарын қорытындылау.* *Қуыршақтар қуанып балаларға*	***«Жайлауда»*** *Жаздың күні жайлауда* *Күнге күйіп шынығып,* *Қандай жақсы ойнауға.* *Жүресің сен жайраңдап,* *Жүйрік желмен жарысып,* *Кең даланы сайрандап,* *Қозы, лақпен табысып.* *Жайлау, жайлау, жасыл бақ,* *Көл бойында тынығып,* *Мәз боламыз асыр сап.* ***Ой қозғау.*** *-Балалар, өлең шумағында не жайында айтылған?* ***Жаз мезгілі.*** *-Жаз мезгілін көз алдымызға елестетіп көрейік.* *-Жазда күн қандай болады?* *-Қалай киінеміз?* *-Жеміс- жидектер туралы не айтамыз?* *-Қандай ойын түрлерін ойнаймыз?* ***Жарқын жаз.*** *-Ей жарқын жаз,жарқын жаз* *Қандай көркем даламыз,* *Алаңсыз демаламыз* *Біз бақытты боламыз,* *Шырқап әнге саламыз.*

	Балаларды мадақтау.			рахмет айтып қоштасады. **Қорытынды.** Балаларды мадақтау	
Баламен жеке жұмыс	***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын:*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын:*** ***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				

Серуен	*Таза ауада серуен.* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.*	*Таза ауада серуен.* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балалар ептілікке, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа үйренеді.*	*Таза ауада шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Кім шапшаң?»*** ***Мақсаты:*** *балаларды шапшаңдыққа, тез қимылдауға тәрбиелеу.*	*Таза ауада серуен.* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Жер, су, ауа»*** ***Мақсаты:*** *балалардың ойлау қабілетін жетілдіру.*	*Таза ауада серуен* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.*
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 3- апта

Білім беру ұйымы: «№1 Алға мектеп-бақшасы» КММ
Ересек «Нұрбөбек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 17.07 – 21.07.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Ата-аналармен жұмыс:** «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Санамақ «Отбасы»** **Қимылды ойын: «Поезд»** **Ойынның мақсаты:** тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру. **Қим ойын:** **«Көжектер мен түлкі»** **Мақсаты:** балалар ойын арқылы шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйренеді..	Балалармен Денсаулық туралы әңгіме жүргізу. **Дид ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»** **Мақсаты:** балалар кез-келген заттың ортақ атауы болатынын түсінеді	**Дид ойын: «Дауысынан таны»** **Мақсаты:** Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсініктері қалаыптасады.	**Дид ойын: «Өзім және отбасым»** **Мақсаты:** Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	**Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.
Таңертеңгі гимнастика	**Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 3 - аптасына арналган жаттыгу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету**				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!	Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.
Білімберуұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қызығушылықтарын ояту.** **Үнтаспадан** «жарығым», «ботам», «құлыным», «күнім» деген сияқты жылы сөздер тыңдату. Балалар, қалай ойлайсыңдар осындай жылы сөздерді сендерге кімдер айтады? -Ал осы адамдарды бір сөзбен кімдер деп айтамыз? Балаларды мадақтау.	**Қызығушылықты ояту** Отбасы гүлі туралы еске түсіреміз. Маған отбасы мүшелерін айтыңыздаршы. Балалар: Әке, ана, әже, ата, аға, әпке. Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар. Ал енді біз отбасы гүлін жасаймыз. Сендер отбасы мүшелерін атаңдар, мен балалар атайтын гүл жапырақшаларын қосамын: әкем, анам, әжем, атам,	**Қызығушылықты ояту.** Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған. Бұл хаттың кімнен келгенін екенін білгілерің келе ме? Бұл мейрімділік елінен келіпті. Хатты оқып көрейік. Құрметті балалар! Біз мейрімділік елінен Ару мен	**Миға шабул әдісі** **Дид ойын: «Сиқырлы микорфон»** 1.Ол өте мейірімді, ақ шашты, көзінің айналасында ұсақ әжімдері бар, сендерге жылы қолғап тоқиды, ұйықтар алдында ән немесе ертегі айтып береді. Бұл кім? - Оны қалай білдіңдер? **Ал сендердің әжелерің қандай ?** 2.Ол көзілдірік киеді, көп	**Қызығушылықты ояту.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Дегенімді жасайтын Қалған тамағымды асайтын, Ертіп алып жетектеп «Немерем» – деп атайтын? Кім ол? **Балалар: – Апай, бұл «Ата» – ғой** Ертегі айтып беретін Айтқаңына сенетін.

	Суретпен жұмыс. «Отбасы.» **Кубизм әдісі.** Балалар кубик лақтыру арқылы отбасы мүшелері туралы айтып береді. **Дид ойын: «Кім екенін тап?»** **Шарты:** Бір бала шығып, отбасы мүшелеріне қатысты адамдарды ым-ишарамен (мимикамен), қозғалыспен көрсетеді. Басқа балалар шешуін табады. Мысалы: Анасы кір жуып жатыр. Әкесі отын жарып жатыр. **Шығармашылық орталығындағы жұмыс.** **Топқа бөлу.** **1-топ** **Дид ойын: «Мен және менің жақындарым»** **Шарты:** Өзіне ұнаған суретті іріктеп алып, отбасы тақырыбында коллаж құрастыру. **2- топ** **Дид ойын: «Әдемі үйлер»** **Шарты:** Әр түрлі үйлерді құрастырады. **Сұрақ – жауап** – Бүгін не үйрендік? -Қандай тақырыпта әңгімеледік? **Шапалақ әдісі** арқылы қорытындылау.Оқу қызметіне белсене қатысқан балаларды күліп тұрған жұлдызша беру.	мен, үлкен әпке, аға, сіңлі, іні Тәрбиеші: «Отбасы» деген әдемі гүл алдық. Енді маған қолдарыңды көрсетіңдер. Енді осы саусақтармен санамақ айтамыз. Тосын сәт Балалар, бүгін біздің беседкаға сиқырлы сандық қойып кеткен. Оның ішінде не бар екенін білгілерің келе ме? Сандық ашылуы үшін тақпақ айту керек. **Балалар: (балалар өздері таңдаған тақпақ айтады)** Қорапты ашу. Қораптағы тақырыптық суреттер: көзілдірік, алжапқыш, қалпақ, бантик, қуыршақ, машина, шарф, т.б.), отбасы мүшелері бейнеленген тақырыптық суреттер. **Дид ойын: «Кімге береміз?» ойынын ойнаймыз.** Тәрбиеші: Бұл не? Балалар: Бұл көзілдірік (алжапқыш, қалпақ, бантик, қуыршақ, машина, орамал, балға т.б.). Тәрбиеші: Көзілдірікті кімге береміз? Балалар: Әжеге көзілдірік береміз, т.б. Мен бүгін сендерге күлкілі текше әкелдім. Бірге ойнайық. **Көңілді куб ойыны.** **Шарты:** Текшенің беттерінде суреттер: әкелер, аналар, әжелер, аталар, ұл бала, әрекеттегі қыз. Бала сүйектерді лақтырып, оның кім екенін атайды және сұраққа жауап береді: - Әкем не істеп жатыр? -Әкем жұмыстан келеді. -Ана не істеп жатыр? -Ыдыс жуып жатыр. -Ұл не істеп жатыр? - Сурет	Арман атты достарың сендерге хат жазып отырмыз. Біздің Маржан, Мұрат, Сауле деген достарымызға көмек керек. Олар мейрімділік елінен алыстап кетті. Біз оларға көмек беріп оларды мейрімділік еліне қайтаруымыз керек. Сендер бізге көмектесесіңдер ме?Сендер тапсырмаларға жауап берсеңдер, біз оны достарымызға көрсетеміз. Балалар көмектесеміз бе? Б: Ия **1-тапсырма:** **Дид ойын. «Жақсы деген немене, жаман деген немене»** Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу. **Сұрақ: Суретте қандай мезгіл?** 1-сурет: Балалар не істеп жүр? Бала әжейге қалай көмектесіп жатыр? Неліктен? Баланы қалай бағалаймыз? 2-суретте балалар қайдан келе жатыр? Әжейге не болды? 3-суретте ата мен бала туралы ойыңды айт. 	кітаптар оқиды, көптеген қызықты тарихи оқиғаларды біледі. Ол әжеге көмектеседі, зейнетақы алады, немерелеріне қарайласады. - Кім бұл? **- Ал сендердің аталарың қандай?** 3.Оны жер бетіндегі ең бірінші, ең әдемі сөзбен атайды. Ол сен үшін ең қымбат адам.Сендер ауырсаңдар түн ұйқысын төрт бөлетін адам **-Бұл жұмбақ кім туралы?** Сендер өздеріңнің аналарыңды қандай мейірімді сөзбен атайсыңдар? -Аналарың сендерді қалай еркелетеді? **- Және соңғы жұмбақ..** Ол салмақты да, байсалды, барлық бос уақытын сендермен өткізеді: сендерді циркке апарады, демалыс кезінде барлық отбасын табиғатқа алып шығады. -Бұл кім? Әке Балаларды мадақтау. **Сергіту сәті** Иіліп оңға бір, иіліп солға бір, Жаттығу жасаймын. Оң аяқ, сол аяқ, оң аяқ, сол аяқ, Жаттығу оңай-ақ. **Дид ойын:«Бақыт ағашы»** **Шарты:** Отбасы мүшелерінің суретін ретімен ағашқа жапсырады. (әр балаға жеткілікті ағаш суреті, қиылған отбасы мүшелерінің суреттері) **Қорытынды** Балалар, біз бүгін кімдер туралы білдік? Сонда отбасыдеген не? Балаларды мадақтау. **Музыка**	Дегеніңді екі етпей Жаныңда сенің жүретін. Кім бұл? **Балалар: – Бұл «Әже» – ғой апай!** Кіріңді сенің жуатын Үйді шаштың и деп қуатын Тамағыңды дайындап Жақсы көріп тұратын. Бұл кім екен? **Балалар: – Апай бұл біздің«анамыз» – ғой.** **Ой дамыту** **Жанұя туралы түсінік беру.** - Отбасы мүшелерін атау. ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, іні, қарындас, сіңлі. **Сұрақ-жауап.** Сенің отбасың қандай? Отбасында неше адам бар? Олар кімдер? -Атаң мен әжең кім? -Әкең қайда жұмыс істейді? - Анаң қайда жұмыс істейді? - Сен неше жастасың **Миға шабул** Сурет бойынша әңгіме құрастыру. **Ой қозғау** Мақал – мәтелдер. -Отанды сүю отбасынан басталады. -Үлкен – бастар. Кіші – қостар. Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ. **Дид ойын: «Ретімен орналастыр»** **Шарты:** Суреттн отбасы мүшелерін ретімен қоя білу. **Қортынды** Санамақ сыры **Санамақ айту.** Бір үйде біз нешеуміз, Кел, санаайық екеуміз.

		салады. *-Әже не істейді? - отыр.* *Ата не істеп жатыр? - Теледидар көріп отыр.* ***Ал енді демалу уақыты келді.*** ***Денешынықтыру .*** ***/жалаушамен/*** ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жүру жүгіру және қорғану түрлерін үйренеді.* ***Қорытынды:***	 ***2-тапсырма:*** ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *Шарты: Құстарға қамқорлық тураы өз ойын айту.* *Балалар нені көрді?* *Балалапан ұядан қалай түсіп кетті деп ойлайсың?* *Балалар балапанға қандай қамқорлық жасап жатыр?* ***3- тапсырма:*** ***Дид ойын: «Табиғаттың досы кім?»*** *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* *Суреттегі айырмашылықты өз ойыңмен айт.*	***Тақырыбы:*** ***«Отбасым –бақытым»*** ***ҰІӘ өтілу барысы:*** *Балалар көңілді музыка әуенімен келеді. Педагогпен әндетіп амандасады. Шеңбер бойымен жүріп, би қимылдарынан элементтер жасайды.* *– Балалар, «отбасы» деген сөзді қалай түсінесіңдер?* *– Отбасыларыңда кімдер бар?* *– Сендер ұйықтар алдында аналарың әндетіп ұйықтатады, сол әнді «бесік жыры» деп атайды.* *Бүгінгі әніміз де, тыңдайтын әуеніміз де осы тақырыпта болмақ.* *Әуеннің қарқынын, динамикасын, регистрін талдап, түсіндіру* ***Музыка тыңдау:*** *«Бесік жыры» (муз. И. Нүсіпбаев, сөзі С. Жиенбаев). Әнде не туралы айтылғанын, алған әсерлерін сұрау. Балаларға «бесік жыры» туралы мәлімет беріңіз. Балалардан бұл ән күннің қай мезгілінде орындалатынын сұрау.* ***Ән айту:*** *«Әже тілегі» Т. Қоңыратбай).* *Педагог әнді сүйемелдеу-мен орындап, балаларға мәтінін қайталатып үйретеді.* *Ән кім туралы айтылып отырғанын естеріне салып, сезіммен айтуды ұсынады. Ән айту барысында сүйемелсіз балаларға қайталатып, есту қабілетін тексеріңіз.* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар ілмегі.*** ***Қортынды*** *Бүгінгі сабақ туралы балалардың пікірлерін тыңдау. Сабақты балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау.*	*Бас бармағым –атам,* *Балан үйрек- әжем,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек – анам,* *Кішкене бөбек – мен.* *Бір үйде біз бсеуміз,* *Тату тәтті екенбіз* ***Денешынықтыру .*** ***/жалаушамен/*** ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.*

		Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.	***Дид ойын: «Не істеукерек?»*** *1.Үлкен кісіні.......(сыйлау керек)* *2.Үлкеннің тілін....(алу керек)* *3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек)* *4.Кішілерді....(қамқорлау керек)* *5.Ата-ананың айтқанын.....(тілін алу,тындау керек)* *6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға... (орын беру.)* *8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң........(кешірім сұрау керек)* ***Сендер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар*** *Осы тапсырмаларды телефонға түсіріп, мейрімділІк еліндегі достарымызға жіберейік.* ***Аудио дыбыс*** *Рақмет достар, сендер бізге көмектестіңдер, біз енді достарымызға көмектесеміз.* ***Қортынды:*** ***Атам маған әрқашанда, Кішіпейіл бол деген,***	*Смайктер беру*	***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жүру жүгіру және қорғану түрлерін үйренеді.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.*

			Атасөзімсанамда, ***Жасыүлкенгежол берем*** ***Сұрақ – жауап*** *Жарайсыңдар балалар*		
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №6*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жазда гүлдерді бақылау.*	***Картотека №8*** *Топырақты бақылау*	***Картотека №9*** *Бұлттардыбақылау.*	***Картотека №10*** *Құрт - құмырсқаларды бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН ***Серуенде эстафеталық жарыстар:*** *Балаларды екі командаға бөлу.* ***№1 ойын:*** *Жалаушаны алып, межені айнала жүгіріп келу* ***№2 ойын:*** *Тарелкаға салынған допты құлатып алмай, межені айналып жүгіріпкелу*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№101.Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№111. Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***№ 12 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*
ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАР КАТРОТЕКАСЫНАН (Картотека қосымша тіркелген)					
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	***«Сүңгуір қайық» №1.*** ***«Жүзімнен жасалған сүңгуір қайық»*** *Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзім салыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды.*	***Сумен ойнағың келе ме?*** *Тәрбиеші: Олай болса біз сендермен зертханаға барамыз, ал біз нағыз зерттеуші боламыз (балалар сиқырлы портал арқылы зертханаға барады, алжапқыш киеді).* *Тәрбиеші: Балалар, сумен тәртіп ережелерін еске түсіріңдерші. (алжапқышты, жеңді көтереміз, бір-бірімізді итермейміз, су шашпаймыз,*	***«Тамшылар мен бұлт»*** ***(балалар тамшы қалпақ киеді).*** *Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналды. (олар дөңгелек*	***«Алғашқы көмек» (әңгіме) Ж.Бұғыбаев*** *– Үйде ата-аналарыңа көмектесетін болыңдар, – деді апай балаларға.* *Апайдың бұл сөзін кішкентай Ұлтай есіне мықтап сақтап қалды.* *Ол үйге келсе, әкесі жұмыстан келген екен.*	***«Татуласу»*** *Әкел, досым қолыңды* *Татуласқан орынды* *Өкпелесіп не таптық* *Көрсет, кәне соныңды* *Баққа бірге кірейік* *Қол ұстасып жүрейік*

	Олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады. Бұл принцип бойынша нағыз қайық қалықтап, көтеріледі.	*нұсқауларды мұқият тыңдаңыз).* ***№1 тәжірибе: «Су – сұйық»*** *Балаларға екі кесе беріңіз: біреуінде су, екіншісінде бос. Бір стақаннан екіншісіне суды мұқият құюды ұсыныңыз.* *Педагог: Суға не болады?* *Балалар: Құйылып жатыр.* *Тәрбиеші: Ол неге құйып жатыр? Су сұйық болғандықтан ағады. Сонымен су дегеніміз не? (сұйық)* ***№2 тәжірибе: «Судың дәмі жоқ».*** *Педагог балаларды сабан алып, суды сынап көруге шақырады.* *Тәрбиеші: Балалар айтыңдаршы судың дәмі бар ма? Дәмі қандай (Балалардың жауаптары). Дұрыс, таза судың дәмі жоқ. Бірақ адам қатты шөлдегенде суды рахаттана ішеді де, ризалығын білдіру үшін: «Не деген дәмді су!» дейді.* ***№3 тәжірибе: «Судың иісі жоқ»*** *Сонымен, бірінші тәжірибеде судың иісі бар-жоғын тексереміз.* *Анам пирогтар мен тоқаштарды пісіргенде, сіз пәтердің есігінің артында тәбетті иіс сезінесіз. Нәзік хош иісті гүлдер, парфюмерия шығарады. Ал суды иіскеңіз, оның иісі қандай? (балалардың жауаптары).* *Тәрбиеші:Дұрыс,судан ештеңенің иісі жоқ. Енді суға лимон қосыңыз, суды лимонмен иіскеңіз. Иісі бар ма?* *Тәрбиеші: Неліктен лимон қосылған судың иісі шығады?*	*биге қайта салынып, шеңбер бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Олар күн сәулесінің астында буланып, анасы - Бұлтқа оралды..*	*– Әке, шай қайнатып берейін бе? – деді Ұлтай.* *– Жоқ, шырағым! Әлі кішкентайсың ғой, – деді әкесі.* *Әкесі шайқоюға шығып кетті.* *Ұлтай үндемей үйде қала берді.* *Бір кезде ол суланған шүберекті алды.* *Шай ішетін үстелдің үстін сүртті. Кеселерді тазалай* *бастады. Әкесі үйге кіріп келіп, қызының жұмысын көрді.* *– Көп жаса, қызым! Үлкен қыз болып қалыпсың ғой өзің,* *– деп күлімсіреді.*	*Татулықтың белгісі* *Кел, қосылып күлейік.* ***«Не деу керек?» дид ойын арқылы сабақты аяқтау.*** ***Балаларды мадақтау.*** *Не деу керек?* *Апаң саған базардан,* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін тәттісін,* *Саған таңдап әперді.* *Не деп барып, жеу керек?* *«Рақмет» деу керек.*

		Тәрбиеші: Иә, өйткені лимонның иісі бар. Сонымен, біз қандай қорытынды жасай аламыз?Таза су иіссіз, бірақ оған иісі бар зат қосылса, суда оған қосылған заттың иісі болады.			
Баламен жеке жұмыс.	***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымдарын кеңейту*	***Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.*	***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.*	***«Бұл қандай құс?»*** ***Мақсаты:*** *белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Эстафеталық жарыстар "Тез адымда"*** ***Ойынныңшарты:****себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.*	***Эстафеталық жарыстар "Шебер"*** ***Шарты:****бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу*	***Эстафеталық жарыстар " Кім жылдам?"*** ***Шарты****: Мәреге дейін кім бұрын жүгіріп барады.*	***Эстафеталық жарыстар "Шегірткелер".*** ***Шарты:*** *Бір бала қос аяқпен кедергілер арасынан секіріп барып, қайтар жолда жүгіріп қайтады. Келесі ойыншы ойынды жалғастырады*	***Эстафеталық жарыстар "Доппен секіру".*** ***Шарты:*** *Үрмелі резеңке доппен секіру.*
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 4- *апта*

Білім беру ұйымы: «№1 Алға мектеп-бақшасы» КММ

Ересек «Нұрбөбек топ.

Балалардың жасы: 4 жас Жоспардың құрылу кезеңі : 24.07 – 28.07.2023ж

Күн тәртібі	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу.* *Балаларды қабылдау, **дене қызуын өлшеп,** көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.* *Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***«Жер, су, ауа»*** ***Ойын шарты:** Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады,*	***«Жапырақты ажырат»*** ***Ойын шарты:*** *жапырақтарды салыстыру, қай ағаштың жапырағы екенін табу.*	***«Затты сипаттау»*** ***Ойын шарты:** Әр түрлі жемістер немесе көкөністер суретті муляждары салынған ыдыстан бір затты алады. Сонан соң сол затты жан-жақты сипаттайды және заттың атын атап,түр-түсін ажыратады.*	***«Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Шарты:** қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді қажетті суреттермен толықтыру.*
Таңертеңгі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 4-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнап бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!* *Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тыңдайық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар үшін сіздер таптырмайтын*	***Ертегілер еліне саяхат.*** *Қане көзімізді жұмамыз. 1,2,3 ертегіге көш.* ***АҚТ технологиясы Шапалақ*** ***Ертегі көрсетілім.*** *Ертеде Әже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан бұршақты сұрыптап,*	***Ертегілер әлемі*** *Балалар сендерге ертегі тамашалаған ұнай ма?* ***«Дауыс іздеген балапан»*** ***АҚТ технологиясымен сурет көрсету арқылыертегі желісін түсіндіру.*** *Ертеде Шөптің үстінде бір жұмыртқа жатады.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Ненің даусы»*** *Шарты: Үнтаспадан құстардың дауысын тыңдату. Үнтаспадан үй құстарының дауысын тыңдату.* *Сұрақ- жауап.* *-Әтеш пен тауықтың суретін көрсетіп, олардың дене бітімі, ұқсастықтары мен ерекшелігі туралы сұрақтар қою.*	***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *Дыбыс шығып есіктен тауық кіреді. Балалар бізге не келді? Тауық сендерден көмек сұрап келіпті* *Ол өзінің балапанын жоғалтып алыпты.* *Көмектесеміз бе* *Тауық балапанын іздеп шаршап қалыпты*

	жақсы достарсыңдар. *Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!»* *Хат қайдан келді?* *Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді* *Құстардың ұшуына көмектесеміз бе?* *Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын.* *Хатты тағы оқу.* *«Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады.* ***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз* ***№1 конверт*** *Дала құстарын атаңдар?* *Олар қайда өмір сүреді?* *Оларға кімдер көмектеседі?* ***Конвертті қандай санмен іздейміз?*** *«Қаздар болып ұшайық»* *Балалар сапқа тұрып, әуен айналып ұшады.* ***№2 конверт*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Конверттен қиынды суреттерді алып құстарды құрастыру.* ***№3 конверт*** *Құстардың атқаратын істері көп,* *Құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)* *Иә, құстар балапандарға*	*бұршақты жуу.* *тапсырманы орындауды тапсырды* *- Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап болып кетіп қалды.* *(Әтеш дауысы естіледі)* *Тәрбиеші.* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді?* *Балалар.* *- Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды.* *Тәрбиеші.* *- Әтешке көмектесе аламыз ба?* *Балалар. Көмектесейік.* ***Әтешке тақпақ айтып берейік*** *Әтешке қарап ән салып,* *Әнші болған балапан.* *Әтеш болып шақырып,* *Соқшы, қане, алақан.* ***2. Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Әтешке көмек»*** *- Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар.* ***(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).*** *Барлығыңыз таңдадыңыз ба? Мына ыдыста не бар, мына ыдыста не бар?*	 *Музыка әуеніне көбелектер мен гүлдер билейді.* ***Дид ойын: «Гүлдерге көбелектерді қондыр»*** ***Шарты:*** *Қызыл, сары, жасыл гүлдерге түстеріне сәйкес көбелектер жапсыру**.*** *Бидің соңында жұмыртқа жарылып балапан шығады* ***Көбелектер мен гүлдер балапанға : Ой қандай сап-сары балапан*** *Қайырлы таң, туған күніңмен деп құттықтайды да ұшып кетеді.* ***(айтылған сөздерді қайталау)*** ***Балапан:*** *Шиқылдайды: Шиқ! Шиқ! Шиқ! Ортаға қарға ұшып келеді,* ***Қарғаның баласы:*** *Карр! Карр! Карр! Мынау не шиқылдап жатқан. Даусың қандай жаман еді, ешкімде естімейді. Дауыс меніңкі сияқты болу керек, тыңдашы Карр! Карр! диді* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Мен ондай*	 *-Әтеш қалай дыбыстайды?* *- Ал, тауық ше?* *(Әтеш шақырады: "коо-ка-ре-ку.")* *Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.»)* *- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)* *Тауық балалары қалай аталады?* ***Шөже.*** *-Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз?* ***Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»*** ***Сергіту сәті.*** *Әтеш ерте оянып,* *Жан-жағына қарады.* *Шынықтырып денесін,* *Қанаттарын қағады.* ***Дид ойын: «Көлеңкесін тап»*** *Шарты: Сурет бойынша құстардың көлеңкесін тауып қоя білу.* 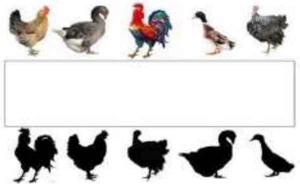 ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***№1 тәжірибе*** ***«Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»***	*- Балалар тауық не жегенді жақсы көреді?* *Олай болса тауыққа жем берейік. Мында тары мен бұршақ араласып кетіпті. Тауыққа тарыны тауып берейік.* *Саусақ моторикасына арналған* ***Дид ойын: «Тары жинаймыз»*** *(қалташада тігілген бұршақ пен тарыны айыру)* ***Саяхатты хабарлау.*** *Тауықтың балапанын іздеуге жолға шығамыз. мына жерде өзен ағып жатыр екен, қалай өтеміз?* ***Балалар: Көпір саламыз.*** *Үлкен дөңгелек тастардан балалар үлкен дөңгелек пішінді жинастырып көпір құрастырады.* *Судың түсі қандай?* ***Балалар:*** *Судың түсі көгілдір* *Судан қолды белге қойып өтеміз.* *Мына судың жиегінде балапандар шалғынға құлап қалыпты оларды тауыққа алып беру үшін шынығып, күш жинап алуымыз керек.* ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім*** *1Амандасу.* *2. Негізгі бөлім:* *Шеңбер бойымен жүру,жүгіру**.*** ***Жалпы даму жаттығулары Лентамен*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде.*

	қамқорлық жасайды. Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды? **(Құстар адамға пайдалы)** Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі? **(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)** Балалар фонограммамен әуенге шеңберді айналып ұшады. Біз 4 ші конвертке ұшамыз. **№4 конверт** **Дид ойын: «Төртіншісі артық»** Әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді. Көгершін, қарлығаш, жұлдызқұрт, көкек. Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс. -Жұлдызша, қарға, ләйлек, тырна. -қаршыға, қарақұйрық, тоқылдақ, бұлбұл. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Тақылдатып, Мазаны ап, Ағаштарды тазалап, Ормандарды емдейді, Зиянкесті жазалап. **(тоқылдыақ)** Талдың басында, Жемі бар қасында. Там тұр саялы, Достарға аялы. **(Құс ұясы)** Қара түсті қарқылдақ, Ұшып-қонып жалпылдап. Қоқыстарды шоқиды, Жем іздейді там-тұмдап. **(Қарға)** Бірақ сөз біледі, Өз аты онысы.	Бұршақ неге ұқсайды? Тәрбиеші. - Горох фасолға ұқсай ма? Тәрбиеші. Бұршақ кеселерін алыңыз да, менімен бірге жүріңіз. Әже бұршақпен не істеуді сұрады, есіңізде болсын Балалар. Ол бұршақты жууды өтінді. **Тәрбиеші.** Енді біз бұршақты жуамыз. Бұршақтарды стақан суға құйыңыз. **Тәжірибе бұрышы** Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз. -Бұршақ не болып жатыр? Балалар. Бұршақ билеп жатыр. Тәрбиеші. Ол қалай билейді? Балалар. Баяу. -Енді қатты үрлейік. Біздің бұршақ қалай билейді? Балалар. Бұршақ жылдам билеп жатыр. Біз ақырын соққан кезде Олай болса, ақырын үрлесең, бұршақ баяу билейді, қатты үрсең, тез билейді. **Ал енді ойнайық, мен тауық боламын, ал сендер балапан боласыңдар** **Сергіту сәті** **«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні** (Балалар музыкаға қимылдар жасайды) **Дид ойын: «Сиқырлы қалта»** **Шарты:** Ірі және майда дәндерді ажырату. Әтеш балаларға рақмет айтады. Қорытынды бөлім	дауысты қайдан алам, оны саған кім үйретті? **(Балалар айтылған сөздерді қайталау)** **Қарғаның баласы:** Анам үйретті.Сол кезде қарға Карр! Карр! деп ұшып келіп баласын алып кетеді. **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Ия даусың жуан болған қандай жақсы, барлығы естиді, ал мен ондай дауысты қайдан алам, қой іздейін дейді. **Музыка әуеніне бақалар билейді.** **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Қайырлы таң **Бақалар : Ква – ква** Қайырлы таң **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Сендер мені өздерңнің дауыстарың сияқты жуан дауыс шығаруға көмектесіңдерші. **Бақа: Ква – ква :** Балақай сен асықпа өз дауысыңды табуың керек. Бақалар секіріп кетеді. **(Балалар айтылған сөздерді қайталау)** **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Енді жуан даусыты қайдан табамын. Муызыка әуенімен мысық балаларымен ойнап жатады. **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Кешіріңіздер менің дауысымды жуан етуге көмектесіңіздерші. **Мысық: Мяу! Мяу!** Саған осы дауыс қалай, менің балаларым мені жақсы естиді, кәне айта ғой, қайтала! **(айтылған сөздерді қайталау)**	Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай? -жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша). -жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па? Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз. **Шығармашылық бұрыш.** **Балаларды 2 - топқа бөлу.** **1-топ:** Дайын трафареттен тауықты сары түске бояу. **2-топ:** Қиынды үлгілерден жұмыртқа құрастыру. Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме? **Тәжірибе №2** **«Шикі жұмыртқаның құрамы»** Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды. Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік. Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын.	Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/ **3.** Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6/ **4.** Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет **5.** Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. **Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.** «Допты қос қолдап себетке лақтыру» **Қимылды ойын:** **«Күн мен жаңбыр»** **Ойын шарты:** Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды. **Қорытынды:** Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Енді балапандарды көмектесіп тауыққа берейік. Тауық қуанып балаларға рақмет айту.

	Соны айтып жүреді. Және жоқ қонысы.**(Көкек)** **Дене шынықтыру минуты** **Көңілді әуенмен** «Кра, кра, кра» Балалар, енді келесі тапсырманы іздейік. Ой, қандай шалшықтар, аяғымыз суланбауы үшін шалшықтарды кесіп өту үшін аяғымызды жоғары көтереміз. **Конверт нөмірі №5.** «Құстарды қорғау ережелері» **Құстардың сиқырын кетіретін кез келді.** құстарды қорғау ережелерін айтып берейік. Балалар құстар суреттерінен сөз тіркестерін айтады. Сіз жәндіктерді жоя алмайсыз, өйткені құстар жәндіктермен коректенеді. Сіз ұяларды бұза алмайсыз, өйткені құстар оларда балапандарын шығарады. Құстарды атпаңыз, өйткені сіз оларға зиян келтіре аласыз. -Ура! Біз жетістікке жеттік! Сіз барлық сынақтардан өттіңіз. Сиқыршының зұлымдық сиқырын жойды. Құстар ұшатын болды. Құстардың дауысы аудио. Құстар әбден шаршап, қарны ашқан секілді. Оларға жем берейік. **Ермексаздан құстарға жем жасау. Жемсауытқа салу.** Кар-Карр! Рақмеет балалар! Сау болыңдар **Рефлексия** - Бүгін зұлым сиқыршыдан нені құтқардық?	Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге көмектестік? Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен. Біз кереметпіз, өзімізді қошеметтеп алайық 1,2,3 балабақшаға ұш **Балаларды мадақтау.** **Денешынықтыру.** **Кіріспе бөлім** 1Амандасу. 2. Негізгі бөлім: Шеңбер бойымен жүру,жүгіру. **Жалпы даму жаттығулары** **Лентамен** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. **2.** Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/ **3.** Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» **-** дегенде тез алып, қою керек. /6/ **4.** Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет **5.** Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. **Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.**	 **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Жоқ болмайды маған бұл дауыс ұнамайды. **Мысық:** Олай болса сен анау итке бар. **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Сәлеметсіз бе! **Ит**: Р- Р- Р! Сәлеметсіңбе, не болды? **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Менің даусымды жуан еткім келеді, сіз сияқты қатты сөйлесем деймін, үйретіңізші мені. **Ит:** Жарайды үйретейін, мен сияқты үйді үйді қорғап тұрасың Гав – гав- гав, ал енді сен айт . **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Кешіріңіз болмайды екен! Алдынан қаз шығады. **Қаз**: Га- ға ға! Мынау недеген сұмдық кішкентай балалар анасыз қыдырып жүрген Ш- Ш- Ш-Ш! Қайда жүр кәне! Балапан барып ағаштың түбіне тығылады, қаз қаңқылдап кетеді. Балапан ағаштың түбінде қорқып отырғанда жылаған лақтың	**Шұбар тауық** **Ұлықбек Есдәулетов** Шұбар тауық мүлдем, Жолатпайды барса. Ұясында жүрген Балапаны қанша? Балапанын тауық Қызғанады жаман. Қанатымен жауып, Санатпайды маған. **Қорытынды** Балаларды мадақтау. **Музыка** Қызығушылықты ояту. Балаларды тоғайға серуенге шақыру. «Полька» әуені ырғағымен балаларға «тастан секіру», «шалшық судан аттау», «бөрене үстімен жүру» қимылдарын көрсетуді ұсынады. Тоғай, тоғай, көк тоғай, Көк тоғайда көп торғай, Тоғай іші қапырық, Демалайық отырып, — деп, балаларға отырып, жайғасуларын сұрайды. Үнтаспадан құстар даусы естіледі («Табиғат үндері» жинағынан). Құстар дауысын ажыратуларын сұрайды. **Музыка тыңдау:** **«Көкек» (Х.Мұхамедова, А.Рахмат, аударған М.Әлімбаев)** әнін орындап, көкек әнін қайталауды сұрайды. Ән сипатын, мағынасын әңгімелейді. Балалардан сұрайды. Көктем, көктем, көктемде Құстардың бәрі де Әнші болып кеткен бе? Біз де ән салайың, Шығып алып бөктерге!	

	Біз қоныс аударатын құстар туралы және қыстап қалатын құстар туралы не білдік? *- Тапсырмалардың қайсысы сізге қызықты болды?*	*«Допты қос қолдап себетке лақтыру»* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:** Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/*	*дауысы естіледі,* ***Балапан:** Шиқ! Шиқ! Сен неге жылайсың!* ***Лақ**: Мә- мә ! Мен анамнан адасып қалдым, таба алмай жүрмін, қорқып тұрмын.* ***Балапан:** Шиқ! Шиқ! Сенің дауысың жуан ғой сені анаң тауып алады жылама.* ***Лақ:** Мә - мә! Ал сенің анаң қайда?* ***Балапан:** Шиқ! Шиқ! Менде ешкім жоқ!* ***Лақ: Мә - мә!** Жоқ барлығымыздың да анамыз бар, сенің де анаң іздеп жүрген шығар жүр бірге іздейік. Ағаш түбінен тауық пен ешкі шығады. Ешкі баласын алып кетеді* ***Тауық:** Сен қайда болдың?* ***Балапан:** Шиқ! Шиқ! Маған қарға дауысың жаман деген соң мен өзіме жуан дауыс іздедім, кешір мама!* ***Тауық :** Ақымақ балапаным ау, мен бір сәтке кетіп сені жоғалтып алдым ғой.* *Сен мені тыңда және есте сақта. Сенің дауысыңның жуан жіңішке болуында ешқандай мән жоқ, ең маңыздысы сен өзіңнің даусың бар*	***Дауыс жаттығуы: «Бұлбұл»(Қ. Шілдебаев, А. Асылбек) үйретіп,*** *дұрыс тыныс алуларына, дауысырғақтарына көңіл бөледі.* *Ән үйрену: «Құстар »әнін орындап, мәтініντүсіндіріп, әуенін үйретеді.* *Орындау барысында ырғақтықерекшеліктеріне тоқталу. Дыбысұзақтығын алақандарымен шапалақтау арқылы көрсету.* ***Дидактикалық ойын:«Не қалай шақырады?»(Ж.Тұрсынбаев, А.Асылбек)*** *Балаларға қарға, көкек, шымшық атрибуттары кигізіледі.* *Әнмазмұнына сәйкес құстар әндетіпұшады, даусын салады. Ойын шартын сақтап, көңілді ойнап, қызығушылықтары артады.*	
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:** Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №11***	***Картотека №12***	***Картотека №14***	***Картотека №15***	***Картотека №16***

	Жапырақты бақылау.	*Жәдіктерді бақылау.*	*Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	*Ауа - райын бақылау.*	*Көбелекті бақылау*
Эстафеталық жарыстар ***1. «Кім жылдам?»*** ***Шарты:*** *Доппен секіріп, жылдам келу.* ***2 .«Жалауды тез жеткізу»*** ***Шарты:*** *Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 – балаға жеткізу*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Тыныс алу жаттығуы:*** *«Итбалық» - отырып бір қолын ішіне, екінші қолын кеудесіне қою;* *ішін тартып демін ішке алу, кеудесін төмен түсіріп, ішін жіберіп томпайтып ауаны сыртқа шығару.* *«Көкжиек» - түзу тұрып, қолдарын шынтақтан көтеріп, алақанды көрсету; дыбысты қысқа дем алу, демді мұрыннан шығару және саусақтарын жұдырыққа қысу.*	***Майтабанның алдын алу.*** *1Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру,* *2. екі аяқпен секіру , жүру орнымызға қарай жүгіру.* *3.Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтын ұшымен жүру, өкшемен жүру табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру.* *4.Арнайы жолдармен жүру.* *5.Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету*	***Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар.*** *Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз*	***Тынысалужаттығуы:*** *Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку.* *Табандышынықтырумассаждары:* *1.«Балапандар серуенгешықты» шиқ - шиқ - шиқ.* *2. Табанғаарналғанденсаулыққілемшелеріменжүру.* *3. Ілгектіжолменжүру.* *4. Тастардыңүстеріменжүру.* *5. Кірпітікенектерінеұқсастөсеніштерменжүру.* *6. Табандарарқылыжүру.*	***«Ауырма» (Нүктелі массаж)*** *- Тамақ қатты ауырмасын, жөтелмейік, түшкірмейік.* *Батылырақ уқала* *мұрын тұсын, маңдайды да уқалауға ерінбейік* *Алақанды маңдайға,* *Саусақтарды айырлап,* *Құлақтарды уқала сондайда.* *Суықтан біз қорықпаймыз,* *Ия, ия, ия.* *Суықтан біз қорықпаймыз,* *Қорықпаймыз, ауырмаймыз.* *Массажды балалар өз бетімен орындайды.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекалары				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?» Достар қандай болу керек? Мейрімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй*	***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай*	***Бауырсақ кіммен кездесті?*** ***Ойын барысы:*** *Музыка жетекшісі «Бауырсақ» ертегісін және сол ертегінің кейіпкерлерін естеріне түсірулерін сұрайды. (қасқыр, түлкі, аю, қоян). Музыка жетекшісі осы аңдарға байланысты музыкаларды, мысалы аюдың музыкасын,*	***-Күн туралы түсінік беру. -*** *Сұрақ – жауап .* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *-Тірі табиғат өсіп – өну үшін не керек?* *- Жарық, жылу , су,ауа.* *–Олар жылуды қайдан алады. – Күннің шуағы деген не?* ***Ой қозғау.***	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?*

	құрастырып, өз ойларын айту. ***Мейірімділік үйі.*** ***«Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейрімділік үйі деп аталады.* *Біз бір-бірімізге мейрімдіміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейрімділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.*** *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық* ***Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз*	*көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	*төменгі регистрдан, ал қоянның музыкасын жоғарғы регистрдан ойнайды. Балалар музыканың қай регистрдан ойналғанын тыңдап, қай аңның музыкасы екенін тауып, сурет арқылы көрсетеді.*	*Ұжымдық жұмыс.* *Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын жапсыру.* ***<u>Абдрахман Асылбек</u>*** *Күндей күліп қабағым,* *Жарқырайды жанарым.* *Әрбір келген жаңа күн* *Жаңа достар табамын*	*Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды,отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.* ***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес*
Баламен жеке жұмыс	***«Артығын тап»*** ***Мақсаты:*** *суреттегі топтастырылған суреттердің артығын табуды біледі.*	***Мнемотехника әдісі*** ***Дид ойын: «Киімдер»*** ***Мақсаты:*** *мнемо кестемен жұмыс жасай алады, балалар киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе алады.*	***Үстел-үсті ойыны мозайка.*** ***Дид ойын: «Мозайка»*** ***Мақсаты:*** *Ағаштан жасалған мозайканы құрауды үйренеді.*	***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады, диалогтысөйлеуді үйренеді.*	***Дид ойын: «Апта күндері»*** ***Мақсаты:*** *Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйренеді.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Таза ауада шынықтыру шаралары.*** *Көк шөпте жалаң аяқ жүру.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары:*** *Құмда жалаң аяқ жүру*	***Таза ауада шынықтыру шаралары*** *«Күн біздің досымыз»*	***Таза ауада шынықтыру шаралары.*** *«Су біздің досымыз»*	***Таза ауада шынықтыру шаралары:*** *Жалаң аяқ шөппен жүру*

	Қимыл-қозғалыс ойыны: «Толқиды теңіз» Мақсаты: *Ойын арқылы теңіз толқындарының қимылын көрсете отырып, тепе-теңдікті сақтай білуге дағдыланады.*	***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Поезд»Мақсаты:*** *Поездің жолаушылар және жүк көлігіекенін түсінеді Станцияларға уақытымен тоқтап жолаушыларды түсіруге,бірігіп ойнауға дағдыланады.*	*Қыздырыну* ***Қим ойын: «Көжектер мен түлкі» Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйренеді..*	***Қим ойын: «Ормандағы аю» Мақсаты:*** *Балалар өлең жолдарын айта отырып, кейіпкердің қимыл-қозғалысымен ойынды ойнай алады.*	***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар» Мақсаты:*** *Балалар жүру мен жүгіру және секіру дағдыларын меңгереді.*
Эстафеталық жарыстар ***№1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көп құлатса, сол команда жеңіске жетеді.* ***№2. Құмнан жасалған тәттілер.*** ***Шарты:*** *Команда мүшелері бірлесе отырып, құм салынған балалар алаңқайындағы құмды пішінді ойыншықтарға салу арқылы түрлі бейнелер мен мүсіндерді әсемдеп, безендіріп жасайды*					
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы: «№1 Алға мектеп-бақшасы» КММ

Ересек «Нұрбөбек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 31.07 – 04.08.2023ж

Күн тәртібі	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	***Балаларды қабылдау барысында*** *Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу. Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Шапалақ.*** *Балалар шеңберге тұрып қолдарын созады. Тәрбиеші 3 деген кезде, барлықтары бір уақытта қолдарымен шапалақ соғуға тиісті. Балалар сендердің көңіл - күйлерің қандай?Сендер көңіл - күйлеріміз жақсы дедіңдер. Енді осы жақсы көңіл - күйлеріңді көрсетіңіздерші.* *Көңілді болғанда не істейміз?* ***Дидактикалық ойын: «Не артық»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.*	***Ойын: «Көбелек».*** *Табандарын қатарластырып отырып, тізесін бүгіп, аяғын барынша жайып,* *білектерін айқастырып, табанын құшақтайды.* *Тізеден бүгілген аяқпен, ырғақты серіппелі тербеліс жасайды. Бала өзін гүлде отырған тәрізді сезініп,* *тізесін көтеріп, қолын түсіреді.* *Балмен нәрленген көбелек қолдарымен қанат* *қағып алысқа ұшып кетеді.* ***Дактикалық ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»*** *Мақсаты: балалар кез-келген заттың ортақ атауы болатынынД түсінеді*	***Дид «Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады.* *Қазір күз мезгілі?* *Көктемде қар ериді?* *Көктемнің бірінші айы - наурыз* *Қыста жапырақтар сарғаяды?* *Жыл мезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *Жаз ең суық жыл мезгілі?* *Күзде бәйшешектер өседі?* *Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *Жазда балалар оқиды?* ***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*	***Дидактикалық ойын:«Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады.*	***Дид ойын: «Көжектер мен түлкі»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйренеді..*
Таңертенгі жаттығу	***Тамыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту.* *Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.*** ***Саяхатшы Дарадан хат.*** *Құрметті балалар мен сендермен осы апта бойы саяхатты бірге жасайтын боламын. Біз әртүрлі «Ғажайыптар еліне» атты саяхатымызды бастаймыз. Онда аспан әлемі, су әлемі, құм әлемі елдеріндегі қызықты оқиғаларды бірге тамашалаймыз. Ал енді Дараның саяхатына сапар*				

	шегеміз. 					
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Құрметті балалар мен Дарамын, саяхаттағанды жақсы көремін.** **Менің ендігі саяхатым Аспан әлемі патшалығына бару.** **Ой қозғау.** **-** Ғажайып аспан әлемі деген не? **-** Ғарышкерлер дегеніміз кімдер? **-** Ғарышкерлер дегеніміз – олар ғарышқа, аспан әлеміне ұшатын адамдар **Ой қозғау.** -Балалар,сендер де ғарышқа ұшқыларың келе ме? -Балалардың жауабы. -Мына зымыранда қандай геометриялық пішіндер қолданылған? -Өзімізге осындай зымыран құрастырсақ қайтеді? **Топтық жұмыс.** **Дид ойын: «Зымыран»** Шарты: Зымыран құрастыру. Балалардың ұжымдық жұмысы. Міне,біздің де зымыранымыз дайын болды. **Ғарышқа саяхат.** -Елестету. 1,2,3 ұшып барамыз, ұшып барамыз. «Таңғажайып табиғат» әлеміне қону. **-Сұрақ – жауап.** -Бұл ғаламның талдары , сулары неліктен біртүрлі ? -Ал мына құстың ұясы қайда тұр?	**Дара. Сәлем достар, қайырлы күн, мен сендермен біргемін.** **Тосын сәт.** Музыкалық дыбыстар. - Ой, балалар, бізге тағы хабарлама келген сияқты. Кім екенін көрейік. Мен Лунтикпін, мен айда тұрамын, ал ғарыш **-** менің үйім. Сендерді көргеніме өте қуаныштымын! Менің сендерге айтатын және көрсететін нәрсем бар. **Дара, Сені достарыңмен күтемін.** **Ғажайып ғарыш әлемінің сырларын білу үшін шыныққан шымыр бала болу керекпіз.** **Ендеше жаттығу жасап шынығып алайық.** **Денешынықтыру /лентамен/** **Кіріспе бөлімі:** Сапқа тұру. шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру,аяқтың ішімен жүру. Шеңбер бойымен екі жаққа шұғыл бұрылып жүру себеттен екі лентадан алу, 4 колонна тұру **Жалпы даму жаттығулары** **Б.қ.: «Жылынның қимылы»** **1Б.қ.: «Биші»** Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны – жоғарыға, сол жақтағыны – төменге сермеп отырып ауыстыру. /5 р/ **Б.қ.: «Ләйлек»**	**Қызығушылықты ояту.** **Дараның даусы.** Балалар, маған Топырақтан хат келді. Ол бізден көмек сұрайды. Ол өзіне қауіп төніп тұрғанын айтады. Егер ол ауырып қалса, онда барлық ағаштар, өсімдіктер, гүлдер мен шөптер өсе алмайды, олар тамақты топырақтан алады. Топырақ неден қорқуы мүмкін **Балалар:** Топырақ ластанудан қорқады. Қалай ойлайсыңдар, біз жерді қалай ластаймыз? Көбінесе біз қоқысты жерге тастаймыз, көгалдарды таптаймыз» **Біз Ғажайыптар әлеміндегі кезекті саяхатымызды бастаймыз.** **Топырақтың ластануы туралы зерттеу жұмысын жүргізейік.** **Ғажайып алаң.Эксперимент: (таза ауада өткізу)** **«Топырақтың ластануы қалай пайда болады?»** **Мақсат.** «Топырақтың ластануының зардаптары». **Міндеттері:** эксперимент нәтижелерін салыстыру, рефлексиялау, жалпылау, гипотеза құру және оларды тексеру қабілеттерін дамыту. Табиғат әлеміне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **Ресурс.** Топырақ салынған	**Тосын сәт** **Аудио дыбыс. Менің достарым мен Дарамын. Мен сендерді бүгін Ғажайыптар әлемі суға саяхатқа шақырамын. Мен сендерді көл жиегінде күтемін.** **Ой қозғау.** **Балалар** сендер балық аулауға барғыларың келеді ме? Ендеше Дара шақырған көлге саяхат жасайық. **Саяхатты хабарлау.** Таза ауа жұтамыз. Өзен көлді аралап Балық аулап қайтамыз. Міне балалар көлге келіп жеттік. **Тосын сәт.** **Дарамен кездесу.(сурет)** Хош келдіңдер балалар. Ана көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз? -Дұрыс, кемені таңдаймыз -Балықшы атайға келу -Сәлеметсіңдер ме балалар? Балалар балықшы атайдың қолында не бар? Бұл қармақпен не істейді? -Дұрыс балалар, балық аулайды. Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?	**Қызығушылықты ояту.** **Дарамен Ғажайып Желдің кереметі.** **«Неліктен қайықтар жүзбейді?»** **Мақсат -** желдің пайда болуы үшін ауаны анықтау. **Материал:** қағаз және көбік қайықтары суы бар ванна. **Ертегі арқылы экспериментке көшу.** Ертеде көк теңізде қайықтар тұрады, олар ешқайда , ешқандай жолмен жүзе алмайды. Капитандар Күн шуағынан көмек сұрай бастады: **Күн шуағы, күн шуағы! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды.** Күн оларға жауап береді: «Мен тек теңіздегі суды жылыта аламын!» Күн суды қыздырды, су жылиды, бірақ қайықтар әлі жүзбейді. Түн болады.. Аспанда жұлдыздар пайда болады. Капитандар олардан көмек сұрай сұрай бастады: **Жұлдыздар, жұлдыздар!**

	-Ал көбелектер қайда ұшып жүр? Бәрі, бәрі керсінше. **Дид ойын: «Өз орнын тап»** Шарты: әр заттың өз орнын атау. **Ұшып келеміз, ұшып келеміз, 1,2,3 қонамыз.** **-Мынау қандай ғалам екен?** **-Роборттар ғаламы.** **-Сұрақ – жауап.** Робот: Са-ла-мат-сың-дар ма ,ба-ла-лар,сен-дер қай ға-лам-нан кел-дің-дер? Балалар: Жер ғаламынан келдік. Робот: Сен-дер-діңжер-ле-ріңқа-лай деп а-та-ла-ды? Балалар: Қазақжері деп аталады Робот: Иә,сен-дер-дің ға-лам-да-рың-нан кел-ген а-дам-дар, о-сы жер-де зерт-теужұ-мыс-та-рын жүр-гіз- еді.Мен де о-сы жер-де жұ-мыс іс-тей-мін. Ма-ған та-мақ-тың,су-дың,ауа-ның еш қажеті жоқ.Сон-дық-тан мен осы жер-де үне-мі жүремін. Ал,ба-ла-ларме-нің әліжұ-мысым көп, саубо-лың-дар. Робот кетеді. Балалар, біздің де қайтатын уақытымыз болған сияқты. Осында көргенімізді жердегі достарымызға,апайларымызғ аайтып берейік **Балабақшаға қайту.** 1,2,3 ұшып келеміз, ұшып келеміз, балабақшаға да жеттік. **Қортынды.** **Дарадан** сұрақ – жауап. -Біз қайда, немен бардық? -Нелермен кездестік? -Кімге не ұнады? Ал, балалар менің бүгінгі саяхатым аяқталды, мені достарым күтіп қалған болар,	**2.** Аяқтары иық мөлшерінде, ленталар жанда, тік тұрып, аяқты иық деңгейінен сәл алшақ ұстайды, алақанның сырт жағымен белден ұстап, денемен жартылай шеңбер жасайды. /5./ **Б.қ.: «Бұйрықты орында»** **3.** Аяқтарын алшық қою, ленталар екі жақта. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып қою керек. /6 рет ./ **4. Б.қ.: «Жел соқты»** Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет ./ **Б.қ.: «Көңілді аяқтар»** Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. **Тыныс ау жаттығулары:**; қолдарын жоғары көтеріп тартылу, демін ішке жұту, төмен түсіру, демін сыртқа шығарады. **Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.** 1.Допты қос қолмен ұстап, шеңберге лақтыру. 2.Доғалар астынан еңбектеп өту. (Доғаларды қозғамай өту). **Дараның ала таяғымен Ғарышқа ұшу. Көзімізді жұмып, секіреміз.** Лунтик пайда болады. (Сурет) Лунтик: - Ой-ой! Сәлем балалар! Менің ғарышыма қош келдіңдер. Лунтик: – Ғарыш дегеніміз – жерден тыс жатқан орасан зор әлем. Ғарыштық әлем көптеген планеталармен, кометалар және басқа аспан денелерімен	ыдыс, таза және сабынды су құйылған банкалар, картон, таяқшалар. **Эксперимент №1.** «Қарандаршы, алдарыңда екі банкі топырақ тұр. Бір банкіге мен жаңбыр суын құйамын, екіншісіне – сабынды су құямын Банкілерді салыстырамыз. Топырақтар не болды. (Дымқыл). Бірдей ме немесе басқа ма? **Жаңбыр суы құйылған топырақта қандай да бір өзгерістер бар ма?** (Жоқ). **Сабынды сумен құйылған топырақтан не көрінеді?** Сабын көпіршіктері, жолақтар. **Эксперимент №2.** Мына картондарды аламыз.. Оны кішкене бөліктерге бөліңдерде оны топыраққа араластырыңдар. Қолдарыңа таяқшаларды алып, таза топырақ пен картон араласқан топыраққа тығамыз. Таяқшаны қай топыраққа салу оңай? (таза жерге). Таза жерде ауа көбірек болады **Түсініктеме:** «Жерде тек ағаштар мен өсімдіктер өспейді, сонымен қатар көптеген жәндіктер мен жануарлар да өмір сүреді. Жерді ластау арқылы біз оларды құртамыз». **Қорытынды сұрақ: «Жерді қалай сақтауға болады?** Қоқыстарды қайда қою керек? Лас суды төгеміз бе? **Қорытынды. «Топырақ қоқыс пен лас сумен ластанғанда онда тіршілік болмайды»** **Құммен ойын**	-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін. **1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді? 2-ге.атау.** **2-сұрақ. Балық табиғаттың қай бөлігіне жатады? Су ше?** **Сергіту сәті** Біз жүземіз оң жаққа, Біз жүземіз сол жаққа, Шоршимыз көл астында, Ыршимыз көл бетінде Тұңғиыққа батамыз, Тәтті ұйқыға жатамыз **Балықшы атай:** Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме? **Ертегі тыңдау.** **Бұл ертегі “Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.** Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды. Міне балалар балықтар мұз астында осылай ұйықтап жатады деп атай ерегіні аяқтайды.. Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін. Балықшы атаймен қоштасу. **Сау болыңдар** **Саяхаттан қайту.**	**Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды.** Жұлдыздар оларға жауап береді: «Біз сендерге тек қайда жүзу керек екеніне жолды көрсете аламыз!» Капитандар ренжиді: **«Қайда жүзу керек екенін , біз өзіміз білеміз, бірақ қозғала алмаймыз!»** Кенет жел соғады. Капитандар желден көмек сұрай бастады: «Жел, жел! Қайықтарымызға жүзуге көмектесіңдерші!» Жел бізге бұл өте оңай – деді . Жел гуілдеп келіп қайықтарды үрлей бастады. Осы кезде кемелер жүзді. Капитандар қуанып айқайлады. **Эксперимент жұмыс.** **Дид ойын: «Қағаз қайық»** **Шарты:** Балаларға қағаздан қайық жасату. Үлкен ыдысқа су құйып дайындау. Қайықтарды суға салып бақылау. Сұрақ – жауап. Қайықтар неге жүзіп бара жатыр? Қайықтар жүзу үшін не істеу керек? **Қортынды.** Балалардың ұсыныстарын тыңдау -Қайық жүзу үшін жел керек. Желді қайдан «алуға» болады? Балалар қайықтарда үрлейді, жел жасайды.

	сау болыңдар, келесі күнге дейін. ***Қортынды.*** *Балаларды мадақтау.*	*толтырылған.* *Міне көрдіңдер ме?* *Ғаламда бір тату отбасы тұрады - бұл күн жүйесі. Ортасында ыстық жұлдыз жарқырайды - бұл Күн ана. Күн сондай мерімді, сендерге де шуағын шашып тұрады.* ***Сендер Күнді зерттеп ғалым болғыларың келе ме?*** ***Зертханалық алаң.*** ***Мақсаты:*** *Күн айналаның бәрін нұрландыратын, адамдарды, өсімдіктерді, жануарларды, жерді, суды жылытатын түсіндіру.* ***Тәжірибе №1. Күн*** *Біздің қолымыз күнді сезіне ала ма?* *Педагогтың артындағы балалар күннің жылуын сезіну үшін қолдарын күнге созады, алақандарын жоғары көтереді.* ***Қортынды:*** *Күн алақанымызға не жібереді? Жылу.* ***Тәжірибе №2.*** ***Күн сәулесінің қасиеттері.*** ***1.Күн мен көлеңкедегі заттардың температурасын салыстыру.*** *Екі қиыршық тасты салыңыз: біреуі күнге, екіншісі көлеңкеге. Қараңғы болуы үшін қалың ағаш қораппен жабыңыз. Біраз уақыттан кейін балалармен қай тастың жылы екенін тексеріңіз.* ***2.Дымқыл резеңке доптар шуақты күнде шығарылады.*** *Балалар шарлардың бірте-бірте құрғағанын бақылайды.* ***3. Құмды сулау және оның қалай кебетінін балалармен бірге бақылау.*** ***4.Жуылған қуыршақ киімдерін күнге ілу, оның қалай кебетінін бақылау.***	***Ғажайып сәт. Аудио дыбыс.*** *Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар саяхатқа шығып енді қайтуға жолдарын таба алмай жүр екен. Оларға өз іздерін салып, суретке түсіріп жіберейік. Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік.* ***Дид ойын: «Ненің ізі»*** ***Ойын шарты:*** *балалар суретке қарап ненің ізі екенін тауып, саусақтардың көмегімен құмға бейнелей білу керек.* *Дара балаларға рақмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*	*Топқа келу.* ***Ұжымдық жұмыс.*** ***Дид ойын: «үлкен – кіші балықтар»*** *Шарты: Балықтарды топтастыру* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.* *Балалар осы табиғатты қорғау үшін қандай болу керекпіз?* *Шыныққын шымыр, ақылды болу керекпіз.* *Қазір шыныққын балалар туралы Дараға ән айтып береміз..* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Шыныққан шымыр баламыз»*** ***Музыка тыңдау: «Жол жыры» (муз К. Қуатбаев, сөзі Ә. Дүйсенбиев).*** *Әнді тыңдап, не туралы айтылғанын әңгімелеу. Музыканың көңіл күйін ажырату, қандай екпінде орындалғанына көңіл аудару.* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Қоңырау» (муз. К. Қуатбаев, сөзі А. Асылбек).* *Әннің сөзін айтпай-ақ «ля» деп айтуларына болады. Терең дем алып, демді үнемдеп шығарып айтуға үйрету.* ***Ән айту: «Ел қорғауға әзірміз» (муз. К. Қуатбаев, сөзі М. Әлімбаев).*** *Педагог әнді орындап,*	***Денешынықтыру /лентамен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру. шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру,аяқтың ішімен жүру.* *Шеңбер бойымен екі жаққа шұғыл бұрылып жүру себеттен екі лентадан алу, 4 колонна тұру* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Жылынның қимылы»*** ***1Б.қ.: «Биші»*** *Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны – жоғарыға, сол жақтағыны – төменге сермеп отырып ауыстыру. /5 р/* ***Б.қ.: «Ләйлек»*** ***2.*** *Аяқтары иық мөлшерінде, ленталар жанда, тік тұрып, аяқты иық деңгейінен сәл алшақ ұстайды, алақанның сырт жағымен белден ұстап, денемен жартылай шеңбер жасайды. /5./* ***Б.қ.: «Бұйрықты орында»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, ленталар екі жақта. Колдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып қою керек. /6 рет ./* ***4. Б.қ.: «Жел соқты»*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет ./* ***Б.қ.: «Көңілді аяқтар»*** *Аяқтарын алшақ қою,*

		Қортынды: Күн сәулелерінің қасиеттерін тәжірибе жүзінде байқағандай , күн айналадағының бәрін кептіру қасиетіне ие. Енді барлық планеталардың ішіндегі ең мейірімді және жомарты – **Жер**. Бұл көк планета сендердің ортақ үйлерің. Мұнда адамдар, жануарлар, балықтар, құстар - бәрі бір шаңырақтың астында тұрасыңдар. Бұл планета бәрінен де бақытты, сондықтан оны қорғап, ренжітпеу керек. **Балалар сендерге Лунтиктің әңгімесі ұнады ма?** - Ғарышта қаншама қызықты нәрселерді көруге болады: галактикалар, жұлдыздар, кометалар. Және қандай әдемі планеталар. Олар қандай түсті болады? -Жарайсыңдар, мен сендермен қоштасатын уақытым болды, тапсырма берем соны орындап, маған түсіріп жіберіңдер. 1,2,3, жерге қарай түс. Біз балабақшаға келдік. Дара: балалар бүгінгі саяхат ұнады ма? Сендер Лунтиктің тапсырмасын орындаңдар, Лунтикке түсіріп жіберейік. **Дид ойын: «Қандай түс»** **Шарты:** Зымыранның боялмаған бөлігін бояу. 		балалармен сұхбат жүргізеді. Ел қорғау үшін алдымен шыныққан шымыр болуы тиіс. Балалардың сұрақ-жауап арқылы ойларын ортаға салуға, іркілмей жауап берулеріне мүмкіндік жасау. Әнді орындау кезінде тыныс алу жағына көңіл бөлу. **Музыкалық-ырғақты қозғалыс:** «Таңертеңгі жаттығу» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов), «Қара жорға» халық әуені. Шынығуды таңертеңгі жаттығудан бастау керек. Сонда күні бойы сергек жүресіңдер. «Қара жорға» әуеніне қимылдар жасап көрсету. **Ой қозғау.** Әнде не туралы айтылған? Мазмұнын әңгімеле. Суретке қарап, достарыңа өзіңнің күн тәртібің туралы айтып бер. Ән саған ұнады ма? Шыныққан бала болу үшін не істеу керек? Қажетті суретті тауып, дөңгелекті боя.	ленталар жанда; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. **Тыныс ау жаттығулары:**; қолдарын жоғары көтеріп тартылу, демін ішке жұту, төмен түсіру, демін сыртқа шығарады. **Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.** 1.Допты қос қолмен ұстап, шеңберге лақтыру. 2.Доғалар астынан еңбектеп өту. (Доғаларды қозғамай өту). **Қим ойын: "Орныңды тап"** **Ойын мақсаты:** Балалардың ой-өрісін кеңейту, достыққа, ұжымдыққа, бірлікке тәрбиелеу. Қортынды Балаларды мадақтау.

		Жарайсыңдар. ***Қортынды***			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫ. (картотека қосымша тігілген) *Эстафеталық ойындар.* *1. Допты себетке салу* *Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады.* *Қай команда доптысебеткекөптүсірсе, сол команда жеңіскежетеді.* *2. «Кім мерген?»* *Шарты: Допты көтеріп алып жүріп ,қабырғадағы шарды жарып қайтып допты келесі ойыншыға беру.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ.*** *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, құнап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа	***СУРЕТ*** ***Таңғажайып сәт.*** *Педагогтың ұялы телефоны шырылдайды.* *Алоо - Сәлеметсіздер ме балалар, мен су патшасымын.* *Сендер су астындағы жануарлар, жәндіктер туралы көп біледі екенсіндер.* *- Ендеше, сіздер теңіз әлемі туралы не жасай аласындар?* *Педагог: я су патшалығы біздің балалар суретті өте керемет салады.*	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.*** *1. Орман, тоғай ішінеде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз.*	***Тәжірибе «Су — мөлдір»*** *● Балалардың алдына екі шыны ыдыс тұрады: біреуіне су, ал екіншісіне сүт құйылған. Екі ыдысқа да қасық салып, қайсысынан көрінетінін, қайсысынан көрінбейтінін бақылайды. Суы бар ыдыстан қасықты көруге болады, ал сүт тұрған ыдыстан қасық көрінбейді. Яғни, «Су – мөлдір, сүт мөлдір емес».* *● Балаларға бояу беріп,*	***Бейнетаспа көрсету.*** *Бейнетаспадан не көрдіңдер?* *Неліктен бұларды үй жануарлары дейміз?*	***Музыкалық залда ойын Қим ойын «Тақия тастамақ»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойлау арқылы ойын мазмұнын түсінеді.,* ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларды шеңбер бойына тұрғызады, әуен ойнап тұрады. Тәрбиеші тақияны алып балалардың артында жүреді.Әуен тоқтағанда екі баланың ортасына тастайды.*

әрекеттер)	Біз сізге салған суретімізді суретке түсіріп, телефон арқылы жібереміз. **Ой дамыту.** Теңіз әлемі туралы қысқаша түсінік беру. **Сурет салудың дәстүрден тыс әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру**. Балауыз шамды пайдаланып, әр түрлі бейнені салу, салынған бейненің үстін көк субояқ. гуашпен бояу арқылы теңіз әлемін бейнелеу. **Дид ойын: «Шебер қолдар»** Әр баланың суретін жеке тексеріп, түзету жұмысын жүргізу. **Дид ойын: «Біздің сыйлық»** Балалардың суретін Телефонға түсіру.Су патшалығына жіберу. **Тәрбиеші:** Телефон соғу. Су патшасы біздің балалар өз жұмыстарын сізге сыйға тартып жіберді. Телефон шырылдау. **Су патшасы:** Балалар жарайсыңдар, сендер біздің теңіз жәндіктері туралы білетіндеріңді көрсеттіндер. Маған өте ұнады. **Су патшасы:** Маған өте ұнады. Қортынды Балаларды мадақтау.	2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды. 3. Гүлдерді жұлуға болмайды. Қызылғ жасыл гүлдерге сүйсіне қарау керек. 4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қаупі бар. 5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды. 6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды. 7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.	судыңда түсін өзгертуге болатынын да тәжірибе жүзінде біледі. 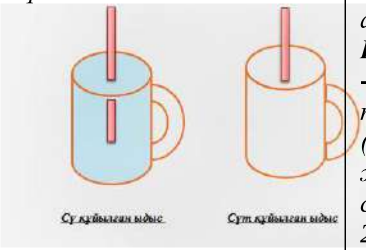 **ІІ Тәжірибе «Суда дәм жоқ»** Балалар түтікше арқылы су ішіп көреді. Онда дәм бар ма? Оларға салыстыру үшін шырынның дәмін көрулерін ұсынады. Суға қант қосып, дәмінде өзгертуге болады. Балалар өз ойларын айтады, неліктен судың дәмі өзгергендігін.	Үй жануарлары қайда тұрады? Олардың төлдері қалай аталады? **Балаларды 2 топқа бөлу.**1 - топпен «Жануарлардың төлдерін тап» ойыны (суреттен үй жануарларын төлдерын сәйкестендіреді) 2 – топпен «Жануарларды мекеніне орналастыр» ойыны	Балалар орнынан тұрып,шеңбер бойымен бір-біріне қарама-қарсы жүгіреді.Тақияны кім алса,сол женімпаз.
Баламен жеке жұмыс	**Саусақ ойын.** **«Саусақты демалту»** Саусағымыз шаршады, (қолдарын үстел үстіне қояды) Демалуды қалады.(ары бері қозғайды) Саусақтарды жазайық, (қолдарын көтеріп, саусақтарын жазады) Бір, екі, үш, демалтып бір алайық. (саусақтарын жазып, қайтадан жұмады)	**Дид ойын: Ғажайып қалта»** **Мақсаты:** Ойыншықтардың ажыратып тани білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.	**Дид ойын: «Шарларды өз себетіне жинаймыз»** Шарты: балалар шашылған шарларды өз түстерімен себетке жинайды.	**Дид ойын:** **« Күннің шуақтары»** Шарты .балалар фетрден жасалған күнге шуақтарын жапсырады.	**Дид ойын: «Ойыншықты табайық?»** **Шарты:** Құм ішінен ойыншықты іздейді. Тапқан ойыншықтың атауын айту. Балаларды мадақтау.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.				

Серуен	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН. ТАҢЕРТЕҢГІ СЕРУЕН КЕЗЕҢІН БЕКІТУ ***Эстафеталық ойындар.*** ***«Кім епті?»*** ***Шарты:*** *Межеге дейін кеглидің арасымен еңбектеп барып,межені айналып жүгіріп келу.* ***«Кім жүйрік?»*** ***Шарты:****Машинамен межеге дейін барып,кері келу.* ***«Кім күшті?»*** ***Шарты:*** *Еденде жатқан шығыршықтан шығыршыққа секіріп межеге дейін барып,межені айналып кері келу.*					
Балалардың үйге қайтуы	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.* *Ата –аналарға:* *Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру .* *Ата-аналарға сауалнама тарату.* *Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата –аналармен балалардыңтазалығыжөнінде әңгімелесу* *Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 2- апта

Білім беру ұйымы: «№1 Алға мектеп-бақшасы» КММ
Ересек «Нұрбөбек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 07.08 – 11.08.2023ж

Күн тәртібі	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау барысында тазалығына, денсаулығына назар аудару, ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Ата-анаға төлем ақыны ескерту. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы .*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спорттысерікетебіл, Жақсыазаматболасың.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен түн»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалар әртүрлі қимыл-қозғалысты біледі.*	***Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз Қимылды ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме» Ойынның мақсаты:*** *Өкпенің тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамытуды түсінеді.*	***Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың, Қимылды ойын «Қояндар мен қасқыр» Мақсаты:*** *Баллардың қасқыр мен қоян туралы түсініктері қалыптасады. Епті және шапшаң болуға тырысады.*	***Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық! Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар» Мақсаты:*** *Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағдыланады*	***Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз. Қимыл қозғалысты ойын: «Қасқыр мен қояндар» Мақсаты:*** *Балалар шапшаңдыққа,ептілікке үйренеді.*
Таңертенгіжаттығу	***Тамыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз. Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар біздің бақшамыздың ауласында ұшып жүрген құстар қауырсын қалдырып кеткен.* ***Ой дамыту. Құстарды анықтау?*** *-Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған* ***-Құстардың басқа жануарлардан***	***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Құрметті балалар мен орманшы атаймын. Біздің орманда, неге екені белгісіз, тып-тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз. Құстар адасып кеткен секілді. Оларға көмек керек. Балалар біз құстарға көмектесу үшін денемізді шынықтырып алайық.*	***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, қарасам, біздің аулада жемдер ілулі тұр, , бірақ қоректендіргіште ештеңе жоқ, мен құстарды тамақтандырғым келді, сосын ойладым, қандай құстарды тамақтандыратынымды білмедім . Ал мен жемшөпті топқа апарамын деп шештім, өйткені менің балаларым ақылды, олар маған құстарды*	***Қызығушылықты ояту*** *-Бүгін мен сендерді орманға саяхатқа шақырамын. Сурет пайда болады, «Жыл мезгілдері» әуені ойнайды* ***(Құстардың ән салған дыбыстарының жазбасы)*** *- Айтыңдаршы, ненің дауысын естідік?* ***(құс)*** *Қандай құстарды білесіңдер? (сауысқан, қарға, торғай, көгершін, тоқылдақ)* ***Сергіту сәті. «Құстар»***	***Қызығушылықты ояту.*** *-Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен. -Бәріміз мына сиқырлы тақтаға қарайық. - Ертегінің аты «Бауырсақ пен тышқан». -Ертеде тауық пен тышқан керемет дос болыпты.*

	айырмашылығы қандай? *тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар* *-Неліктен құстың тұмсығы бар?* *Қанаттары құстардың ұшуына қалай көмектесетінін көргілерің келе ме?* ***Біз эксперименттік алаңға жиналып тексеру жүргіземіз.*** ***№1.Қағазбен тәжірибе:*** *Қараңдаршы, менде екі парақ бар, біреуі тегіс, екіншісі мыжылған, допқа айналған. Қай қағаз еденге тез түседі деп ойлайсыңдар? Неліктен?* ***Тексерейік.*** *Қағаз шар өте тез түседі, тас сияқты, ауыр. Ал тегіс қағаз баяу, жеңіл, кең, құлағанда ауаға тіреліп, ұша алады. Кішкентай құстың өзі кең, қанаты мен құйрығы ашық үлкен болады, ол ауаға сүйенеді. Міне, біздің мысалымызға тағы бір көзқарас. Құс ұшып, қонғанда қауырсындары осылай бүктеліп, ашылады. Ал жерде ашық қанаттары мен құйрығы құсқа кедергі келтіреді, сондықтан ол оларды бүктейді. Балалар, қауырсынның қалай жұмыс істейтінін білгілерің келе ме?* ***Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?*** ***Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік*** ***Тәжірибе №2*** ***Қауырсын эксперименттері:*** ***«Құстардың қауырсындары қалай орналасады»*** *Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың?*	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Жай жүгіру.* *Шеңбер бойымен тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары құралсыз*** ***Б.қ.: «Араның ұшуын бақылау»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту/6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қарлығаш ұшты»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдарын жан-жаққа созып, құстың ұшу қимылын жасау. «Ұшты-ұшты» сөзін айту. /6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Жел соқты»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***4***. *Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. «Шапалақ» деп айту. 6 рет* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *1. Жіптен секіру* *2. Жолмен жалаушаға дейін еңбектеу.*	*қалай тамақтандыру керектігін анықтауға көмектеседі деп ойладым. Сендер маған көмектесуге дайынсыз ба? Балалар жауабы. Балалар, қоректендіргіш жасаймыз ба? Балалар жасаймыз, қоректендіргішті серуенге шыққанда талға іліп қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?* ***Дид ойын: «Құстарды ажырат»*** ***Шарты****: Құстар деген конверт алып ашу.* *Барлығымызға көрінуі үшін біз оларды қалай қараймыз? Суреттердің бәрі шатасыпты, үй құстары қайсы, дала құстары қайсы? Не істейміз? Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба? Қалай ойлайсыңдар, үй құстарын қандай түсті табақпен, ал дала құстарын қандай түсті табақпен жинаймыз?* *Балалар: дала құстарын көк табаққа, ал үй құстарын сары түске жинаймыз* ***Ой қозғау.*** *Неліктен? Сендер көк түсті немен байланыстырасыңдар? Ал сарыны ше?* ***Көк түс –*** *аспан түсі, дала құстары жоғарыда ұшып жүреді. Олар өз қорегін өздері табады.* ***Сары түс –*** *жем, дән түстері, үй құстарын адамдар жем беріп қамқорлық жасайды. Құстарды өз тәрелкелеріне орналастырамыз.* ***Құстар қалай ұқсас?*** *Балалар: ұшады, шұқылайды, қанаты бар, құйрығы бар.*	*(балалар сәйкес қимылдарды орындайды)* ***Модельдік жұмыс.*** *Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдаршы, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дене, аяқ, қанаттар, құйрық)* *-Айырмашылығы неде? (көлемі, түсі)* ***Дид ойын: «Құстар қалай қозғалады»*** *Құстардың неше аяғы бар? (екі)* *Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүру, бұтақтан бұтаққа секіру)* *-бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торғай, синица, снегирь)* *Ал ненің жүруі маңызды? (қарға, көгершін)* ***Ой қозғау.*** ***Психологиялық сәт.*** *-Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елестет. Ол сондай суық, оны жылытайық, ақырын, бір саусақпен, алақандарыңызды бүгіңіз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алыңыз, деміңізбен жылытыңыз, алақаныңызды кеудеңізге қойыңыз, балапанға жүрегіңнен. жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашыңыз, сонда сіз балапанның қуанышпен ұшып кеткенін көресіз, оған күліңіз және мұңаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді.!* ***Практикалық бөлім*** *-Енді мен сендерге алақандарымыздың көмегімен орманды, ол әрқашан әдемі болатындай етіп, күн шуағындай етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап,*	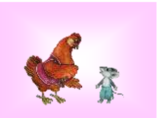 *-Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.* *-Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді.* *-Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.* *-Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді.* *-Илеген қамырдан енді бауырсақ пісір дейді-тышқанға.* *-Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді* *-Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды.* *-Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп- бауырсақты кім жейді- дейді?* *-Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп келеді.* *-Сонда тауық:* *-Бидайды үгітуге де, бауырсақты пісіруге де ешқандай үлес қосқан*

	(тығыз, қатты, үлкен) *Жеңіл ме, ауыр ма?* *-Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды.* ***Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.*** *Тасқа, сосын қауырсынға үрле.* *Не көріп тұрсыз?* *Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті..* ***Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді?*** ***Тәжірибе №3*** *- Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз?* *Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады* *Қауырсын бос, сондықтан жеңіл.* *Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды, бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоректендіргіш бос, біз оны ештеңемен толтырған жоқпыз. Не істеу керек? (балалардың ұсыныстары).* ***Қортынды.*** *Балалар, сендер қандай жақсы балаларсыңдар! Біз бүгін қаншама жаңалықтар аштық. Ғылым орталығымыз кімге ұнады? (балалардың жауаптары)* *Балалар, бүгін қандай жаңалық білдіңдер? Сендерге не ұнады? Неліктен?*	***Қимылды ойын*** ***«Менің кім екенімді тап?».*** ***Шарты:*** *Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.* *Секіргенді, ұшқанды ұнатады Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шиқ-шиқ торғаймын..* ***Ағаш қабының астынан тамақ іздеп, Тоқылдатар күн-түні. (Тоқылдақ)*** *Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақпын.* ***Күндіз-түні тынымсыз Қар-қар-қар! - деп ән салады (қарға).*** *(Шеңберге қарға ұшады)* *Сен кімсің?Мен қарғамын* ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр* *- Сауысқан не істеп жатыр? (Сауысқан шықылықтайды)* *- Торғай не істеп жатыр? (Торғай шиқылдайды)* *-Тоқылдақ не істеп жатыр? (Тоқылдақ тоқылдатады)* *Балалар бұл жұмыстарды біз орманшы атайға жіберейік.* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.*	***Олардың айырмашылығы неде?*** *Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлшемі, табандары бар.* ***Сендер құстар туралы зерттеу жүргізгілерің келе ме?*** ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1*** *Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық.* *Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар.* *Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады.* *Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.* *Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша* *Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.* ***Қорытынды:*** *Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл атқарады.* ***Біріншіден,*** *мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің*	*барлығына жылы болатындай етіп, құстарды әрқашан ұшатындай етіп бейнелеуді ұсынғым келеді.* *Құстар әндерімен бізді қуантатындай етіп..* ***(Балалар алақандарын бояп, топтық жұмыс жасайды)*** ***Жұмысты талдау нәтижесі*** *-Жарайсыңдар балалар, біз бірге қандай тамаша жұмыс жасадық.* *-Нақты не ұнады?* *- Біз не туралы сөйлестік?* *«Құстармен қоректендіргіш» суреті ілінеді* *-Балалар қараңдаршы бізге қанша құс ұшып келді. Олар сендердің қамқорлығыңыз үшін, көмектеріңіз үшін алғыс айтады.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Жайлаудағы киіз үй»*** ***Музыка тыңдау:*** *«Қазағымның қасиетті ақ үйі» (муз. М. Күзембаев, сөзі Г. Жотаева).* *Балаларға интерактивті тақтадан киіз үйді, оның бөлшектерін көрсету.* *Балалармен киіз үй туралы әңгімелесу. Ертедегі ата-бабаларымыз осы киіз үйде тұрғандарын, көшіп-қонуға ыңғайлы екенін түсіндіру.* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Қара жорға» (халық күйі). «Қара жорға» күйіне негізделген әуенді «гу» буынында орындау. Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі. Терең тыныс алып, дем сыртқа еркін шығарылуы керек.* *Ырғағына айрықша мән беру.* ***Ән айту: «Киіз үй» (муз. Ж. Тұрсынбаев, сөзі Қ. Баянбаев).*** *Педагог әуенді орындап,*	*жоқсың. Еңбек етсең ерінбей-тояды қарының тіленбей,- дейді де тышқанды үйінен қуып шығады.* *-Содан бері тауықтар тышқанды көрсе, үрке қарайды екен.* *-Балалар ертегі ұнады ма?- ия.* *-Ертегі не туралы айтылған?* ***Миға шабуыл.*** *Тауық немен дос болды?* *Ол не тауып алды?* *Тышқаннан қандай көмек сұрады?* *Тышқан не еді?* *Тышқан қандай деп ойлайсыңдар?* *Бұл жерде еңбеккор қайсысы?* ***Еңбеккор болу үшін шыныққан шымыр болуымыз керек,*** *ендеше жаттығу жасап үйренеміз.* ***Денешынықтыру*** ***Мақсаты:*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Жай жүгіру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары құралсыз*** ***Б.қ.: «Араның ұшуын бақылау»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту/6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қарлығаш ұшты»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған,*

			өте қатал жағдайында да қыстайды. ***Екіншіден,*** *қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған , олардың қандай құс екенін білгілерің келе ме?* ***Дид ойын: «Бір сөзбен айт»*** *Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маған жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайда болады.* .	*балалардан әңгімелеп берулерін талап етеді. Әннің сипатына, қарқынына, динамикасына тоқталып, балалармен сұрақ-жауап арқылы талдайды.* *Ән айту барысында бір-бірін тыңдай отырып орындауларын қадағалау.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Киіз басу» (халық күйі, өңдеген Б. Дәлденбай). Қазақтың би элементтерін еске түсіре отырып балалардың ойдан орындауы (импровизация) қимылдармен билеулеріне мүмкіндік беру.*	*қолдарын жан-жаққа созып, құстың ұшу қимылын жасау. «Ұшты-ұшты» сөзін айту. /6/* ***Б.қ.: «Жел соқты»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6р/* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***4****. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. «Шапалақ» деп айту. 6 рет* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан				
Педагог жетекшілігмен эстафеталық ойындар. ***1.«Шебер»*** *Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу.* ***2. «Жаңа орын»*** *Шарты: бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.*					
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр»* *- Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Дәрігер» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.*	***«Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.*	***«Жол полициясы» сюжетті рөлді ойын:*** ***Мақсаты:*** *Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.*	***«Аспазшы» сюжетті-рөлдік ойын*** ***Мақсаты:*** *Азық-түлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.*	***«Пошта» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан туған жағдаятты түсініп соған сәйкес әрекет ете алады.*
Баламен жеке жұмыс	***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымдарын кеңейту*	***Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.*	***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту.* *Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.*	***«Бұл қандай құс?»*** ***Мақсаты:*** *белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				

Серуен	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Таңертеңгі серуен бақылауын бекіту.				
Эстафеталық ойындар ***1."Тез адымда"*** *Ойынның шарты: себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.* ***2. "Шебер"*** *Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу*					
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 3- апта

Білім беру ұйымы: «№1 Алға мектеп-бақшасы» КММ
Ересек «Нұрбөбек топ.
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 21.08 – 25.07.2023ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың денеқызуын өлшеп қабылдау.ата-анамен жеке бас тазалығы туралы сөйлесу.* *Дене қызуын өлшеу және тазалығын тексеру* *Жағымды жағдай орнату. Денешынықтыру сабағына қатысып балалардың жағдайын бақылауда ұстау.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарағa ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Әңгімелесу: «Иіс сезу мүшесі -мұрын»*** *-мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді.* ***Дид ойын: «Менің сезім мүшелерім»*** *Шарты: әр бала өз сезім мүшесі туралы айту.*	***Дид ойын: «Есімдер» (доппен ойын)*** *Балалар допты бір – біріне лақтыру арқылы есімдерін айтады.* ***Топ балаларымен бірлескен жұмыс.*** ***Мақсаты:*** *Сөйлеуді дамытудан топ балаларымен «Мен қандаймын» тақырыбы бойынша әңгіме құрастыруға үйрету.*	***Дид ойын: «Пайдалы азық - түліктер»*** ***Мақсаты:*** *балаларға денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біле жүруге үйрету* ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда* *З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-* *Жұмыс істе тығылма,* *-Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) - Қатты / жай* ***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын үйрету.*	***Дид ойын: «Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.* ***Қим ойын «Жүргізуші»*** *Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп, қиялын дамыту.*
Таңертеңгі гимнастика	***Тамыз айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту.* *Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылы сумен шаю. Ас мәзіріне отыру.Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дид ойын: «Ғажайып қалта»*** ***Ойынның шарты:*** *қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Дид ойын:«Кім жылдам» ойыны***	***Қызығушылықты ояту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:*** *Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт*** *Беседкадан сандықша тауып алу. Кәне бәріміз ашып көрейікші. Ашылмайды.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Сандықты ашу үшін*	***Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.*** *Балалардан көмек сұрайды. Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден*	***Тосын сәт*** ***Аудио дыбыс.*** ***Атай:*** *Құрметті балалар мен көктемде шалқан ектім,, енді шалқан піскен, мен оны жұлуға көмекшілерімді шақырдым,*

	Шарты: Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады **Эксперимент алаңы** **Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»** Көкөністер мен Жемістер **«№ 1 тәжірибе»** **Мақсаты:** жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету **Құрал-жабдықтар:** жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға. **Жүргізілу барысы:** Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру. **Қорытынды.** Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған. **№ 2 Тәжірибе.**	**Ортақ сұрақ :** Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек? **Тосын сәт:** Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. **Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер:** балалар қазір жаз мезгілі, жемістер пісіп жатыр, оны қалай жеу керек, жуылмаған жемістерді жесек не болады? **Дәрігер:** Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па? **Дәрігер:** Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек. **Дәрігер:** Сендер қандай жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші? **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлімі:** Сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап тізені шапалақтай жүгіру . Қол бүйірде, аяқтың ұшымен жүру.өкшемен жүру. тізені бүгіп жүру. Сапқа тұру. 4 колонна тұру.	жұмбақтың шешуін табу. Бұйра шашы желменен ойнап тұрады, Қызыл мұрны жерге бойлап тұрады. **(Сәбіз).** Қалың киімді ұнатады, Шешіндірсең жылатады. **(Пияз).** Аласа талда алуан алма, Ал қызыл болмай аузыңа салма **(Қызанақ).** Сандық ішінен көкөністерді көрсету. **Ой дамыту.** Жемістер мен көкөністерде көптеген дәрумендер бар. Олардың біздің деңсаулығы-мызға пайдасы өте көп. **Дид ойын: «Көкөністер мен жемістерді ажырат»** Бірнеше суреттер тастап оның ішінен көкөністер мен жемістерді тауып жинау. **Сергіту сәті:** Саусақтарға қараңдар, Бұл кішкентай балалар. Көңілденіп күледі Жаттығуды енді сен, Бірге жаса менімен. Аман, сау боп ағзамыз, Түзу болды арқамыз. Досымызға қарайық, Күлімсіреп алайық. **Дид ойын: «Қайда өседі?»** **Шарты:** Жемістер мен көкөністердің атын айтқанда алдарындағы бақпен бақшаның суретін көрсету. Балаларды мадақтау. **Эксперимент алаңы** **Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»** Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі. **№ 1 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері»** **Мақсат.** Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз **Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.**	көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші? Балалар көмектесеміз бе? **Слайд: «Суретпен жұмыс»** Балалар мына суретте не көріп тұрсыңдар? Бір сөзбен айтқанда бұларды нелер дейміз? Ал,мына суретте не көріп тұрсыңдар? Оларды бір сөзбен айтқанда нелер дейміз? Балалар біз дәрумендерді қайдан аламыз? Жемістермен көкөністерден аламыз. **Сергіту сәті** Көкөністі көп ектік (бір қатарға тұрып, егін егу қимылын көрсету) Өссін, піссін – деп ектік (су құю, шөп жұлу қимылы) Көктемде еккен көкөніс Күзде берер көп өнім **Дид ойын:«Пайдалы және зиянды тағамдар»** Шарты:Пайдалы тағамдарды себетке жинаймыз,ал денсаулығымызға кері әсерін тигізетін тағамдарды қоқыс шелегіне жинаймыз. **Қорытынды.** Рахмет, сендерге балалар!	бәріміздің күшіміз жетпеді, сендер көмектесесіңдер ме? Ой балалар атайға көмектесеміз бе? Онда жаттығу жасап күш жинап алайық. **Денсаулық — ол күлуің,** **Көңіл — күйің жадырай,** **Денсаулық — ол жүруің,** **Ешбір жерің ауырмай.** **Денешынықтыру.** **Кіріспе бөлімі:** Сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап тізені шапалақтай жүгіру . Қол бүйірде, аяқтың ұшымен жүру.өкшемен жүру. тізені бүгіп жүру. Сапқа тұру. 4 колонна тұру. **Жалпы даму жаттығулары:** **1.«Торғай ұшты»** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру **2.«Баспалдақ»** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. 5-6 р **3. «Арқан созу»** Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау. /6 рет қайталау/ **4. «Гүлдің ашылуы»** Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың

	«Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар» ***Мақсаты:*** *барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз неғұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады.*	***Жалпы даму жаттығулары:*** ***1.«Торғай ұшты»*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен-жоғары бұру* ***2.«Баспалдақ»*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. 5-6 р* ***3*** *ру. Оң аяқты бүгіп, орнында секіру. Сол аяқты /10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрын арқылы демді ішке жұтып, ауыздан демді шығарады.* *Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1.Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен жүру.* *2.Арқанның астымен нысанаға дейін еңбектеу.* ***Қимылды ойын:*** ***«Мысық тышқан»*** *Ойын шартымен таныстыру.* ***Қорытынды:*** ***Сұрақ – жауап Балаларды мадақтау***	***Жүргізілу барысы:*** *1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады* *Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.* *2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық?* ***№2 тәжірибе*** ***«Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* ***Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.*** ***Мазмұны.*** *Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай педагог барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен педагог өң қалай өзгергенін айтады.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*Мен енді бәрін түсіндім.* *Сау болыңдар* *Балаларды мадақтап, жұлдызшалар беру.* ***Музыка*** ***Тақырыбы****«Мен алманы жақсы көрем»* ***Музыка тыңдау:*** *«Алматы» (муз. Е. Хасанғалиев, сөзі А. Асылбеков). Балалардан тыңдаған музыка не туралы екенін сұрау, әннің қандай көңіл күйде жазылғанын әңгімелеу.* ***Дауыс жаттығулары:*** *Терең тыныс алып, демді сыртқа еркін шығаруға үйрету. Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі, тіл артқа қарай жылжиды.* ***Ән айту:*** *«Мен алманы жақсы көрем» (муз. мен сөзі Д. Қиқымов). Әлемге әйгілі Алматының алмасы – апорт туралы балалардың пікірін тыңдау, әңгіме өткізу. Әннің сипатын ажырату. Әнді бірқалыпты, бір-бірін тыңдап, бірге қосылып айтуға үйрету.* ***Шарты:*** *Алма туралы өз ойларын айта білу.* *Алманың қандай пайдасы бар? Алма қандай түстерде болады?* *Апорт деген қандай алма? Оның түсі, көлемі, дәмі қандай болады?* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** ***Шарты:*** *Қағаздан қиылған алмаларды себетке жинау, ірі алманы үлкен себетке, кіші алмаларды кіші себетке жиғау.*	*ұшымен тұру, қолды жоғары созу. (6- рет қайталау.)* ***5. «Тырна»*** *Аяқтарын біріктіру. Оң аяқты бүгіп, орнында секіру. Сол аяқты /10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрын арқылы демді ішке жұтып, ауыздан демді шығарады.* *Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Сюжеттік рольдік ойын. Шалқан ертегісі.*** *Ертегі кейіперлерінің бет пердесін кейіп ертегіні сомдау.* ***Эксперимент алаңы.*** ***Түстер құпиясы.*** ***№1 тәжірибе.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?* *- Ол жолды қандай түспен қалдырды?* *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз.* *Қандай түс? Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* ***Енді пиязды қолданып көрейік.*** *-Пиязның қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?*

				Рефлекция *Бүгінгі ұйә туралы балалардың пікірлерін тыңдау.*	*- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иә* *- Плюс қойыңыз. Қандай түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека № 25*** *Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау.*
Эстафеталық ойындар ***«Көкөніс отырғызу және жинау» эстафетасы.*** *«Екі команда бір-бірінің артына сапқа тұрады. Әр команда қарсы 5 «шұңқырұя» орналасқан. Алғашқыекіқатысушышелегіндегі «көкөністерін» сол «шұңқырұяларға» салыпкетіп 15 м қашықтықтатұрғанманеждіайналыпкеліп, қайтарында «шұңқырұядағы» көкөністерінжинап ала келеді. Қайтыпкелісіменшелегінкелесіқатысушығатапсырады.* *Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз. Команда құрамы 10 адам. (5 ұл+5 қыз).* ***Жас батыр.*** *Команда құрамында 5 ұл. Әрқатысушыағашатпеншауыпбарыпманеждегідоптырезеңкетаяқпенұрыпкеріқайтады.* *Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз анықталады.* ***Арқантарту.*** *Команда құрамы 10 адам. (5 ұл+5 қыз).*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ.*** *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары.	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті	***Сурет*** ***Тақырыбы: Жазғы ағаштар*** ***Жұмыс түрі:*** *Түтікшемен*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Сауысқан келеді.*** *Сауысқан:*	***Дид ойыны*** ***«Телефон»*** *Мақсаты: естіген сөзді*	***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.***	***Дид ойын «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың ойлау*

(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Үрлеу әдісі бойынша* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дид ойын: Жұмбақ жасыру*** *Қыста киімін тастайды,* *Көктемде киіне бастайды.* ***(Ағаш)*** *Жұмбақтың мағынасын ашу.* ***Ой дамыту*** ***-Ағаш туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап* *Ағаштар бізге не үшін керек?* *Олар өсу үшін не керек?* ***Дәстүрден тыс түтік-шемен сурет салудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Үрлеу әдісімен сурет салуға балалардың қызығушылығын арттыру.* ***Сергіту сәті:*** ***Балалардың өз бетінше жұмысы.*** ***Жұмыс түрі:*** *Түтікшемен Үрлеу әдісі бойынша Қадағалау, көмектесу* ***Дид ойын: «Әдемі ағаштар»*** *Шарты: Балалардың жұмысынан көрме ұйымдастырып, бағалау.* ***Қортынды.*** *Балалардың жұмысын мадақтау.* ***Балалардың жұмысын мадақтау.***	*- Мені сендерге Аю жіберді. Ол орманда себетін жоғалытып алған. Сендерден көмек сұрап жатыр. Балалар көмектесеміз ба?* ***АКТ технологиясы.*** *Слайд. Себет* *Ой қозғау.* *Сұрақ қою.* *- Себет қандай?* *- Себет не үшін керек?* ***Түсіндірме*** ***Ой дамыту.*** *-Себет-өрілген бұйым болып табылады. Қамыстан тоқылған,қағаздан, матадан тоқылған түрлері бар,заттар салуға,жемістер салуға,гүл салып қоюға арналған түрлері бар.* ***Топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Жеміс,жидектер»*** *1-«Жемістер»* *2-«Жидектер»* ***1- Жемістер тобы*** *Қағазды бүктеп,себетте өру арқылы жасайды* ***2- Жидектер тобы*** *Бір реттік қолданылатын заттардан себет жасау. Стаканның сыртын сусын ішетін түтікшемен көмкеру.* ***Сегіту сәті*** *Алма баққа барайық* *Алма теріп алайық.* *Ең үлкенін, дәмдісін* *Анамызға сыйлайық!* ***Ашық сұрақтар:*** *Балалар бүгін сендер немен таныстындар?* *– Себет не үшін қажет екен?* *-Себеттер неден жасалады?* *-Сендер себетті неден жасадыңдар?* *Балаларды мадақтау.* *Дайын себетті сауысқаннан аюға беріп жіберу.* ***рефлексия,*** *Мадақтау.*	*екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.* ***Сюжетті ролді ойын «Балапан» ертегісі*** *Мақсаты:* *Балалар ертегі кейіпкерлерін сомдауға дағдыланады* *Өздеріне берілген ертегі кейіпкерлерін сомдай алады.*	*Сыртындағы азығы,* *Ортасында бар қазығы.* ***(Алма) т.б*** *алмұрт, өрік, жүзім)* ***Ой дамыту*** *Натюрморт туралы түсінік беру.* *- Натюрморт дегеніміз не?* *- Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?* *-Осы жемістер бізге не береді?* *Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б.* ***Сөздік жұмыс.*** *Натюрморт,* *бақ, дән, дәрумен.* ***2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру.* *Тазалық, ұқыптылық , қауіпсіздік туралы ескерту.* ***Өз беттерінше жұмыс.*** ***Қадағалау, көмек көрсету.*** ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** ***Шарты:*** *балалар бір-бірін бағалау. Педагогтың балалар жұмысын қортындылауы* ***Балаларды мадақтау***	*қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.* ***Дид ойын:*** ***«Көкөністер мен жемістер»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды,олардың пайдасы туралы біледі.* ***Құрал-жабдықтары:*** *Жемістер мен көкөністердің суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Көкөністер мен жемістер суретттерін салатын қалташалар ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.*

Баламен жеке жұмыс	***Логикалық ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты: Балаларға түрлі-түсті дөңгелек тарату. Белгі бойынша балалар дөңгелекті түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады.*	*«Ертегілер елінде»* *Ертегі айту арқылы байланыстырып сөйлеуі дамиды., сөздік қоры молаяды*	***Логикалық ойын: «Сәулеге киімдерін*** *жинауға көмектес»* *Шарты:Балалар суретке зер салып, не көріп тұрғанын атап шығады да, оларды сызық арқылы шкафқа немесе сөреге салады.*	*Үстел-үсті ойын: «Суретті беттестір»* *Шарты: Ұқсас суреттерді пішінімен түсіне сәйкес беттестіру.*	*«Фребель сыйы»* *Мақсаты: Фребель ойыншықтары арқылы балалардың таным қабілеттерін арттыру.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека № 25*** *Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау.*
Эстафеталық ойындар ***1.«Кім жылдам?»*** ***Шарты:****Доппенсекіріп, жылдамкелу.* ***2.«Жалауды тез жеткізу»*** ***Шарты:****Кеглидіайналыпжүріп, жалаушаны 2 - балағажеткізу* ***3. «Жүйрікат»*** ***Шарты:****Шардыекіаяғынақысыпсекіру*					
Балалар-дың үйге қайтуы	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Кітап бұрышын жинау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?». «Кімді көрдің». Бала жайында ата – анамен әңгіме. Сау болыныз.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Суретпен жұмыс. Өз ойларынша әңгімелеу. Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 4- апта

Білім беру ұйымы: «№1 Алға мектеп-бақшасы» КММ
Ересек «Нұрбөбек топ Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 28.08 – 31.08.2023ж.

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Балалармен табиғат әлемі туралы әңгіме жүргізу.* ***Қимылды ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*	*Балалармен өсімдіктер туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Тышқан мен қонжық»*** ***Мақсаты:****Терең ырғақты дем алып шығаруға жаттықтыру,қимылдың дұрыстығын дамыту,омыртқа бұлшық етін дамыту.*	*Балалармен құстар туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Жел»*** ***Мақсаты:*** *қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру.Терең ырғақты дем алуын дамыту.*	*Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан»*** ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу.*
Таңертең-гі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені. Тамыз айының 5 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***			
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дид ойын: «Су серуендеуге қалай кетті»*** ***Ойын барысы - эксперимент*** ***Әңгіме желісі.*** *Жаз мезгілі келіп, балалар қызыққа тоймай ойнап жүргенде, бассейнге су құйып, оны ұмытып кетеді. Біраз уақыттан кейін су жалығып кетеді. Міне, мен қанша уақыттан бері*	***Миға шабул.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** *Шарты: Қима суреттермен топтық жұмыс. (әдептілік туралы суреттер жинағы)* *Шыққан суреттерге сипаттама беру.* ***Ой дамыту.***	***«Көңілді доп»*** *Доптармен ойнау қызықты. Бірақ мұндай ойындардың өзінде доппен ойнау кезінде қауіпсіздік ережелерін ұмытып қалсаңыз, қиындықтар туындайды.* ***Доппен ойнаудағы қауіпсіздік.*** *Шыны терезелердің, дүкен витриналарының жанында доппен*	***Таңғажайып сәт:*** *(Микроб қонаққа келеді)* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын.*

	осында отырмын, мен ештеңе көрмеймін, бірақ айналада көптеген қызықты нәрселер бар шығар! Ол бассейннен шыққысы келді, бірақ нәтиже болмады - судың қолдары мен аяқтары жоқ. Ол біреуді шақырғысы келді, бірақ бассейндегі судың дауысы тыныш болды - оны ешкім естімеді. Біраз уақыт өткен соң аула сыпырушы апай келіп, «Бұл жерге неге суды толтырып қойған деп, оны алып, раковинаға құйды. Су құбырлар арқылы құйылып, үлкен өзенге құйылды, онда басқа су көп болды. Ал біздің суымыз үлкен өзенмен бірге қала арқылы өтіп, әдемі үйлер мен жасыл бақтардың жанынан өтті. Су өзінің ағып бара жатқанына қуанып, «Қандай әдемі, қандай тамаша! — деп ойлады су. «Мен өз бассейнімде отырғанымда, бұл сұлулықты көрмес едім!» Мені серуендеуге жіберген апатайға рақмет деп, су серуендеп кете берді. **Ой қозғау.** Су қалай серуендейді? Оның аяғы, қолы жоқ. Су ағады. **Қане біз кішкентай ғалымдар болып, зерттеу жүргізейік.** **Эксперимент №1** **Мақсаты:** суды әртүрлі заттар – губка, пипетка, алмұрт, майлық арқылы жинауға болатыны туралы түсінік беру. **Материал:** көбік губка, инесіз пластик шприц, резеңке лампа, су ваннасы. **Эксперимент алаңы.** Көбік немесе басқа сіңіргіш губканы, резеңке шамды және пластикалық шприцті (инесіз) алу. Кішкене бассейнге су құйып, бірнеше бос ыдыстарды (стакандар, тостағандар және т.б.) дайындау. Балаларға губканы суға батырып, оны шыныаяққа қалай сығу керектігін көрсету. Содан кейін резеңке алмұртпен суды тартып, оны басқа	**«Мен тәртіпті баламын» өлеңді оқу.** Мен тәртіпті баламын, Айтқан тілді аламын. Анам нанға кеткенде, Үйде ойнап қаламын. Шкафтарды ашпаймын, Кітаптарды шашпаймын. Текшелерден үй жасап, Қызық ойын бастаймын. **Өлең жолдарының мағынасын түсіндіру.** **Сұрақ-жауап.** **Дид ойын: «Допты қағып ал»** -Әдепті бала қандай болу керек? -Көмектесу деген не? -Көшеде қалай жүру керек? Сен қандай баласың **Балаларды мадақтау** **Енді доппен жаттығу жасайық** **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім.** Бір қатар сапқа тұру. Сәлемдесу. (нұсқауларды орындау) Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. **Негізгі бөлім:** **Жалпы дамыту жаттығулар:** **Доппен жаттығу.** 1. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау Допты төмен түсіріп, жерге қарау 2. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, 3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу 4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау. 5. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. **Тыныс алу жаттығулары:** «ұйқыдағы	ойнауға болмайды. **Неліктен? Доп оларды құлатуы, сындыруы мүмкін.** - Жолдың жүріс бөлігінің жанында доппен ойнамаңыз. **Неліктен? Доп өтіп бара жатқан көліктің доңғалақтарының астына шығып, апатқа әкелуі мүмкін.** Және, әрине, ешбір жағдайда жолда допқа жүгірмеу керек! Доптың үстіне отыруға болмайды.Неліктен? **Доп жарылып қалуы мүмкін.** Барлық заттардың пішіні болады. Геометриялық фигуралар мен заттарды қарастыру, оларды атау. Қараңызшы, оларда ортақ нәрсе бар ма? Бір пішіндегі фигуралар мен заттарды байланыстыру үшін қарындашты пайдаланыңыз. **Енді доптың суретін салайық.** **Доптың пішіні қандай?** Әрқайсысың қандай доп салғыларың келетінін ойлаңыздар: үлкен немесе кішкентай доп, оған қандай түстерді қолданасың . Көзіңізді жұмып, өз добыңды елестетіп көр. **«Менің сүйікті добым»** **Енді бәріміз кішкентай ғалым болып, допты зерттеп көрейік.** **Эксперимент: «Менің добым»** **Мақсаты:** Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту. **Қолданылатын материалдар:** су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз. **Процессі:** Доппен тығылыспақ ойынын ойнау. - **Доп суға батады ма?** Балаларды	**Тәрбиеші:** Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғо иә? **Балалар:** Иә, апай! **Микроб:** Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын. **Балалар:** Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті. **Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат»** **Мақсаты:** Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру. **Шарты:** Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек. **Тәрбиеші:**Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік. **Ой, ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.** **Музыка** **Тақырыбы: Жемістердің пайдасы** **Дауыс жаттығулары:** «Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз. **Ән айту: «Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).** Педагог әнді орындап, таныстырып болған соң, әннің не туралы айтылғанын әңгімелейді. Балалардан не туралы айтылып отырғанын сұрақ-

	ыдысқа құю. Шприцпен де солай жасау. **Қортынды: Су не істеді?** Су өз орнынан басқа жерге ағып кетеді, ол сұйық зат.	мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. **Негізгі қимыл-жаттығулары:** 1.Заттардың арасымен жүру және жүгіру. 2. Қысқа секіртпемен секіру **Қимылды ойын:** Торғайлар мен мысық Балаларды мадақтау.	допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. **- Допқа не болды, неге ол батпайды?** **Доп қалқып тұрады, ол жеңіл.** Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну. **- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).** **Қорытынды:** Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді	жауап арқылы сұрайды. Әннің көңіл күйі туралы, қарқыны қандай күйде жазылғаны туралы түсінік алады. Ән орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үйлесімді орындауларын талап етеді. **Ой қозғау.** Саған қандай жемістер мен көкөністер ұнайды? Олардың қандай пайдасы бар? Жұмбақтарды шешіп, пайдалы жемістер мен көгөністің аталуын тап. **Дид ойын: «Жемістер мен көкөністер»** Шарты: Жемістермен көкөністерді айырып жинау. Жемістерді қызыл себетке, көкөністерді жасыл себетке жинау.
Серуенге дайындық	**Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.** **Киіну:** Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.			
Серуен:	Картотека №1 Ауа райын бақылау	Картотека № 3 Желді бақылау	Картотека № 4 Аспанды бақылау	Картотека № 5 Бұлтты бақылау
Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. **Дені саудың - жаны сау спорттық - эстафеталық жарыс** **1-бөлім: «Кім жылдам»** **Шарты:** Мәре сызығында тұрған ыдысқа суды тасу шелекпен тасу керек. Қай топтың ыдысы суға бірінші толады сол топ жеңіске жетеді. **2-бөлім: «Қырықаяқ»** **Шарты:** Әр топ өз ойыншыларының белдерінен ұстап белгіленген жалаушадан айналады, қай команда ағытылмай мәре сызығынан бірінші өтсе сол команда жеңіске жетеді.				
Серуеннен оралу	**Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.**			
Түскі ас	**ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ**. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.**Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз**			
Ұйқы	**Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.**			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	**№5.Ояну** Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.	**№6. Ояну** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**№7.Ояну** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**№8.Ояту** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.			

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Кел, тыңдайық ертегі.*** ***«Балапандар» ертегісі*** ***Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу.* ***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес.*	***. Балық*** *Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету.* ***Түзбен салу. Бояулар, қылқалам, су ыдысы, қол сүлгі***	***Дид ойын: «Мүсіншілер»*** ***«Жүргізушілер. сюжетті рөлді ойын*** ***Мақсаты:****Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу* *Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады.*	***Суретпен жұмыс.*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:****Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру* ***Саусаққа арналған жаттығу:*** *Бала,бала,балапан,* *Қане,қайсы алақан,* *Саусақтарың әйбат,* *Былай-былай ойнат,*
Баламен жеке жұмыс.	*Музыка жетекшісімен бірлескен көңілді әуен ойындары.* ***«Көңілді ноталар»***	*Үстел -үсті ойыны пазл:* ***«Өз үйіне орналастыр»*** ***Мақсаты:****логикалық ой-лау қабілетін дамыту.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Суретші қай жерде қателесті»*** ***Мақсаты:*** *Баланың ойлау қабілетін дамыту.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, ар-тық заттарды айыра білуге екі суреттіңайырмашылығын түсіндіре білуге үйрету.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*			
Серуен	***Картотека №1*** ***Ауа райын бақылау***	***Картотека № 3*** ***Желді бақылау***	***Картотека № 4*** ***Аспанды бақылау***	***Картотека № 5*** ***Бұлтты бақылау***
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәрегекімбұрын?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек.* *Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсыныпсаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*			
Балалардың үйге қайтуы	*Ата – аналарға мезгілге байланысты бала киімі туралы айту*	*Ата – аналармен төлем ақылары жөнінде әңгімелесу.*	*Ата – аналарға жол ережесі туралы мағлұмат беру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату.* *Психолог кеңесі (жеке балаларға)*